

AHMED REFIQ

DEVIR-I SULEYMAN-I KANUNI

Princeton University Library

32101 073504316

احمد رفیق

دور سلیمان قانونیدہ

برائے شیخ ابوبکر محمد علی

۱۵۲۹ء، ۹۳۶ھ

بش خریطہ و سکنز رسمی حاویدرہ

طابع و ناشری

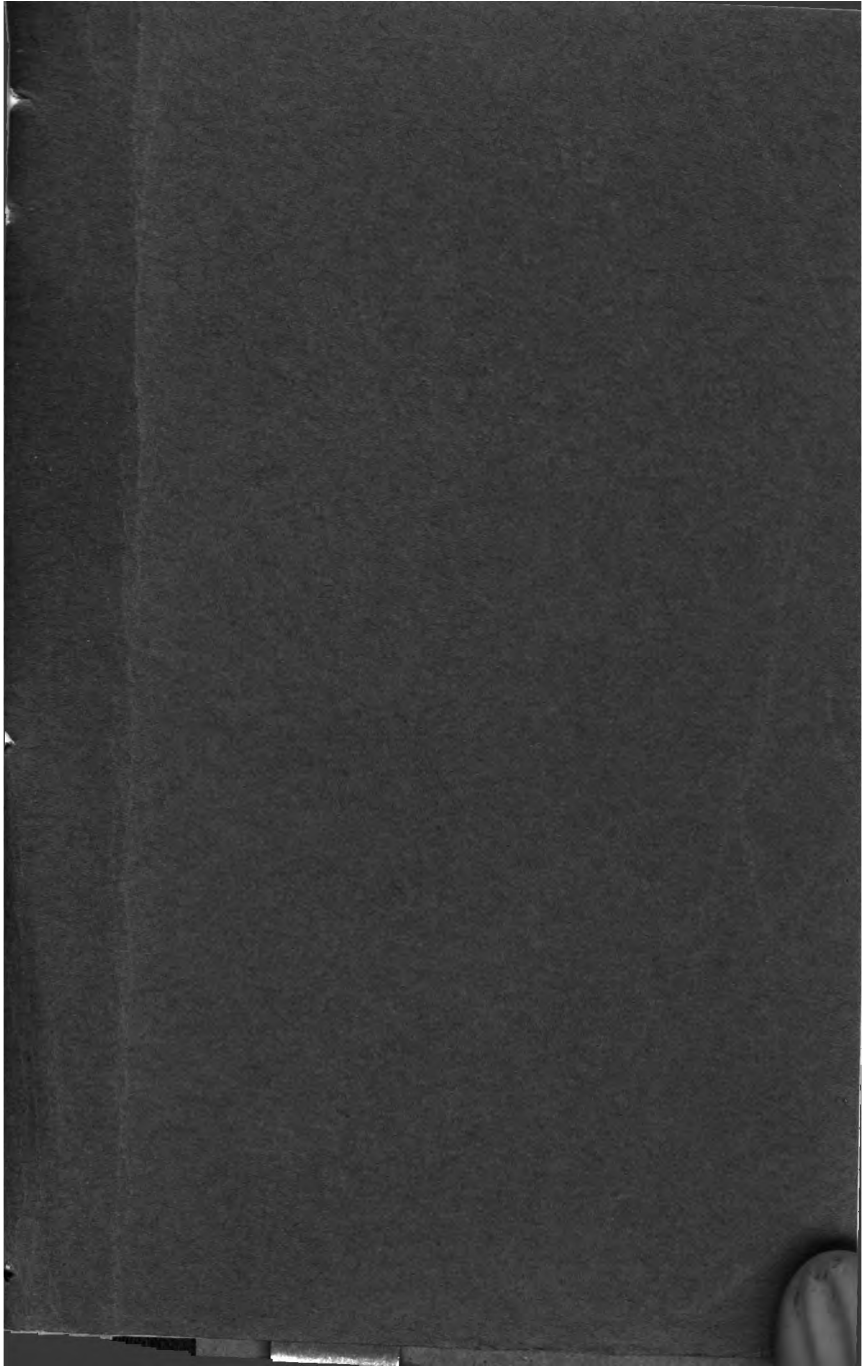

در سعادت

کتبخانہ اسلام و عسکری

۴۶ — باب عالی جادہ سنندہ — ۴۶

۱۳۲۵

احمد رفیق

Alamed Refiq

دور سلیمان قانونیدہ

سید محمد رفیق

Devr-i Süleyman-ı Kanunî
۱۵۲۹ م، ۹۵۷ ش

متعدد قروکی و رسماری حاویدر

تابع و ناشری

در سعادت

کتابخانہ اسلام و عسکری

۴۶ — باب عالی جادہ سندہ — ۴۶

۱۲۸۸ ش

برنجی ویانہ محاصرہ سنہ دائر و نائق تاریخیہ

(RECAP) دفتر حوادث در زمان سلیمان خان

تاریخ سلطان سلیمان :

2070

سیمانامہ

. 1177 . تاریخ ابراہیم پاشا (۹۲۷ : ۱۰۴۹) .

, 329

غزوات سلطان سلیمان خان

. تاریخ صولاقزادہ (۶۹۹ : ۱۰۶۹) .

. پچوی (۹۲۷ : ۱۰۴۹) .

. فریدون بک ، منشآت السلاطین .

مصطفی پاشا ، نتائج الوقوعات

. صحائف الاخبار .

تاریخ خیر اللہ افندی .

Hammer , Wiens , erste Belagerung .

Ulich , Geschichte der ersten türkischen Belagerung
Wiens .

Hammer , Geschichte des Osmanischen Reiches .

Uppelwieser , Die Kämpfe Oesterreichs mit den
Osmanen .

Martens , Allgemeine Geschichte der Turkenkriege
in Europa 1356 : 1812

Rocoles , Vienne deux fois assiégée par les Turcs

A . Lefavre , Les magyars sous la domination
Ottomane .

Ronai Horvath yenò , Magyar hodi Kronika .

aM agyor nemjet törtènete . t . v .

احمد ساقی بک مطبعہ سی — درسعات یرہ باتان جادہ سی

مقدمه

دور سلیمان قانونیده وقوعه کلن برنجی ویانه محاصره سی ، آوستریا مجارستان ایچلرنده احراز اولونان مظفریتلرک غایه کالنی ، تأیید قوت اساسنه مستند اولیمان بر استیلا پولتیقه سنک نتایج مضره سنی کوستر بردرس عبرتدر .

سلسله مظفریات عثمانیه نك ذروه بلندی اراه ایدن بو محاصره ، مجارلرله عثمانیلر بیننده موجود مناسبات دوستانه نك بر خاطره مهاجرتی اولدینی کبی آستان سلاطین پناه سلیمانی یه التجا ایدن مجارلرک مدافعه حق وحریتی اغورنده عثمانیلرک نه درلو فدا کارلقلر ، نه درجه صمیمیتلر ابراز ایلدکلر بنه ده پارلاق بر شاهد تاریخی عد اولنه بیلیر .

۹۳۶ سنه لرینه طوغری ایدی که مجارلر ، آوستریالیلرک زیرپای استبدادنده هر درلو مظالمه گرفتار اولیورلردی . مجارلرک حریت و سعادتتی انسانیت و مدنیت نامنه مدافعه ایدن احراز ملت ، انکیزیسیون مظالمندن ده مدهش

اضطرابلر ایچنده امرار حیات ایدیور، بوتون مجارلر،
 آوستریا خانداننک دین نامنه، استبداد نامنه آچدی
 مجادلات خونریزانه ایچنده بوتون حقوقی ضایع ایتیش
 بولونیوردی. آوستریالیلرک مجارلر حقننده روا
 کوردکلری مظالم اوراده بی بولمشدی که، وطننک حریتی،
 ملتنک حربت وجدانی مدافعه ایدن مجار بکلری بر
 برقتل اولونیور، هابسبورغ خانداننک مجارلر حقننده
 روا کوردیکی مظالم، صحیفه ناریخده غیر قابل ازاله برلکه
 تشکیل ایدیوردی. آوستریالیلر (بودا بشته) بی ضبط
 ایتیشلر، مجار قرالی زاپولای یانوشی حق قرالیتدن
 محروم ایدهرک حوزة استبدادی (تایس) وادیلرینه
 قدر توسیع ایتک ایسته مشلردی. ایسته اوزمان، مجارلری
 بو استبداد آتیشلرندن، مجار طوپراغنه دوکولان
 معصوم قانلردن قورتارمق ایچون عثمانلیلر قانونینک رایت
 اجلال و احتشامی آلتنده مجارلره دست مودت و معاوتی
 اوزاتمشار، مجارلرک محافظه حق و حریتی ایچون ویانه
 سورلری اوکنده ارئه سطوت ایلمشلردر.

عثمانلیلر، مجارلری مدافعه ایچون بودرجه بر
 فداکارلق اظهار ایلدکلری کبی انلرک حقوق
 مستقبلسنیده تأمینه غیرت ایلمشلردر. بوکون مجارلرک
 تمثال ملیت و موجودیتلری اولان قرونا، سلیمان قانونی

اردوسنك سلاح عدالتى ايله تخلص ايدلمش سرمدى
برآبدۀ مهابت عد اولونه بيلير .

برنجى ويانه محاصره سى، عثمانلى اردوسنك ك قوتلى
بردوره مكمايتنه، عثمانلى قومنك صفحه تكامل وترقيسنه
تصادف ايلديكى جهتله باخاصه تدقيقه شايان بر مثال
تاريخيدر . مهاج غالبنك وسعت افكارى، عثمانلى
پولتيقه سنك نجات ومهابتى بو محاصره مشهوره ايله
نتيجه لنن اسباب سياسيه ده بوتون مائزيله مندجدر .
محاصره نك كافۀ صفحاتى، مجارلرك خلاصكار حريتى
اولان عثمانلى اردوسنك غلبۀ موانع، استحقاق موت
وخب اطاعت خصوصندۀ كى فضائلى پارلاق بر صورتده
ارائه ايدر . برنجى ويانه محاصره سى فتح قسطنطينيه دن
صوكره وقوعه كلن محاصره لرك ك مهملرندن معدوددر .
محاصره نك هيئت عموميه سى محاربات قلاع نقطۀ نظرندن
واقعا مهم تفرعاتى جامع دكل ايسه ده دور سايمان قانونيده
مرتبه تكمله واصل اولان عثمانلى سواريلرينك محاصره
قلاع اثناسنده كى وظائفنى، رجعت ايدن بر اردونك
حركات رجعيه سنى تأمين ايجون اجرا اولنان بويوك
مقياسده سوارى آقنارنى، حالى عثمانلى سواريسنك
حركت وفمايتنى تدقيق ايجون پك مهم برزمين استفادة
وجوده كتيره بيلير .

برنجی ویانہ محاصرہ سی ، مدینت عسکر یہ مزك غایہ
 كالنه پارلاق برمثال تاریخیدر . بو مثالی تدقیق ایتمك ،
 تاریخ ملیمزك پارلاق صحیفه لرندن تزید قوای مغنویه مزه
 خادم دساتیر اخلاقیه استخراج ایلمك ، تعلیم و تربیة
 عسکر یہ مزه متین بر اساس تشکیل ایده بیلیر . ایشته
 بو کتاب ، او اساس لر دن اك مهمنی و نائق موجوده
 و معلومات تاریخیه مستنداً ارأه ایتمك ، حر و شانلی
 اردو مزه بردست او یز احترام اولق اوزره وجوده
 کتیرلمشدر .

استانبول ، ۳ تشرین اول ، ۱۳۲۴

احمد رفیق

عثمانیلرده محاربات قلاع

ایلك عثمانلی اردولرینک اصول محاصره سی — ایلك فتح اولنان قلعه : کوپری حصار — محاصرات متوالیه : بروسه ، ازنیق — عثمانیلرده طوپ استعمالندن صکره وقوعه کلن محاصره لر : استانبول، اشتودره، بلغراد، قبریس، ردوس، اگری وقتندیه محاصره لری — محاصره قلاعک حرکات سوق الجیشیه یه تأثیری — محاصره لک صورت اجرایی — بطریه لک تأسیسی — جبخانه استعمالی — عثمانلی طوپلری، ساپور ونم — عثمانیلرک هجوم منتظمی — ایکنجی ویانه محاصره سی .

عثمانیلرده محاربات قلاع ، دور عثمان خان غازیدن ایکنجی ویانه محاصره سنه قدر تدریجی بر صورتده ترقی ایتیش، اساجه ناریه و مالز مه حر بیه نك تبدلی نسبتنده تحولات دائمیه دوچار اولمشه در . بوتبدالانک اک مهم واک شایان دقت بر نقطه سنی ، استانبول محاصره سی ودها طوغریسی عثمانلی اردولرنده قوتلی بطریه لر استعمالی تشکیلی ایدر .

عثمانیلر (سکود) اووه لرنده، بروسه طاغلرنده رکز لوی بسالت ایلدکلری اثناده صرف سواریدن عبارت بولنیورلردی . بوسواریلر سرعت حرکات

و شجاعت فطریه لری نمرده سی اوله رق بر چوق موفقیتلر
اعزاز ایدیورلر، و بوموفقیتلری آنجق آقینجی ایل
سایه سنده تأمینه موفق اولیورلردی . عثمانیلر بو آقینجیلر
واسطه سیله بر چوق شهرلر ضبط ایتشلر ، بیزانس
از دولتی متعدد دفعه لر مغلوب ایلمشلردی .

عثمانیلرک شوکت واقبالی شجاعت فطریه لریله
متناسب بر صورتده تزیید و حدود عثمانی بیزانس
قلعه لرینه قدر توسع ایتیکه باشلار باشلاماز ، ترقی
عثمانیانه سدسید وجوده کتیرن قلاع متینه نک ده
ضبطنه مجبوریت حاصل اولمشدر . بو قلعه لر اساساً
شهری محیط بر طاقم یوکسک بر جلر و قلعه لر دن متشکل
اولدیغدن عثمانی سواریلری بو یوکسک دیوارلر کر بسندن
اطرافه اولر صاحبان پیاده یه هیچ بر تأثیر اجرا ایدمه -
مشلردی . خصوصیه دور شمان خان غازیده عثمانیلر بیننده
طوب و دهاسائر آلات ناریه شایع اولمامش بولندیغدن
عثمانیلر محاصره قلاهی تأثیر آتشاه تسهیل ایلمکه موفق
اوله مامشلر ، قلاع مستحکمه مدافیننی آجلق تأثیر یله
تسلیمه مجبور ایتیک ایچون اوزون محاصره لر ، دوامی
آبلو قلعه لر اجرا سنه مجبور اولمشلردر .

عثمانیلرک بوکی نقاط مستحکمه نی سقوت ایتدیرمک
ایچون تمقیب ایلدکلری اصول پک ساده ایدی : عثمان

غازی برقلعه‌ی محاصره ایده‌جکی زمان اولاً اوقلعه
 جوارنده ، قلعه‌نک طرق مواصله‌سی اوزرنده بولنان
 ائک حاکم نقطه‌لره مختلف قوله‌لر انشا ایتدیرر ، بورالره
 محافظ اولاق اوزره معیتی شجعانندن برینی قوماندان
 نصب ایددرک معینه قوای کافیه الحاق ایلردی . بوقوت
 دشمنی متمادی برصورتده ترصد ایددرک دشمنک خارجه
 ارتباطنی قطع ایدر ، ایجابنده قلعه‌نک ائک ضعیف وضبطی
 قولای نقطه‌لرینی ، اهلینک احوال داخله‌سنی ، رأس
 کارده بولنان ذواتک مناسبات و افکارینی تدقیق ، تحقیق
 ایلردی . بر آبلوقه برقاچ آی ، حتی برقاچ سنه دوام
 ایدر ، دشمنک دوچار ضعف اولمغه باشلادیغی ،
 ارزاق و ذخیره‌سنک آزالماق اوزر بولندیغنی حس اولونور
 اولونماز جسیم بر قوتله محاصره عملیاتی اجرا اولنور ،
 دشمن آجلق تأثیریه تسلیمه مجبور ایدیلیردی . عثمان‌غازی
 بو اصولی قلاع مختلفه‌یه قارشى غایت ماهرانه تطبیق
 ایلیمش و موفقیات فوق‌العاده‌ده نائل اولمشدر .

عثمانیلرک اعلان استقلال ایلدکن صوکره ایلک
 ضبط ایتدکلری قلعه ، (یکیشهر) ک غربنده (کوپری
 حصاری) قلعه‌سیدر (۱) . عثمان‌غازی بو قلعه‌ی ضبط
 ایتدکن صوکره‌دها سائر قاعه‌لری ده ضبط ایتمش ،

بیزانس امپراطورینک خاصه اردوسی قوماندانی موززالو قومانده سنده کی اردویی (قویون حصار) ده مغلوب (۷۰۱) ، بتون (بروسه) حوالیسنی اسب جلا دتنه جولانکاه ایلدکن صوکره (بروسه) شهرینی ده محاصره ایلمشدی . فقط بیزانس حکومتک اک مهم والک مستحکم شهرلرندن معدود اولان بوموقع مستحکمک یالکز سواری ایله ضیطی غیر قابل اولدیقتی کورونجه ، شهری آبلوقه ایتمک طریقتی تصویب ایتمشدی . عثمان غازی اولاقابایجه لر طرفنه بر قوله یاپدیروب برادرزاده سی آق تیموری مقدار کافی عسکرله مذکور قوله یه ، نیلوفر نه ری ساحلنه ده دیکر بر قوله انشا ایتمدیروب معیتی قهرمانلر ندن بالابانجینی ده مذکور قوله یه مقدار کافی عسکرله محافظ تعیین ایتمش و کندیلرینه « حصارده اولانلری خروجدن و امداده کلنلری بولوجدن منع طریقتن » (۲) تعلیم ایتمدیکی

---

(۲) تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۲۳ — « عثمان خان نامدار عسکر اسلام ایله واروب بروسه قلعه سنی محاصره ایلدی . زمان محاصره اوزامقاه قلیجه طرفندن بر حواله یاپدیردی . برادرزاده سی آق تیموری بر نیجه دلاوره باش ایلدی و طاغ جانبنده دخی بر بلانغه یاپدیروب بلابانجی دیرلر بریرار خادمی وارایدی ، انده سرقودی والحاصل اوچ یردن حواله بنا ایدوب ایچنه معتمد آدملر قویوب قلعه دن کسه فی طشره چیقار تیموب و امدده کلنلری اغراتدیلر . »
صولاقرزاده ، ص ۱۲

کبی قلعه نك اناختار لرینی ده آنلره تسلیم ایلمشدی
(۳) . بو آبلوقه تمام سگنز سنه دوام ایتمشدی .
سگزننجی سنه ائناسنده ایسه پادشاه (استاوروز)
و (کیلیا) قلعه لرینی ضبط و شهری قوای کلیه ایله محاصره یه
دوام ایلمشدی . عثمان غازی اولاشهرک اناختاری مثابه سنده
اولان (ادره نوس) قلعه سنی ضبط ایتدکن صوکره
اورخان غازی معیتنده کی قطعات ایله (پیکارباشی)
طرنندن تضيقات اجرا ایتمش ، شهری کمال موفقیته
ضبط ایلمشدی (۷۲۵) (۴)

عثمان غزی ، (ازنیق) شهرینک فتحی ایچونده
عین صورتله حرکت ایتمش ، قلعه نك ضبطی مرور زمانه
متوقف اولدیغنی اکلائیجه شهره حاکم اولان طاغ اوزرینه
برقلعه انشا و متمدار کافی قوای محافظه ایله برابر طارغان
نام سرداری قوماندان نصب ایتدیرمشدی ؛ بو آبلوقه
سنه لرحه دوام ایدرک شهرک ضبطی دور اورخان غازیده
میسر اولمشدی (۵) .

(۳) تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۲۳

(۴) « قلعه ایچنده بولنان اعداسکز ییلق محاصره سندن
جانلرندن بیزار اولمغین تسلیم حصاره حاضر و قدم شهریاره منتظر
اولشلرایدی . » صولاقزای ۷ ، ص ۱۴

(۵) « اما صاحب تعبیر نفیس مولانا ادریس : طارغان
قلعه سی اورخان خان زماننده بنا اولمق اوزره یازمشلردر . »
تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۲۲

اورخان غازی اساساً پدری عثمان غازی اردوسنده پرورش یاب اولمش و مستقلاً قومانداناق وظیفه بی ایفا ایدرک تجارب مکمله استحصالی ایلمش بولندیغندن محاصره قلاع خصوصنده پدرینک طوتمش اولدیغی اصولی تعقیب ایلمشدی . اورخان غازی ، (آیدوس) ، (سمندر) و (اذمید) قلعه لری جوارینی دور استیلا قهرمانلرندن آقچه قوجه و قو کور آلپ واسطه سیله صورت متبادیه ده ترصد ایتدیردکن صوکره ، تاریخ عثمانی به بر صیغه شاعرانه مزج ایدن مآثر جلادتکارانه ایله ضبطه موافق و لمشدر .

خصوصیله (ازنیق) شهرینک ضبطی ، اورخان غازی نیک بو اصولی مکمل بر صورتده تطبیق ایتمش اولدیغنه اک مکمل بر دلیل تشکیل ایدر . پادشاه ییزانس ایمپراطورینی (مالتیه ، پهله قانون) اووه سنده شانلی بر صورتده مغلوب ایلدکن صوکره شهرک قوه متساومتی منکسر اولمش ، اجرا ایدیلن متعدد هجومنری متعاقب عساکر محافظه در حال تسلیمه مجبور اولمشلردر (۱) .

(۱) « مالتیه فلاکتی ، ازنیق محافظیننک بتون امللرینی زیروز بر ایتمشدی ؛ عساکر محافظه امراض و آجلقدن ، سنه لرحه دوام ایدن محاصرات شدیدده دن ، بر برینی متعاقب اجرا ایدیلن هجوملردن بریشان اولمش بولندقلرندن ، عثمانلی اردوسی شهرک سورلری اوکنه کلیر کلز تسلیم اولمشلردر . » او قزا ، تاریخ دولت عثمانیه ، ص ۹۶

(ازنیق) شهرینک بوصولته تسلیم اولمسنه عثمانلی افرادینک اطرافه یاییلان آوازه شان وشهرتی ده فوق العاده بر تاثیر اجرا ایلمه دی . کذا سوارینک ضبط قلاع خصوصنده کی کفایتسنزلکی (یایا) نامیه بر صنف پیاده تشکیله لزوم حاصل ایلمش وبویاده لرقلعه محاصره لرنده بک زیاده تأمین موفقیت ایتمکه باشلامش اولدقلرندن (۲) (ازنیق) شهرینک فتحی بوقطعه منتظمه نک شجاعت وبسالتی سایه سنده تأمین ایلمشدی . حتی پیاده نک تشکیلندن سوکره ، محاصره قلاع اوزون اوزادی آبلوقه اصوله احتیاج کو سترمدیکندن (کلیولی) ، (ادرنه) ودها سائر مواقع مستحکمه هجوم جبری ایله ضبط ایلمش ، فقط قوصود میدان محاربه سندن اول طوپک ایجادی و عثمانلی اردوسنده کمال موفقیتله استعمالی ، محاصره قلاعی بشقه بر شکل منتظمه افراغ ایلمشدی . خصوصیه (یایا) عسکرینک انضباطسنزلق واطاعتسنزلک کوستر . مسی اوزرینه لغوی وجهانک اک منتظم واک جدید بر قوه مسلحه سنی تشکیل ایدن یکیچری اردوسنک تشکیلی

---

(۲) «تسخیر قلاع وتوسیع بلادوتنویع اجناد اقتضا ایدر . قلعه کیرلکده پیاده سواردن استوار اولوب مخلنده امداد پیاده سواردن زیاده در ، کثور کیرلک تدبیری بودر که اول طالفین ایله عسکر اسلام تکثیر اولنه . ی «تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۳۹

اضطرابلر ایچنده امرار حیات ایدیور، بوتون مجارلر،
آوستریا خانداننک دین نامنه، استبداد نامنه آچدیغی
مجادلات خونریزانه ایچنده بوتون حقوقی ضایع ایتیش
بولونیوردی. آوستریالیلرک مجارلر حقنده روا
کوردکلری مظالم اوراده یی بولمشدی که، وطننک حریتتی،
ملتتک حریت وجدانی مدافعه ایدن مجار بکلری بر
بررقتل اولونیور، هابسبورغ خانداننک مجارلر حقنده
روا کوردیکی مظالم، صحیفه تاریخده غیر قابل ازاله برلکه
تشکیل ایدیوردی. اوستریالیلر (بودا بشته) بی ضبط
ایتیشلر، مجار قرالی زاپولای یانوشی حق قرالیتدن
محروم ایدهرک حوزة استبدادی (تایس) وادیلرینه
قدر توسیع ایتمک ایسته مشلردی. ایسته اوزمان، مجارلری
بو استبداد آتیشلرندن، مجار طوراغنه دوکولان
معصوم قانلردن قورتارمق ایچون عثمانلیلر قانونینک رایت
اجلال واحتشامی آلتنده مجارلره دست مودت و معاوتتی
اوزاتیشلر، مجارلرک محافظه حق و حریتی ایچون ویانه
سورلری اوکنده ارأئه سطوت ایلمشلردر.

عثمانلیلر، مجارلری مدافعه ایچون بودرجه بر
فداکارلق اظهار ایلدکلری کبی انلرک حقوق
مستقبله سنیده تأمینه غیرت ایلمشلردر. بوکون مجارلرک
تمثال ملیت و موجودیتلری اولان قرونا، سلیمان قانونی

اردوسنك سلاح عدالتى ايله تخلص ايدلمش سرمدى
برآبدۀ مهابت عد اولونه بيلير .

برنجى ويانه محاصره سى، عثمانلى اردوسنك ك قوتلى
بردوره مكمايتنه، عثمانلى قومنك صفحه تكامل و ترقيسنه
تصادف ايلديكى جهتله بالخاصه تدقيقه شايان بر مثال
تاريخيدر . مهاج غالبنك وسعت افكارى، عثمانلى
پولتيقه سنك نجات و مهابتى بو محاصره مشهوره ايله
نتيجهلن اسباب سياسيه ده بوتون مائزيله مند مجدر .
محاصره نك كافۀ صفحاتى، مجارلرك خلاصكار حررتى
اولان عثمانلى اردوسنك غايۀ موانع، استحقاق موت
و حب اطاعت خصوصنده كى فضائلى پارلاق بر صورتده
ارائه ايدر . برنجى ويانه محاصره سى فتح قسطنطينيه دن
صوكره وقوعه كلن محاصره لرك ك مهم لرندن معدوددر .
محاصره نك هيئت عموميه سى محاربات قلاع نقطۀ نظرندن
واقعا مهم تفرعاتى جامع دكل ايسه ده دور سايمان قانونيه
مرتبه تكمله واصل اولان عثمانلى سواريلرينك محاصره
قلاع اثناسنده كى وظائفنى، رجعت ايدن بر اردونك
حرركات رجعيه سنى تايمين ايجون اجرا اولندن بويوك
مقياسده سوارى آقنارنى، حالى عثمانلى سواريسنك
حركت و فعاليتنى تدقيق ايجون يك مهم برزمين استفاده
وجوده كتيره بيلير .

برنجی ویانہ محاصرہ سی ، مدینت عسکر یہ مزك غایہ
کالنه پارلاق برمثال تاریخیدر . بو مثالی تدقیق ایتمک ،
تاریخ ملیمزك پارلاق صحیفه لرندن تزید قوای مغنویه مزه
خادم دساتیر اخلاقیه استخراج ایلمک ، تعلیم و تربیة
عسکر یہ مزه متین بر اساس تشکیل ایده بیلیر . ایشته
بو کتاب ، او اساس لردن اک مهمنی وثائق موجوده
ومعلومات تاریخیه مستنداً ارئه ایتمک ، حر و شانلی
اردو مزه بردستاویز احترام اولق اوزره وجوده
کتیرلمشدر .

استانبول ، ۳ تشرین اول ، ۱۳۲۴

احمد رفیق

عثمانیلرده محاربات قلاع

ایلك عثمانلی اردولرینك اصول محاصره سی — ایلك فتح اولنان قلعه : کوپری حصار — محاصرات متوالیه : بروسه ، ازنیق — عثمانیلرده طوب استعمالدن صکره وقوعه کین محاصره لر : استانبول، اشقودره، بلغراد، قبریس، ردوس، اگری وقتدییه محاصره لری — محاصره قلاعك حرکات سوق الجیشیه تاثیر — محاصره لرك صورت اجرائی — بطریه لرك تأسیسی — جبخانه استعمالی — عثمانلی طوپلری، ساپور و نم — عثمانیلرک هجوم منتظمی — ایکنجی ویانه محاصره سی .

عثمانیلرده محاربات قلاع ، دور عثمان خان غازیدن ایکنجی ویانه محاصره سنه قدر تدریجی بر صورتده ترقی ایتیش، اسلحه ناریه و مالزیه حربیه نك تبدلی نسبتنده تحولات دائمیه دوچار اولمشه در . بوتبدالانك اک مهم واک شایان دقت بر نقطه سنی ، استانبول محاصره سی ودها طوغریسی عثمانلی اردولرنده قوتلی بطریه لر استعمالی تشکیلی ایدر .

عثمانیلر (سکود) اووه لرنده، بروسه طاغلرنده رکز لوای بسالت ایلدکلری اثناده صرف سواریدن عبارت بولنیورلردی . بوسواریلر سرعت حرکات

و شجاعت فطریه لری نمره سی اوله رق برچوق موفقیتر
اعزاز ایدییورلر، و بو موفقیته لری آنجق آقینجیلاق
سایه سنده تأمینه موفق اولیورلردی . عثمانلیلر بو آقینجیلر
واسطه سیله برچوق شهرلر ضبط ایتشلر ، بیزانس
از دولتی متعدد دفعه لر مغلوب ایلمشلردی .

عثمانلیلرک شوکت واقبالی شجاعت فطریه لریله
متناسب بر صورتده تزايد و حدود عثمانی بیزانس
قلعه لرینه قدر توسع ایتمکه باشلار باشلاماز ، ترقی
عثمانیانه سدسید وجوده کتیرن قلاع متینه نک ده
ضبطه مجبوریت حاصل اولمشدر . بو قلعه لر اساساً
شهری محیط بر طاقم یوکسک برجلر و قلعه لر دن متشکل
اولدیغدن عثمانی سواریلری بو یوکسک دیوارلر کر بسندن
اطرافه او قلر صاچان پیاده یه هیچ بر تأثیر اجرا ایدمه -
مشلردی . خصوصیه دور شمان خان غازیده عثمانیلر بیننده
طوب و دهاسائر آلات ناریه شایع اولمامش بولندیغدن
عثمانلیلر محاصره قلاعی تأثیر آتشله تسهیل ایلمکه موفق
اوله ماملر ، قلاع مستحکمه مدافعینی آجاق تأثیریه
تسلیمه مجبور ایتک ایچون اوزون محاصره لر ، دوامی
آبلوقه لر اجرا سنه مجبور اولمشلردر .

عثمانلیلرک بوکجه نقاط مستحکمه پی سقوط ایتدیرمک
ایچون تعقیب ایلدکلری اصول پک ساده ایدی : عثمان

غازی برقلعه بی محاصره ایده چکی زمان اول اوقلعه جوارنده ، قلعه نك طرق مواصله سی اوزرنده بولنان اك حاكم نقطه لره مختلف قوله لر انشا ایتدیرر ، بورالره محافظ اواق اوزره معیتی شجمانندن برینی قوماندان نصب ایدرک معینه قوای کافیه الحاق ایلردی . بوقوت دشمنی متمادی بر صورتده ترصد ایدرک دشمنك خارجله ارتباطنی قطع ایدر ، ایجابنده قلعه نك اك ضعیف وضبطی قولای نقطه لرینی ، اهلینك احوال داخله سنی ، رأس کارده بولنان ذواتك مناسبات وانکارینی تدقیق ، تحقیق ایلردی . بر آبلوقه برقاچ آی ، حتی برقاچ سنه دوام ایدر ، دشمنك دوچار ضعف اولمغه باش-الادینی ، ارزاق و ذخیره سنك آزالق اوزر بولندیغنی حس اولونور ، اولونماز جسیم بر قوتله محاصره عملیاتی اجرا اولنور ، دشمنن آجلق تأثیر یله تسلیمه مجبور ایدیلردی . عثمان غازی بو اصولی قلاع مختلفه یه قارشى غایت ماهرانه تطبیق ایلمش و موفقیات فوق العاده یه ده نائل اولمشدر .

عثمانلیرک اعلان استقلال ایلدکن صوکره ایلک ضبط ایتدکلی قلعه ، (یکیشهر) ک غربنده (کوپری حصارى) قلمه سیدر (۱) . عثمان غازی بو قلعه بی ضبط ایتدکن صوکره دهها سائر قلعه لر ی ده ضبط ایتمش ،

بیزانس امپراطورینک خاصه اردوسی قوماندانی موززالو قومانده سنده کی اردویی (قویون حصار) ده مغلوب (۷۰۱) بیتون (بروسه) حوالیسنی اسب جلا دتنه جولانکاه ایلدکن صوکره (بروسه) شهرینی ده محاصره ایلمشدی . فقط بیزانس حکومتک اک مهم واکمستحکم شهرلرندن معدود اولان بوموقع مستحکمک یالکز سواری ایله ضبطی غیر قابل اولدیغنی کورونجه ، شهری آبلوقه ایتمک طریقتی تصویب ایتمشدی . عثمان غازی اولاقا ایجه لر طرفنه بر قوله یایدیروب برادرزاده سی آق تیموری مقدار کافی عسکرله مذکور قوله یه ، نیلوفر نهری ساحلنه ده دیکر بر قوله انشا ایتمدیروب معنی قهرمانلر ندن بالابانجینی ده مذکور قوله یه مقدار کافی عسکرله محافظ تعیین ایتمش و کندیلرینه « حصارده اولانلری خروجدن و امداده کلنلری ولوجدن منع طریقتن » (۲) تعلیم ایتمدیکی

(۲) تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۲۳ — « عثمان خان نامدار عسکر اسلام ایله واروب بروسه قلعه سنی محاصره ایلدی . زمان محاصره اوزماقله قیلیجه طرفندن بر حواله یایدیردی . برادرزاده سی آق تیموری بر نیجه دلوره باش ایلدی و طاغ جانبنده دخی بر پلانغه یایدیروب بلابانجی دیرلر بریرار خادمی و ارایدی ، انده سرقودی و الحاصل اوچ یردن حواله بنا ایدوب ایچنه معتمد آدملر قویوب قلعه دن کسه بی طمیره چیقار تیموب و امدده کلنلری اغراتدیلر . »
 صولاقزاده ، ص ۱۲

کبی قلعه‌نک اناختار لرینی ده آنتره تسلیم ایلمشدی
(۳) . بو آبلوقه تمام سکز سنه دوام ایتشدی .
سکزنجی سنه ائناسنده ایسه پادشاه (استاوروز)
و (کیلیا) قلعه لرینی ضبط و شهری قوای کلیه ایله محاصره یه
دوام ایلمشدی . عثمان غازی اولا شهرک اناختاری مثابه سنده
اولان (ادره نوس) قلعه سنی ضبط ایتدکن صوکره
اورخان غازی معینده کی قطعات ایله (پیکارباشی)
طرنیدن تضحیات اجرا ایتش ، شهری کمال موفقیته
ضبط ایلمشدی (۷۲۵) (۴)

عثمان غزی ، (ازنیق) شهرینک فتحی ایچونده
عین صورتله حرکت ایتش ، قلعه‌نک ضبطی مرور زمانه
متوقف اولدیغی اکلائیجه شهره حاکم اولان طاغ اوزرینه
برقلعه اشا و متمدن کافی قوای محافظه ایله برابر طارغان
نام سرداری قوماندان نصب ایتدیرمشدی ؛ بو آبلوقه
سنه لرجه دوام ایدرک شهرک ضبطی دور اورخان غازیده
میسر اولمشدی (۵) .

(۳) تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۲۳

(۴) « قلعه ایچنده بولنان اعداسکز بیلک محاصره سندن
جانلرندن بیزار اولغین تسلیم حصاره حاضر و قدم شهریاره منتظر
اولمشلرایدی . » صولاقزا ۷ ، ص ۱۴

(۵) « اما صاحب تعبیر نفیس مولانا ادریس ، طارغان
قلعه سی اورخان خان زماننده بنا اولنق اوزره یازمشلردر . »
تاج التواریخ ، جلد ۱ ، ص ۲۲

اورخان غازی اساساً پدری عثمان غازی اردوسنده پرورش یاب اولمش و مستقلاً قومانداناق و طیفه بی ایفا ایدرک تجارب مکمله استحصالی ایلمش بولندیغندن محاصره قلاع خصوصنده پدرینک طوتمش اولدیغی اصولی تعقیب ایلمشدی . اورخان غازی ، (آیدوس) ، (سمندر) و (اذمید) قلعه لری جوارینی دور استیلا قهرمانلرندن آقچه قوجه و قو کورآپ واسطه سیله صورت متبادیه ده ترصد ایتدیردکن صوکره ، تاریخ عثمانی به بر صیغه شاعرانه مزج ایدن مآثر جلاد تکارانه ایله ضبطه موافق و لمشدر .

خصوصیله (ازنیق) شهرینک ضیطی ، اورخان غازی نیک بو اصولی مکمل بر صورتده تطبیق ایتمش اولدیغنه اک مکمل بر دلیل تشکیل ایدر . پادشاه ییزانس ایمپراطورینی (مالتیه ، پهله قانون) اووه سنده شانلی بر صورتده مغلوب ایلدکن صوکره شهرک قوه متساومتی منکسر اولمش ، اجرا ایدیلن متعدد هجوم نری متعاقب عساکر محافظه در حال تسلیمه مجبور اولمشلردر (۱) .

(۱) « مالتیه فلاکتی ، ازنیق محافظینک بتون املرینی زیروز بر ایتشدی ؛ عساکر محافظه امراض و آجلقدن ، سنه لرحه دوام ایدن محاصرات شدیدده دن ، بر برینی متعاقب اجرا ایدیلن هجوملردن بریشان اولمش بولندقلرندن ، عثمانلی اردوسی شهرک سورلری اوکنه کلیر کلز تسلیم اولمشلردر . » او قزا ، تاریخ دولت عثمانیه ، ص ۹۶

(ازنیق) شهرینک بوصولته تسلیم اولمسنه عثمانلی افرادینک اطرافه باییلان آوازه‌شان و شهرتی ده فوق العاده بر تأثیر اجرا ایلمه‌دی. کذا سوارینک ضبط قلاع خصوصنده کی کفایتسزلکی (یا یا) نامیه بر صنف پیاده تشکیله لزوم حاصل ایلمش و بویاده لرقعه محاصره لرنده بک زیاده تأمین موفقیت ایتمه که باشلامش اولدقلرندن (۲) (ازنیق) شهرینک فتحی بوقطعه منتظمه‌نک شجاعت و بسالتی سایه‌سنده تأمین ایدلمشدی. حتی پیاده‌نک تشکیلندن سوکره، محاصره قلاع اوزون اوزادی آبلوقه اصولده احتیاج کو سترمدیکندن (کلیولی)، (ادرنه) ودها سائر مواقع مستحکمه هجوم جبری ایله ضبط ایلمش، فقط قوصود میدان محاربه‌سندن اول طوپک ایجابدی و عثمانلی اردوسنده کمال موفقیتله استعمالی، محاصره قلاعی بشقه بر شکل منتظمه افراغ ایلمشدی. خصوصیه (یا یا) عسکرینک انضباطسزلق و اطاعتسزلک کو ستر-مسی اوزرینه لغوی و جهانک اک منتظم و اک جدید بر قوه مسلحه‌سنی تشکیل ایدن یکیچری اردوسنک تشکیلی

---

(۲) «تسخیر قلاع و توسیع بلاد و تنويع اجناد اقتضا ایدر. قلعه کیرلکده پیاده سواردن استوار اولوب مخلنده امداد پیاده سواردن زیاده در، کشور کیرلک تدبیری بودر که اول طالعین ایله عسکر اسلام تکشیر اولنه. ی «تاج التواریخ، جلد: ص ۳۹

محاصره قلاعك بر صورت منتظده اجراسنه بك زياده ياردم ايلمشدى .

يكيچرى اردوسنك تشكياندىن صوكره ايلك محاصره منتظمه (سالنيك) ه قارشى اجرا ايلمشدر . شهر شدتلى بر صورتده محاصره اوله رق سوك درجه تضيق ايلمس ايدى ايسه ده بحر آقواى امداديه ورودينه ممانعت ايتك غير قابل اولديغندن خيلى مشكلات چكلمش ، فقط نتيجده كمال موفقيتله ضبطي ينه ميسر اولمشدى (۷۹۶) . حتى (انقره) وقمهنى متعاقب شهرك تكرار الدن چيقمسى اوزرينه سلطان مرادنانى قواى بريه وبحريه ايله تكرار محاصره ايتش ، قرق كون دوام ايدن بر محاصره مدهشه نتيجه سنده اوره نوس زاده على بكك شجاعت وبسالتي ثمره سى اوله رق شهر مذكورى فتحه موفق اولمشدى (۳) .

عثمانيلرك اسلحه ناريه قبولندن صوكره اجرا ايتدكلى محاصره لرك الكمهمى والك مشهورى استانبول محاصره سيدره . استانبول محاصره سى ، عثمان واورخان غازى طرفلرندن تعقيب اولنان اصول محاصره قلاعك بيوك مقياسده تطبيقندن بشقه برشى دكلدر . عثمان غازينك تاثير حديث سيدالثلين ايله شوق جنكاورانه سى غلبانه

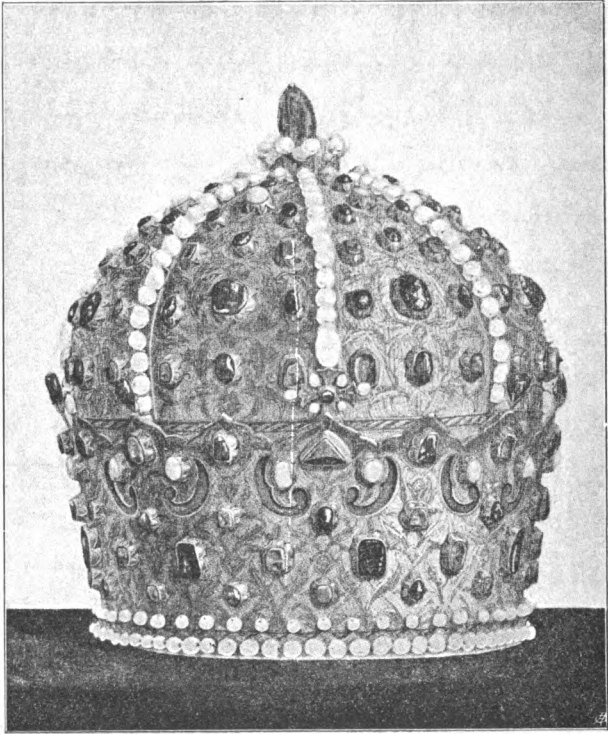
کلدیکی بر ضرر ده لسان بسالت و حماستدن :- «استانبولی
 آجده کلزار یاپ! » طرز بدیمه پرورانه سنده صادر اولان
 توصیه بسالتکارانه، احفاد کرامنک قلب شجاعت مدارنده
 ناقابل زوال بر تاثیر حصوله کتیرمش اولدیغندن استانبول
 شهری ایلك دفعه ییلدیریم با یزید طرفندن محاصره
 ایدلمش ، اتی آی دوام ایدن بو محاصره اثناسنده نیکبولی
 سفیرینک حدوثی محاصره بی عقیم بر اقمشدی (۷۹۳) .
 حتی با یزید اول بو فکر جنگاورانه سنی قوه دن فعله
 کتیرمک ایچون شهری ایکنجی دفعه محاصره ایتمش
 و محافظیننی صوگ درجه تضیق ایلمش ایدی ایسه ده ،
 ییزانس اینمپراطورینک استانبولده جامع مشریف انشا
 و محاکمه قاضی و سائره لصب ایتدیرمک خصوصنده کی
 نکالیفی قبول ایتسی اوزرینه شهرک ترصد دائمی آلتنده
 بولندیرلمسنی تأمین ایچون بوغازک اک طار نقطه سنه
 کوزلجه حصاری (اناطولی حصاری) انشا ایتدیره رک
 شهری بوجوروتله آبلوقه ایتمکی کافی کورمشدی . ده
 صوکره اوچنجی دفعه اوله رق موسی چلبی ، دردنجی
 دفعه اوله رق سلطان مراد ثانی طرفندن محاصره
 ایدلمش (۸۲۶) ، فقط ضبطی ینه بر درلو میسر
 اوله مامشدی . فاتح سلطان محمد ثانی جالس اورنک
 سلطنت اولدینی زمان ، استانبولک محاصره سنی امل یکانه

آنخاذا ایتمش اولدیغندن اول امرده شهرک صورت
 منتظهده ترصدی وصیق صیق کشفلر اجرا اولنهرق اک
 ضعیف نقطه لرینک تدقیق ایچون (کوزبله حصار) ک
 قارشیسنه (بوغاز کسن حصاری، روم ایلی حصاری) نی
 انشا ایتدیرمش، شهر جوارنده مکمل بر استناد
 نقطه سی وجوده کتیردکن صوکره ۱۰۰۰۰۰۰ کشیلک
 براردو وجسیم بر بطریه ایله شهری محاصره ایلمشدی .
 استانبول شهرینه قارشى اجرا اولنان شو حرکات
 مختلفهده اثبات ایدیورکه، تاجداران عثمانیه، دائماً
 عین اصول محاصره نی تعقیب ایتمشلردر . فاتح سلطان محمد
 ثانی ایسه، عین اصولی تعقیب ایتمکه برابر
 حرکات محاصره نی تسهیل ایده جک بعض مختراعات
 عسکریه دهده بولونمشدرکه، اوده وظائف محاصره ایله
 متناسب طوبلرایجادى و طوپچی صنفک مرتبه مکملیته
 ایصالدر (۱). حضرت فاتح، شهرى محیط اولان سورلر
 اوزرنده جسیم کدیگر آچیلمدقجه شهرک ضبطی غایت
 اوزون سوره جکنى وحتى اوآنه قدر فتحنى تصعب
 ایدن کیفیتکده بوندن عبارت بولندیغنى اکلا دیغندن اول
 امرده محاصره اثناسنده صورت مخصوصهده دو کدیردیکی

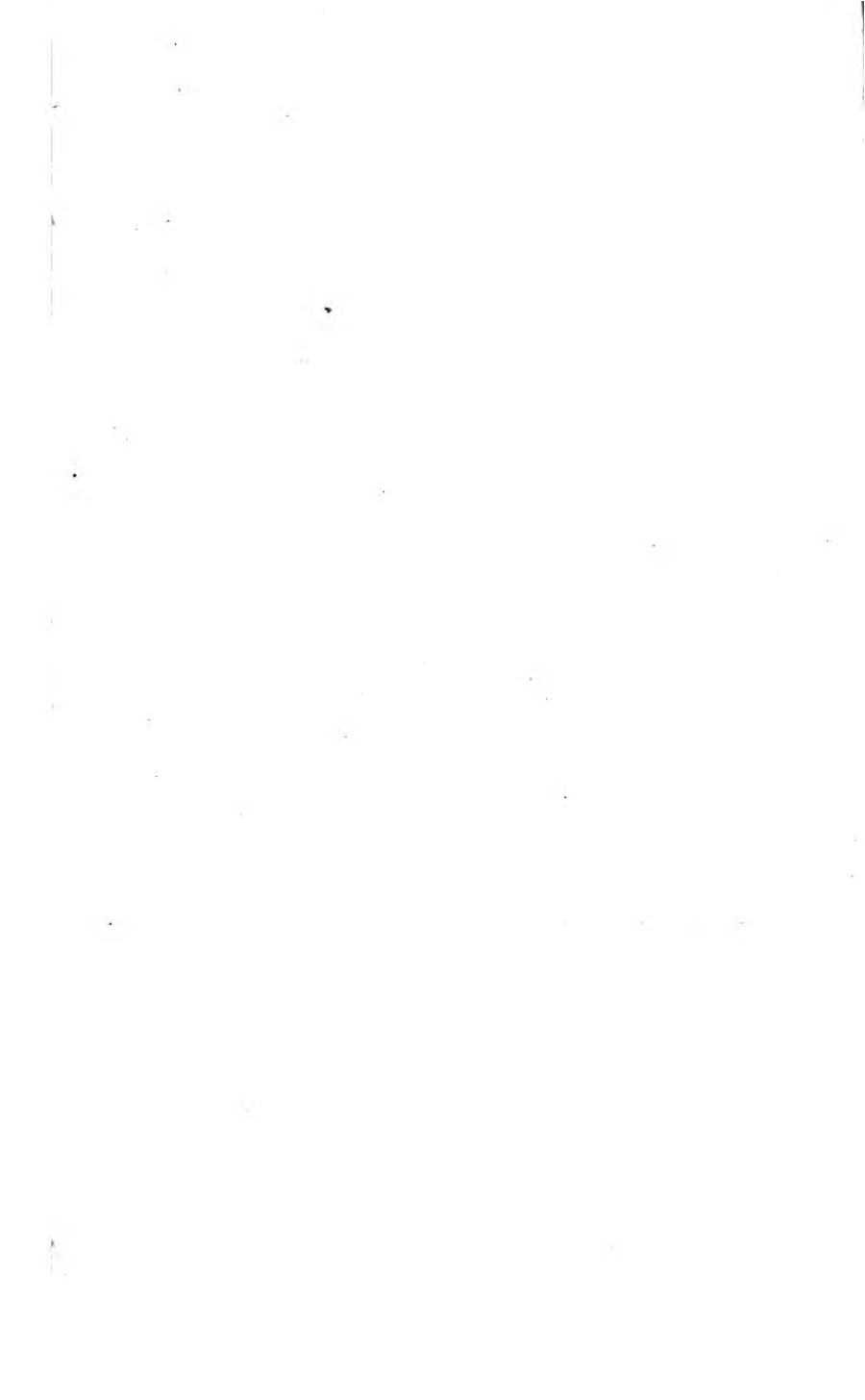
(۱) « بیزانس ایمپراطورلغنى رهین اندراس ایدن فاتح

سلطان محمدخان ثانی طوپچیلق تر قیسنه فوق العاده خدمت ایلمشدر. »

قارل طوافل، ویانه اوکنده عثمانیلر، ص ۵۶۴

سلطان احمد اول طرفندن قرال استوانه و برلين تاج

جسیم طوپلری استعمال ایتمش ، قتاپولتیر ، قوچ باشلری
وسیار قاهره واسطه سیاه سورلری دو کدیرد کدن صوکره ،
اردوی هایونک کال سهولته کچمسنه مساعدظفر یوللری
کشاد ایتمه که موفق اولنسدنر . بوندن بشته ، عملیات
محاصره نك ایجاب ایلدیکی اسلحه ومالزمه حربیه نك
مغتمودیتی استحصال موفقیتیه هیچ بر تأثیر اجرا ایتمه مش ،
غلطه ساحلنده بولنان و بیطرفنغی محافظه ایدن جنویز خانه لرینی
آتشدن صیانت ایتک ولیمانده بولنان بیزانس سفائن حربیه سنی
تخریب ایلمک ایچون غلطه قوله سنك بولندیغی
تپه اوزرنده هاونلر ایجاد ایتمش و بوطوپلر اعانه سیله دشمنك
سفائن حربیه سی متبادیاً آتسه طوتیله رق محو و بر باد
ایدلمشدر . سلطان محمد ثانی احوالك ایجاب ایلدیکی
شرائطی اختراعات خارق العاده ایله تأمین ایلدیکی کبی ایلک
دفعه اوله رقده لغم استعمال ایتمش ، برهش آچمق اصولی
بو محاصره مشهوره ائناسنده کال موفقیتیه موقع تطبیقه وضع
ایلمشدر . حتی بو اصولی ایکنجی اشمودره محاصره سنده ده
تطبیق ایده رک سورلر اوزرنده بری ۳ : ۱۱ کنتال نقلتنده
اولق اوزره ۲۵۰۰ مرمی انداخت ایتدرمش ، شهری بر آی
تضییق ایلد- کدن صوکره هجوم جبری ایله ضبطله موفق
اولمشدر (۲) .

(۲) ژول وان غاوه ، ترکیه ، ص ۸۷

سلطان محمد ثانیك همت جنسكاورانہ سبله مرتبہ
انتظامه ایصال اولمان محاصره قلاع فنی ، سلطان
سلیمان قانونی دورنده مرتبہ تکمله ایصال اولمشدر.
شهریار مشار الیه محاصره حربلرنده قوتلی طوبچی
بولندرمق سایه سنده اجداد عظامنك موفق اولمدقلمری
فتوحانه نائل اولمش ، فتح قلاع ومحاصره بلدان خصوصنده
بك عالی مثاللرار انه ایامشدر . از جمله ، عثمانلیلرك بحارستان
سفرلری اثناسنده اك مهم براس الحركات واك مستحکم
بر نقطه استناد وظیفه سی ایفاییدن بلغرادشهری ، سلطان مراد
ثانی طرفندن آلتی آی محاصر و سلطان محمد ثانی
طرفندن ده ۱۵۰۰۰۰۰ پیاده وسواری و ۳۰۰ قدر
طوب ایله احاطه ایدیله رك فتح وتسخیری غیر قابل اولدیچی
حالده ، (۸۶۰) تاریخنده سلیمان قانونی ، عثمانلی اردولرینه
آیلرجه مقاومت ایدن بوشهر مستحکمی ۳۰ کون طرفندن
فتحه موفق اولمشدر .

خصوصیله ردوس محاصره سی ، سلیمان قانونیك
موفقیات خارق العاده سنه بك پارلاق بر مثال تشکیل ایدر .
ردیس قلعه سی فاتح سلطان محمد ثانی دورنده ۱۶۰
کمی ایله آبلوقه وقوتلی بر اردوايله محاصره ایدیله کدن
وشهرک سورلری اوزرینه ۳۵۰۰ مرمی انداخت
اولندقدن صوکره فتحی قوه قریبه یه کش ایکن مسیح

پاشانك شهرى يعما ايتدرمه مك فكرنده بولنمسي اوزرينه
ضبطنى غير قابل برحاله كلش ، اردوى هايون هيچ
برموفيت استحصلال ايتدن عودت ايلمشدى .
سلطان سليمان قانونى ايسه شهرك ضبطنى ايجون
دهاتداركلنى برصورتده حركت ايتمش ، قلمه نك اطرافه
متمدد سپرلر حنر ايتديروب بطريهار تاسيس ايتديرمشدر .
شهرى بطريهار واسطه سيله متمادياً آتسه طوتدير مقفه
برابر راه مستورلر اعانه سيله سورلره تقرب اولنمش ،
جسيم لغملر واسطه سيله كديكار آچمه موفيت حاصل
اولدقن صكره بش آى دوام ايدن محاصره نتيجه سننده
شهرى ضبطه . موفق اولمشدر (۹۲۹) (۱) .

سلطان سليمان قانونى ردوس فتحنده بوصورتله
حركت ايتديكى كې (ويانه) سورلرى اوكننده عين
وجه ايله حركت ايتمش ، محاصره ائناسنده طويجى آتسه
سپرلرى دو كوب استحصال موفيت ايتك عديم الامكان
اولديغنى كورنجه ، لغمار استعمال و خندق خارجى
چاليلر و دمتارله طولديره رق متمدد هجوملر اجرا
ايلمشدر . (قبريس) محاصره سى ايسه بو اصولك صورت
منتظمه ده تطبيق اولنديغنه اك مكمل بر مثال تشكيل ايدر .

---

(۱) « مسيح پاشانجلى و عسكرك طمى كه ايكيسى فعال ذميه نك
رئيسيدر ، بو خسارانه مبدأ اولدى . » تاج التواريخ ، جلد ۵ ، ص ۷۵ .

عثمانلیلر اوننجی و اون برنجی عصرده محاصره قلاع
خصوصنده برقاتدها ترقی ایتشلر، (ا کبری) کبی متین بر
قلعه بی اون سکز کون ظرفنده فتحه موفق اولمشدر. خصوصیه
قنده محاصره سی، محاصره قلاع فنی ندرجه ترقیه ایصال
ایلدکلرینی پارلاق بر صورتده اثبات ایدر. قنده محاصره لری،
اوج دفعه تکرار ایدلمک اوزره تمام یکر می بش سنه دوام
ایتمش، بو محاصره ل اثناسنده عثمانلیلر طرفدن اللی آتی
هجوم، قرق بش زیر زمین محاربه سی اجرا و ۳۵۰۰ لغم
انداخت اولمشدر. صرف اولنان باروت مقداری ایسه
۲۰۰۰۰ کنتاله بالغ اولمشدر (۱). شهر مذکور صوک محاصره
اثناسنده ۲۸ آی صو کره تسلیم اولمشدر. قنایه استحکاماتنک
بودر جهده مقاومت ایلمسی، وندیك حکومتنک قوای بحریه جه
عثمانلیلر فائق ودها طوغر بسی حاکمیت بحریه بی حائر
بولمشندن و بوسبندن طولانی ده شهرک کاملاً آبلوقه ایلمسی
امکان خار جنده قاله رق شهره بحر آرزاق و جبخانه یتیشدیر.
لمسندن ایلری گلشدر. عثمانلیلر، شهرک بو صورتله قوای
لازمه بی استحصال ایلدیکنه واقف اولدقلرندن آبلوقه

---

(۱) « سینئه زمینه نیجه یردن لغملر اوروب و باروت ایله
مملوقلر قدن صکره آتشلر جانجا یاقیلوب و برج و بارولری هوایه
بران اولندقدنه نیجه یردن کدکلر آچیلوب اهل اسلام اول آچیلان
کدکلر دن یوریش ایتدیلر . « صولاقزاده ، « ۴۴ :
هامه ر ، تاریخ دولت عثمانیه .

داخلمده بولمیان لیمانی طوبجی آتشنه طوتوق ایچون مذکور
لیمانه اك زیاده حاکم اولان تپه‌ی ضبطه غیرت ایتمش لر
وبوموفیقی استحصال ایدر ایتمز لیمانی شدتلی طوبجی
آتشنه طوتهرق محافظینه قوای امدادیه ورودینی منعه
وشهری کمال سهولتله ضبطه موفق اولمش لر دره بو حال
عیناً روس — ژاپون سفری اثناسنده (پورآرتور)
محاصره سننده وقوعه کلش ، ژاپونلر لیمانه حاکم بولنان
تپه‌ی ضبط ایتمکدن صکره استحکاماتی ضبط و تسخیره
موفق اولمش لر در (۱۹۰۵).

عثمانیلرک محاصره قلاع فننده کی ترقیاری قندیه محاصره
سنده اولانجه تفرعاتیله تظاهر ایدر .

قندیه استحکاماتی غیرمنتظم برشکده اولوب مختلف
دورلرده تعمیر اولمش ، مختلف شکلدر اکتساب ایله شدی .
لیمان ایله ساحل ، استحکامک بوغاز خطنی تشکیل ایلمکده
وبوطرفدن سفائن حربیه ایله محافظه اولتمقده ایدی .
عثمانیلرک زیاده شهری مدافعه ایدن ایکی طایبیه تعرض
ایتمش لر ، اراضینک شکندن وسپرلرک طرز انشاسندن
طولاینی هجوم قطماتی بایمغه مجبور اولمش لر در . خصوصیه لغم
عملیاتنه فوق الاماده دقت ایتمش لر ، دشمنک لغم عملیاتی
اکلامق ایچون لرلر متعدد نوبتچیلر اقامه ایدرک طوپراغی
دیگه مک سایه سننده پک چوق موفقیترلر استحصال
ایامش لر در .

عثمانلیلر بوصولته حرکت ونوتخیلرک ویردیکی معلوماتی موجود بلانه تطبیق ایدرک دشمنک قوای کلیه بولندی دینی نقطه لری اکلامش لر ، دشمن عمله لری نی آنسزین باصوب کری پوسکورت مک ، تهلیکه وقوعنده کندی عمله لری نی کری چکمک و دشمنک لغم تأثیراتی محو ایتمک ایچون پک زیاده استفاده ایتمش لر در (۱) . بوندن بشقه طرق تقریبه دروننه محال محفوظه انشا ایدرک مدخل لری نی قوم طور به لری له ستر ایتمش لر ، دشمنک خروجی انناسنده قوم طور به لری کریسندن آتش ایتمش لر در . عثمانلیلر آتشلرک کمال امنیتله اجراسنی تمهیل ایچون هر درلو تشبثاته توسل ایدرک سپر لرک اوزرینی قوم طور به لری له تاجلادقندن سوکره بوسپر لراوزرندن « فوق العاده بردقته نشان آلهرق غایت مؤثر آتشلر اجرا ایتمش لر در » (۲) . کذا باش قوماندانک دشمن آنش لرندن محافظه سی ایچون جسم سپر لر ، بالظه صاپلری وقوم طور به لرنندن محفوظ محللر وجوده کتیرمش لر ، قوماندانلرینک محافظه سنه فوق العاده اعتنا ایتمش لر در . حتی قنیه محاصره سنده کوپرلی فاضل احمد پاشا ، زرهللی

(۱) « بووظیفه قنیه محاصره سنده غایت مکمل بر صورتده ترتیب اولمش و صورت منتظمه ده اجرا ایدلمش در . » جنرال شرودر ، ویانه محاصره سی ، ص ۵۵

(۲) جنرال شرودر ، ویانه محاصره سی ۴۳

بردست‌کره دروننده اولدینی حالدہ دشمنک الٰہمدہش
آتشلری قارشیسندہ ادارہ حرکات ایلمشدر .

قندیہ محاصره سندن صوکرہ عثمانیلر محاصره قلاعده نظر
دقتی جالب برتجدد ابراز ایتشلر ، حرکات سوق الجیشیه
اثناسنده قلاع مستحکمہ بی ده نظر دقتہ الٰہشاردر .

عثمانیلر ، اجرا ایلدکلری سفرلرده یکدی بکلرن
اوزاق قلعه لره هیچ اهمیت ویرمز لر ، اولور اولماز
حرکتلره وقت غائب ایلمزلردی .

برقله بی محاصره ایده جکلری زمان جوارینی
آقنجیلر واسطه سیله تخریب ایتدیرلر ، بعده قوای
کلیه ایله محاصر ایدرلردی . شهری طوپه طوتمق ایچون
انشا ایتدکلری موضعلری دشمن است حکاماتنه حاکم نقطه لره
تأسیس ایدرلر ، محاصره عمایاتنی غایت مصرانه اجر ایلر .
لردی . بطریقه موضع لرینی ۱۰۵ متره طولنده قوم طور به لری
ودها سائر مواد ایله تقویه ایتد کدن صوکره سورلرده
کدیک آچق ایچون متعادی طوپچی آتشلری اجر ایدرلر ،
جیخانہ صرفه اصلا اهمیت ویرمز لردی . مریماتی تأثیرات
هوایشه دن محافظه وانداخت اثناسنده وقرعه کلن انحرافی
منع ایتک ایچون انلری اکثریا قویون دریلری ایله
صارارلر ، جیخانہ ومهماتی غایت بول بولندیرلردی .
حدود مواقعه ده دائما باروت اعمال ایدلدیکی کبی اکثر

یامصدرن وسائر ممالک اجنبیه دنده اشترا اولنوردی .
اردولرک جیخانہ سی هر تفذک باشنه ۳۰۰ ، طوپ باشنه
۱۰۰ آتیم اولمق اوزره حساب اولنوردی . ۱۰۷۴ سنه
سنده (اویوار ، نوپهویسهل) محاصرہ سنده ۱۰۰۰۰۰۰
کیلو غرام بارونہ صرف ایتشلر ، بومباردمان اثناسنده
۷۵ سانتیمره قطرندہ مر میلر انداخت ایلمشاردی (۱) .
خصوصیله طوپلر ، غایت جسم و بیوک چاپده اعمال
اولنوردی .

استانبول محاصرہ سنده استعمال اولنان طوپ ۱۲
قاریشر (۶۲۰۸ سانتیمره) چاپنده . ۸۰۵۹۶ لیبره ثقلتندہ .
۳۲ قدم طولندہ ایدی . انداخت ایتدیکی مر مینک ثقلتی
۶۰۰ کیلو غرام ، باروت حتی ۲۰۰ لیبره ایدی (۲) .
طوپک بر محلدن دیگر بر محله نقلی ایچون ۶۰۰ طوپچی
نفری ایله ۵۰ چفت اوکوزہ لزوم کورولوردی . بو طوپلر
یا اوکوزلر واسطه سیله چرو یا خود نہرلردن خطوط
المهمات مقامندہ استفادہ ایدیلهرک سوق اولنوردی .
طوپلرک اکثری ۸۰ ، ۱۰۰ ، ۱۲۰ لیبره ثقلتندہ
اعمال ایدیلیردی .

---

(۱) مونته قوقولی ، خاطرات ، جلد ۳ ، ص ۱۳۷ : ۱۳۸

(۲) دہ تیہ ، عثمانیلر دہ طوپچیلیق ، ص ۹

عثمانیلر بو جسیم طوپلرله بطریه موضعلرندن شدتلی آتشلر اجرا ایتدکری ائنده ساپور لغم استعمال- لندنده خالی قالمالردی . اول امرده راه مستور شرانپولاری کریسنده بولنان مدافینک قریبتندن طولایی تقرب ایتک قابل اولامدیغی زمان لغم استعمال ایدرلر ، مدافینک قوه مغنویه سنی بوصوله کسر وسپرلر اوزر- نده کدیکلر پیدا ایلدکن صوکره ساپورلرک اراضی قازانسنی تسهیل ایدرلردی . ساپورلر بو صورتله قدمه قدمه ایلریلیوب دشمنه قارشی سپرلر وجوده کتیرمکه برابر انلری قوم طوربه لریله تقویه ایدرلر ، منفردقالان بطریه موضعلرینی عادتاً برر ردوت حاله کتیرلردی . دشمنک متین سپرلرینه بو صورتله تقریب اولنان طوپلرله یاقیندن آتس اجرا ایتدکری کبی دیگر طرفندن لغم استعمال ایدرلر ، لغملری بر هوا ایدر ایتز دشمنک شاشقینلغندن استفاده ایتک ایچون عقینده تعرض ایدرلر دشمن سپرلرینه بر قات دهه تقریب ایلرلردی . ارتق او آندن اعتباراً ساپورلر ، لغمجیلر وهجوم عمللری برلکده چالیشیرلر ، لغمجیلر خندق خارجییه تقریب ایده بیلمک ایچون ساپورلرک حمایه سنده اولدقلری حالده آستار مقابلنه لغم وضع ایدرلر ، ایجابنده دشمنله اسلحه ناریه وجارحه محاربه لری اجرا ایدرلردی .

عثمانلیلر ، دشمنك خندق خار جيسنه تقرب ايتمك ايجون
ايجاب ايدن طرق تقریبیه نی بر سیل مجراسی کبی صاغه صوله ،
اکری بوکری انشا ایدر لر ، موازیلری هراون مترده
بر تاسیس ایلر لردی . بوموازیلر هجوم منطقه سنك بدایتدن
اعتباراً هر هجوم قولنه مخصوص اولمق اوزر آیری آیری
انشا اولنور ، آرملری راه مستور لرله ربط ایدیلر رك
ایجابنده متعدد هجوم قوللری ر قوول حاله کتیریلیردی .
اک اوکده کی موازی داخلنده بولنان هجوم قولی ، شو
صحرا بی پک منتظم بر صورتده تاجلامغه موفق اولور ،
دشمنه بورادن شدتلی آتشلر اجرا وسپر لرك نقاط
مختلفه سنده جسم لغملر استعمال ایدلن صکره آچیلان
کدی کلردن هجوم مرتب اجرا اولنوردی .
عثمانلیلر ، اون برنجی عصرده مرتبه مکملیه کتیر-
دکری بواصولی ایکنجی ویانه محاصره سی ائناسنده کمال
موفقیته موقع تطبیقه قویمش لر ، تاریخ فن استحکامده
کندیارینه مخصوص بر مثال جنکاورانه ارأه ایلمشلردر .

دور سليمان قانونیده

برنجی ویانه محاصره سی

(۱۵۲۹ هـ ، ۹۳۶ م)

۱۰ اعلان حرب واسبابی

قرال لوئینک مهاج میدان محاربه سسندده وفاتنی متعاقب زاپولای ایله فردیناندک مدعیاتی-زاپولایک عدم موفقیتی - فردیناندک قرال نصبی-زاپولای ایله فردیناندک بیننده محاربه- فردیناندک (بودین ، بودا) یی ضبط ایتسی-زاپولایک سلیمان قانونیدن استمدادی - فرانسه قرالی برنجی فرانسوانک استرحاماتی-زاپولایک در سعادت سفیر کوندرمسی-فردیناندک سلیمان قانونی به بر هیئت مرخصه اعزام ایتسی - مذاکراتک نتیجه سزلکی - اعلان حرب .

مهاج میدان محاربه سنی متعاقب عثمانلیلرک سیف غالبیتندن فرار ایدن محار قرالی ایکنجی لوئی بطاقلقلر ایچنده ترک حیات ایتمش ، فقط لوئینک وارث تخت حکومتی اوله جق هیچ برکیمسه سی بولمدیغندن مجارستان تخت قرالیدی ، آوستریا آرشیدو قلرندن فردیناندک زوجه سی ولوئینک همشیره سی آننا یه انتقال ایلامشدی . قادینلری حق حکومتدن اسقاط ایدن س-الیک قانونی مجارستانده مرعی الاجرا اولمدیغندن آننانک مجارستان حکمدار لغنه

انتخابی کمال ممنونیتله تلیق اولمش ، حتی لهستان قرالی
لادیسلاس ایله آلمانیا ایمپراطوری ماقسیمیایه ن بیننده
عقد اولنان برمهاده نامه ده حق وراثت تمامیله تصدیق
ایدلمشدی .

آنا ، هابسبورغ خاندانه منسوب ایدی . بو -
خاندان ، قدرت سیاسی و سطوت عسکریه جه پک متری
ایدی . بناءً علیه عثمانلیرک سطوت جه انکیرانلری
قارشیسنده بتون موجودیتلرینی غائب ایدن مجارلرک
بوتصادفی کیفیته ممنون اولملری قابل ظن اولونوردی .
فقط بو ممنونیت ، مجارلری هیچ بروقت دوشمش اولد .
قاری ورطه فلا کتدن تخلص ایده مزیدی . دهاطوغریسی ،
جسم ویران حکومتی تعمیر ایچون مجارلره بو قدر
برقوت کافی دکلدی . مجارلر مهاج میدان محاربه سنده ،
ایکی ساعت دوام ایدن بر حمله شیرانه قارشیسنده مغلوبیت قطعیه -
یه دوچار اولمشار ، تشکیلات سیاسی لیرینی ، نظامات عسکریه لیرینی
غائب ایشار ، قوه شکیمه عثمانیه اوکسده بر جسم ضعیف
ناتوان حاله کلش اولدقلرندن ، جزئی بر قوتله عثمانلیره
قارشى مقاومتهاصلا مقتدر اولامازلردی . مجارلرک سیلابه
متوالیه عثمانیانه سد حائل وجوده کتیره بیلملری ایچون
اسکی قوتلرندن دها جسم ، دها منتظم بر قوته مالک اولملری
ایجاب ایدردی . واقعا اوستریا حکومتی ، اوز مانلر اوستریانک

قسم علیاسی ایله سفلاسنه ، ایستریا ، بوهمیا ، مور اویا ، سیلزیایه حاکم بولنیور و اسپانیا ایله متفق بولنیشی بحرآده احراز حاکمیت اینمسنی تأمین ایدیورایدی؛ فقط مجارلرک فکر دورینانسه اوستریانک مداخلات مسارعسکارانه سنی برتأثیر مضر اولمق اوزره تلقی ایلوردی . ایشته بونک ایچون مجارستانک منافع ملیه و سیاسیه سنه صوکه درجه منافی اولان بواتفاق مجارلر طرفدن شایان رد برتکایف اولمق اوزره تلقی ایدیلوردی .

مجارلر ، مجارستان تحت قرالیسنه قعود ایده جک ذاتک وطنداش لردن انتخاب اولمسنی آرزو ایدیورلر ، حریت واستقلال لرینک اوستریا لیلر آئنده قالمسنی قطعاً آرزو ایتیمورلردی . بوسببه مبنی مجارلر هر درلو محاطراته هدف اولمقی اوستریا مظالمنه ترجیح ایتمشلر ، آتش حرب ایچنده سفیل و پریشان قالدقلری حالد اوستریا لیلر طرفدن کندیلرینه اوزادیلان یدمتحکمانه نی عالیجنابانه رد ایلمشلردی (۱) .

---

(۱) آوروپا محرر لرینک همان کافه سی ده تعصب دینه به تابع اوله رق ، عثمانلی استیلاسنه قارشق قویمق ایچون اوستریا لیلرله اتفاق ایتدکلرندن طولایی مجارلری تعیب ایدرلر . بونلرک بوکچی مطالعات سهیله ده بولونشلری ، هیچ شهه سز مجارلرک حب استقلال و ملیت لرینی نظر اعتباره آلاملرندن ایلری کلیور . هوبهر ، اوستریا تاریخی تام اثرنده مجارلرک اوستریا اداره سنه

مجارلرک محافظه استقلالنه ساعی اولان فرقه احرار اراره
سندہ فرط ذکاسی ، درایت ومہارتیلہ معروف بردات
وارایدی ؛ اودہ ترانسیلوانیا پرئسی ژان زاپولای
(۲) ایدی . زاپولای مہاج میدان محاربه سیلہ نتیجہ لہ ن
سفر ائناسندہ حضرت پادشاہک مظهر عاطفتی اولدیغندن
مجارلرلہ آوستریالیلرک عثمانلی اردوسنہ قارشی چیقاردقلری
قوای متفقہیہ التحاق ایتہ مش ، آوستریالیلرہ سوز
ویرمش اولدیغی حالده حرکات عسکریہ یی فوقی العادہ بر
بطائتہ اجرا ایلمشدی . زاپولایک عثمانلیلرلہ موجود
مناسبات دوستانہ سی ، آوستریامظالمندن قورتولمق ایچون
مجارلرہ برشعلہ امل کبی کوروندیکنندن یتون مجارلر
زاپولای اتخابہ قرارویرمشلر ، رایت عثمانی آلتہ التجا
ایلمکی آوستریا ادارہ سنہ ترجیح ایلمشلردی .

زاپولایک مجار اصیلزادکانی اوزرینہ فوق العادہ بر
نفوذی واردی . زاپولای ، مجارستانده ظہور ایدن برچوق

کیرمئنی ترجیح ایتمش ، آلہر لہ فہورایسہ (عثمانلی ادارہ سندہ
مجارلر) نامندہ کی ایکی جلدک اثر جسیمندہ هر درلو حقایق تاریخیه یی
تعصب خرسستانیہ فدا ایدہرک آوستریالیلر ایچون فوق العادہ
طرف کیرانہ بیان مطالعات ایلمشدر . آلہرلہ فہورک یکرمنجی
عصرده الان بوکبی افکار سخیفہ یہ تابع بولنشی شایان
تعجبدر .

(۲) تواریخ عثمانیہ دہ ، صہولای یا نوش ، دیہ مذکوردر .

اختلالاتی جسارت و بسالتیله حل ایتمش ، مجارلرک لسان ستایشنده برجای احترام طوتمغه موفق اولمشدی .
بو سبیلر ودهاسائر اسباب مهمه ، زاپولایک مجار قرالغنه انتخابی ایچون طرفدارلر وجوده کلمسنی تأمین ایدیوردی ؛ و ربوچی ده بو طرفدارلر میاننده ایدی (۱). و ربوچی، لوئینک وفات فجیبی اوزرینه طرفدارلغنی برقات ده اعلانه باشلادی . مجارستان ایچون اول امرده مجار بر حکمدارک اقتضا ایتدیکنی ، آوستریا پرنس لرندن برینک مجارستان تحت قرالیننه انتخابی مجارلر ایچون فلاکتدن ممدود اوله جقنی بیان ایتدی . زاپولای، تأمین موفقیت ایچون شو صورتله زمین احضارینه موفق اولدقدن سوکره ، وطنلرینی قورنارمق ایچون نه صورتله حرکت ایتک لازم کله جکنی مشاوره ضمننده بتون مجار و ترا- نسیلوانیا رجانلی (طوقای) ده دعوت ایتدی (۱۴ تشرین اول) . مجارستانک سلامتتی آرزو ایدنلردن پک چوق کیمسه لر بودعوته اجابت ایتدیلر . مجارستان علیا ، قاشا و ، لویت شاو ، بارطه فهد و ترانسیلوانیادن کلن مرخصلر ایکی کون مذاکره ایتدکدن صکره مجارستانه برقرال انتخاب ایلمکه قرار ویردیلر . و ربوچی بو مذاکرات ائناسنده

---

(۱) و ربوچی، زاپولایک لطف دیده لرندن و مجار ارباب

اقتدار ننددر .

کمال حرارتله ایراد ممتال ایتدی ؛ زاپولایک انتخابی ،
مجارلرک سلامت و سعادتی ایچون دها موافق اولاجغنی
بیان ایتدی . بونک اوزرینه هیئت ، زاپولایک انتخابه
قرار ویره رک رسم تتوجک (شتولوايسنبورغ ، استونی
بلغراد) ده اجراسنی تشرین ثانینک بشنجی کوننه
تعلیق ایلدی (۱) .

A large, stylized handwritten signature in black ink. The signature reads "Joannes Rex Mann" in a cursive script. The first name "Joannes" is written in a large, flowing hand, with a prominent loop at the top. The last name "Mann" is written in a smaller, more compact cursive style. There are some decorative flourishes and a small mark at the end of the signature.

زاپولای یا نوشک امضاسی

زاپولای ، مجار قرالغنی شو صورتله تأمین ایلد کدن
صوکره ، متوفی قرال ایکنجی لوئیدن طول قالان ماری

---

(۱) قوبلویزه ، عثمانلیلرله آوستریالیلر بیننده محاربات ، ص ۲

زابولای بانوش

بويرنس ، واقعا فوق العاده ذكى ايدى ايسه ده مجار لر كې جنكاور بر قوم ايجنده ابراز فعاليت ايده جك بر خلقنده دكلى .

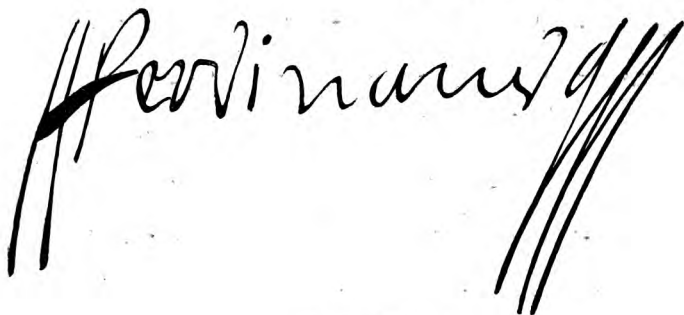
فرديناند ، بتون آمانك شو صورتله زير وزير اولديغى كورنجه قوه سلاحه مراجعت ايلمكه لزوم كوردى . هر طرفدن جمع ايديه بيلديكى ۱۲۰۰۰ كشى ايله طونه نهرينك صول ساحلنه كچه رك (پرسبورغ) شهرينه كلى . بوراده ، همشيره سى وايجى لوئينك زوجه سى ماري ايله ملاقات ايتدى . ماري ، اتيه ن باطورى ودها سائر ذواتك معاونتيله بر مجلس عقد ايتيردى .

Francis

برنجى فرانسوانك امضاسى

فقط اكثریت زاپولای جهتنده اولديغندن مجلسده يك آز كشى بولنه بيلدى . پسقوسلرله اكابر رجال ذاتاً اولجه ماري طرفدن اطماع ايدلمش اولدقلرندن بو مجلسده تماماً حاضر بولنديلر ؛ مجارستانك منافع مليه سى نقطه نظرندن هابسبورع خانانى كې قوتلى بر خاندانه تابع اولمق

لژیونی ، مجارستانک اصول اداره سنه و زادکانک امتیازانه
طوقونلمیه جغتی بیان ایتدیلهر . بونک اوزرینه زاپولایک
قرالغتی فسح ایدرک فردیناندی قرال نصب ایتدیلهر
(۲۷ شباط ، ۱۵۲۷)

فردیناندک امضاسی

فردیناندک قرال نصیبی زاپولایی صرک درجه
متأثر ایتدی . زاپولای معینده کی اردو طاغیلمش
و آوستریالیله قارشی مقاومت ایدمک هر درلو قوتندنده
محروم بولنمش اولدیغندن دوچار اولدیغی مشکلات
ایچنده نه یاپه جغتی شاشیردی .

فردیناند ایسه بوئانده بتون خلقک جلب محبته
غیرت ایدرک برقاندها تزید قوت ایتدی . برادری
شارل کنک معاوتیه اولدقجه کلیتی براردوجع و مارق
غراف قازیمیری ، انک خسته لکی اوزرینه قونت نیقلاس
فون زالم قومانداسیله بوقوتی زاپولای اوزرینه سوق

ایتدی . (تارچال) موقعندہ ایکی اردو بینندہ وقوعہ کلن محاربہدہ زاپولای مغلوب اولہرق (زین بورغن ، ترانسیلوانیا) یہ چکلدی . ترانسیلوانیا اراضیسی جسم طاغلرلہ محدود اولدیندن فردیناند اردوسی بورایہ داخل اولامدی ایسہدہ (بودین ، اوغن) شہرینی ضبط وزاپولایی مغلوبیت قطعہ یہ دوچار ایلمکہ موفق اولدی .

زاپولای کندی مملکتی داخلندہ یالکنز قانچہ ، وربوچی، دوکت و بانقی ایلہ برابر تدابیر سیاسیہ دوشونمکہ باشلادی . مارتینوچی نامندہ غایت ذکی برراہبک افکار ووصایاسندن پک زیادہ استفادہ ایتدی . مارتینوچی ، ہردرلو فداکارلئی کوزہ آلدیرہرق غالیچیا وپودولیاپی طولاشدی ؛ بورالردہ حسیات جنکاورانہ یہ مالک بر چوق عسکرلر طوپلامغہ موفق اولدی . اطراف وجواردن تدارک ایدیلن بوقوت ، فرانسوا بودون معیتندہ اولدینی خالدہ مجارستان ایچلرینہ طوغری ایلریلدی . (زیس) و (واغ) وادیسنی تعقیب ایدہرک (برسبورغ) اوکلرینہ واصل اولدی . آوستریالیر، زاپولای اردوسنک حرکتی خبر آلمش اولدقلرندن جمع ایدہ بیلدکلری ۳۵,۰۰۰ کئی ایلہ بونلرہ طوغری ایلرلدیلر . ایکی اردو (اگری، ارلاو) جوارندہ کائن (کرستہج ، خاچ اووہ)

موقعه چارپیشدی . زاپولای اردوسی ، بورادهده مغلوب اولدی (۱) . فقط بومغلوبیت ، زاپولای ایچون پک الیم برفلا کندی .

زاپولای بوبر برینی ولی ایدن فلا کتسر ایچنده نه یایاچغنی شاشیردی . مغلوبیت متسلسله قارشیسنده بتون قوای معنویه سنی غائب ایتدی . حتی قراللقدن فراغت وفردیناند ایله عقد رابطه مخادنت ایچون مذاکره عقیدینه بیله تشبث ایتدی . فقط او ائنده مارتینوچی برامل ذی حیات کبی زاپولایک اوکنه چیقدی ، مائی افقار ایچنده مهابتلر صاحبان عثمانلی طوپراغنی کوستردی . زاپولایی بتون مایوسیتلرندن قورتاره رق حمایت پادشاهینک اک پارلاق برواسطه نجات اولدیغنی اکلاتدی (۲) .

مهاج میدان محاربه سندن بری عثمانلیلرله اوستریالیلر و مجارلر بیننده محاصماتی موجب هیچ برسبب موجود دکلادی ؛ فقط عثمانلی حدود بکلری کرک نقاط مهمه یی الده ایتک و کرک بعض غنائم استحصال ایلمک ایچون آره صره آقین اجرا سندن خالی قالمیورلردی . اودرجه ده کاجرا اولنان آقینلرک تمادیمی سایه سنده خرواستان کاملاً اداره عثمانیانه انتقال ایتمش ، (اودین) ، (مودروس) (پوزغه) قلمه لری برر برر ضبط اولنمشدی .

(۱) آلپه رله فهور ، مجارلر ، جلد ۱ ص ۴۸

(۲) قوبلویزر ، عثمانلیلرله اوستریالیلر بیننده محاربات ، ص ۴

عثمانلیلر او ائناده اک مهم اولمق اوزره درت آقین اجرا ایتشلردر (۱) . برنجی آقین، ۹ مارت ۱۵۲۸ ده ۱۰۰۰ سواری ایله بوسنه طرفندن اجرا ایدلمش ، عثمانلی آقینجیلری (غوطه شه) موقعنه قدر ایلر یلمشردی (۲) . ایکنجی آقین، ۵ تموز ۱۵۲۸ ده ۶۰۰۰ سواری ایله (لایباخ) حدودلرینه ، اوچنجی آقین ۲ تشرین اولده ۵۰۰۰ سواری ایله (اوطوشاج) طرفلرینه ، درنجی آقین ده ۳ تشرین نائیده (فولیا) حوالیسنه طوغری اجرا ایدلمشدی . بو آقینلر ، آوستریا و قرانیا اهلایسنی ضایعات کلیه یه دوچار ایلمش ، آوستریالیلر قرانیا و خروا آستان حدودلرینه دائمی بر قوه محافظه بولندر . مغه قرار ویرمشردی . بونک اوزرینه فر دیناند ، قرانیا یه ۱۵۰۰ قدر اسپانیول کوندرمش ، حدودک نقاط مختلفه سنی کال دقناه تحکیم ایلمشدی . حتی اوصرده عثمانلیلر طرفندن ضبط و اشغال اولنان (اودین) قلعه سی ده استرداد

---

(۱) بو آقینلر حقنده تواریخ عثمانیه ده تفصیلات موجود دکلدر . مع مافیه قوملپوریزرک اثرنده (ص ۸:۶) تفصیلات مکمله واردر .

(۲) اوزمانلر بوسنه ایله خروا آستان حدودینی (اونا) نهری تشکیل ایدیوردی . (سیسه ک ، سیسه) دن آدریاتیک دکزینه قدر برچوق کوچوک قلعه لر واردی . فر دیناند بو قلعه لری ده ا ۱۵۲۶ سنه سنده تحکیم ایتمش ، انلری وقت وقت آوستریا عسکر لریله اشغال ایتدیرمشدی .

اولنق آرزوایدلمش ایدی ایسه ده، ایجاب ایدن طسوپلرک موجود بولنماسندن طولایی بو فکردن صرف نظر اولنمشدی .

فردیناند، حدود تحکیماتی اجرا ایتسکه برابر موقعی ده تحکیمه چالیشیور، حاکمیت مطلقه سنی ادامه ایچون الدن کلن غیرتی صرف ایدیوردی . فردیناندک بو وجه ایله مقام اقباله صعودی ، زاپولایک حس انتقامنی برقات دها تزئید ایتدی . زاپولای ، عثمانی حمایه سنه کیرمکی کمال ممنونیتله قبول ایتمش اولدیغندن اول امرده پولونیا اصلیزادکانندن هیرونیوس لاسکی پی سفیر صورتیله (استانبول) ه کوندردی . لاسکی غایت ذکی وفعال برذات اولدیغندن یوللرک مزاحنی کمال موفقیتله برطرف ایدهرک استانبوله واصل اولدی . حضور پادشاهی یه چیقمق ایچون وسیله لر تحری ایلدیکی ائنده لوئی غیرتی یه تصادف ایتدی ؛ غیرتی ، وندیك حکومتک درسعاتت سفیر اسبقی آندره (غریتینک) اوغلی ایدی . لاسکی اول امرده غریتینک وساطتیه وزیر اعظم ابراهیم پاشا ، مصطفی و آياس پاشالره ملاقات ایتدی . ابراهیم پاشا ، بوملاقاتلر ائناسنده کمال حماسته اداره کلام ایتدی . (بودین) ک فردیناند طرفندن استردادی عثمانیلرک قلب سطوت پرورنده برحس انتقام تولید ایتمش بولند

یغندن بتون بیاناتی حرب واستیلا فکزلری اوزرینه
تأسیس ایتدی ، و دیدی که :

— حاکمیت آلتون و مجوهرات ایله اوله ماز ؛
الحق قلیج ایله اوله بیلیر . قلیج حتی اوله رق قازانیلان
بر مملکت قلیج ایله محافظه اولنور . بو آنه قدر پک
چوق قسمی خراب اولان مجارستانک بزم ایچون بر منبع
ثروت تشکیب ایده میه چکنه شبهه یوق . فقط حکمدار یکز
پادشاهمهزه ، دخالت ایتدیکی تقدیرده ، خصمکنز اولان
فردیناندی پریشان ایدر و بتون مملکتلرینی آتلمزک
ایاقلری آلتده چیکنه رز . حتی غریبتنک مداخله سی اولماسه
ایدی ، شمدی به قدر حکمدار یکزی ده ، فردیناندی ده
پریشان ایدردک . بو بزم ایچون پک قولای برایشدر .
بر قولدن بن ، بر قولدن آباس پاشا مملکتکزه یورومش
اولسه ق ، ایکی حکمدارکده پریشان اوله جغه امین اولکنز .
مع مافیه نه زمان لزوم کورولورسه ، بونی ینه اجرا
ایده چکنز . (بودین) ی یکی بر استانبول حاله قویه
جغز . ظن ایدر سه م ، چوق سوز سویلدم . بز عثمانلیلر
آز سویلر ، چوق ایش کورورز . ضبط ایتدی کمز
یرلری بردها ان چیقارما یز . بونلرک بزدن استرداد ایچون
قوللریمزی کسمک ایجاب ایدر (۱) . لاسکی ، بو خطاب

(۱) هامهر ، تاریخ دولت عثمانیه ، جلد ۱ ، ص ۴۹۲ :

قهرمانانه قارشيسنده مبهوت قالدی . زاپولايك حمايت پادشاهی به داخل اولمق آرزوسنده بولنديغنی بيان ايتدكدن صوكره مراسم معتاده ايله حضور پادشاهی به قبول اواندی . لاسکی خا كپای جناب سليمانی به جين ساي احترام اولدقدن صوكره :

— حکمدارم سطوت وجلادتكزه التجبا ايد -
بيور . نجات وسلامتی ، حمايت شاهانه كزده آرايور ،
دیدي .

بونك اوزينه حضرت پادشاه :

— حکمداريكك التجباسنی كمال ممنونیتله قبول ایدهرز . ذاتاً بتون ممالکی ، قیلچ آتمکی اولهرق كندی ملكمزدن صایلیر . فقط مادامكه سایه سطوتمزه دخالت ایدیور ، بوندن بویله كندینه قراللق اعطا ایتدیكمز كبی خصمی اولان فردینانده قارشیده ارانه شوكت ایده جكمزی وعد ایدهرز . دیدي .

لاسکی ، حضور سليمانیدن چیقديغنی اثناده ابراهيم پاشا لاسکی به خطاباً :

— بوندن بویله حکمداريكه ترانسيلوانیا بکی دكل ، مجارقرالی دیبه جكمز . متبوع مفخمم ، زاپولايك خصمنه قارشى بالذات حرکت بيور جقلردر . دیدي .
لاسکی ، استانبولدن مفارقت ایتزدن اول خلعت

فاخره ایله ۱۰۰۰ آچقه احسانه نائل اولدی . حتی
عودت ایده جکی ائنده حضور پادشاهی به قبول اولندیغی
زمان حضرت پادشاه :

— حکمدارک حقنده کی محبت و مخالصت می اکلادک .
انک ایشلرینی کندی ایشمز کبی بیلیرز . کندیسنه
سویله . اوگزده کی سنه (پترواردین) ایله (مهاج)
ارده سنده اردومزه انتظار ایتسین !

صورتنده اداره افکار ایتدی . بومطالعہ ،
آوستریا به قارشی قطعی بر اعلان حرب دیمکدی .

لاسکی ، عثمانلیرله مجارلر بیننده ایلك دفعه اولق
اوزره بر معاهده عقد ایتدکن صوکره کمال مسرتله
استانبولدن مفارقت ایتدی (۲۸ شباط ۱۵۲۸) .
(بودین) ک ضبطی اساساً شوکت عثمانیه به طوقومش
وزاپولایک استرحامی ایسه بوتأثیری برقات دهاترید
ایتمش بولندیغندن آوستریا سفری ایچون تدارکات لازمه
اجراسنه درحال مباشرت اولندی . حدود و سنجاق
بکلرینه اوامر لازمه اعطا ایدیلهرک تدارکات حربیه
صورت خفیه ده اجرا ایدلمکه باشلادی .

زاپولای ، حمایت پادشاهی به قبول ایدلمکه ده اکتفا
ایتمدی . انکلتره ، فرانسه و آلمانیا ایله ده اتفاق ایتک
تشبثده بولندی . فرانسه قرالی ذاتاً اوتهدن بری زاپولایه

نقداً معاوانته بولندیغندن بوتکایی کمال ممنونیتله قبول ایتدی . حتی مجارستانک استرداد ایچون هر آی ۲۰۰۰۰ طاهر آلتون اعطاسنی درعهده ایلدی (۱) .

فردیناند بوموفقیترک کافهسندن خبردار اولدی . زاپولایک عثمانلیرله اتقاقی کندی ایچون بیوک برفلاکت عد ایلدیکنندن بوندن پک زیاده متأثر اولدی . ودرحال سلطنت سینه ایله عقد مصالحه تشبثنده بولنهرق حوبور - دانسکی و صالاتنوق ایله سرژیسموند وایکسه لبرغهری استانبوله کونرددی (۲) . بونلره ویریان تعلیماتده حضرت پاشاهدن یالکز مصالحه عقدی استرحام اولنیوب مجارستاندن ضبط ایدیان یرلرکده طلب اولنه جنی بیان ایدلمشدی .

فردیناندک اعزام ایتدیکی هیئت آلتی هفتهده استا نبوله واصل اولدی . طرف حکومتدن مراسم معتاده واحترامات فوق العاده ایله قبول اولندی . فقط حوبور دانسکی حضور پادشاهی به قبول ایدلیدی صروده درایت و فطانت ابراز ایدرک استحصال صاح و مسالمته غیرت ایدمجهکی یرده بیانات درشتانه سیله پادشاهی کوچندردی .

(۱) قوپلویزر ، عثمانلیرله آوستریالیر بیننده محاربات ، ص ۹

(۲) هامر ، تاریخ دولت عثمانیه ، جلد ۱ ، ص ۹۴

— ژول وان غاوه ، ژوآنهن ، ترکیه ، ص ۱۳۲

فردینانك ممالباتی ایسه بستیون حدت پادشاهی بی موجب اولدی . حوبورداسکی طقوز آی قدر استانبولده قالدی . مملکته عودت ایده جکی ائنده تکرار حضور پادشاهی به قبول اولندی صروده سلیمان قانونی :

— کیت ، حکمداریکه سویله . بز مجارستانی مظفریتیز ثمره سی اولمق اوزره فتح ایتدی کمزدن انی الی الابد محافظه ایده جکیز . فقط او کندیسنه کووه نیورسه (بودین) . کلسین ، بزمله اوزلاشسین . شاید بوکاده جسارت ایده مزسه . ویانه یه ایده جکمز یوخلیق ائناسنده کندیسینی بز کلوب قارشیلارز . اوده بز ی استقبالیچون تدارکاتده بولنسون . دیدی .

حضرت پادشاهک بو خطاب سسطوت اتماسی ،
آوستریالیلره قارشی قطعی بر اعلان حرب دیمکدی . (۱)

(۱) « اول ائنده نمچه قرالی فردینانك دخی سلقایایچه قیودانی اولان ملعون ایلیچیلک ایله کلوب اکرچه صلح رجا اتمش ولکن زیاده غرور اظهار ایلمش حتی سعادتلو پادشاه جمله فتح ایتدیکی ممالکدن کچر ایسه نهایت مجار مملکتندن برر مقدار هدیه ارسالنه تعهد ایده رز دیمش . چون بوملعونک بومرتبه غروری معلوم پادشاهی اولدی . از دیاد غضب و حدت لرینه باعث اولوب سفر هایون تدبیرینه مباشرت بیوردیلر . »
پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۳۱ - آندره له فهور ، عثمانلی اداره
سنده مجارلر ، جلد ۱

۲. اردوی همایونک حرکات سوق الجیشیہ سی

عثمانیلرک تدارکات حربیہ سی — استانبولدن ویانہ یه
طوغری حرکت — اردوی همایونک ادرنہ یه مواصلتی —
شدتلی یاغورلر — بلغرادہ مواصلت — زاپولایک مهاجدہ
پادشاهی استقبال ایتمسی — زاپولایک التفات پادشاهی یه نائلیتی
— اردوی همایونک (بودین ؛ اوفن) محاصره سی
— بودینک ایکنجی دفعه ضبطی — اردوی همایونک ویانہ یه
حرکتی — عثمانلی آقینجیلرینک ویانہ اوکنده ظهوری — ویانہ
اوکنده عثمانلی اردوسی

سلیمان قانونی ، ویانہ سفری ایچون تدارکات
لازمه اجراسنی فوق العاده اعتنا ایدیوردی . مهاج
میدان محاربه سنک ثمره غالبیتی اولمق اوزره ضبط اولنان
محارستان اراضیسنی الده بولندیرمق ، انجق ویانہ نک ضبطی
ایله میسر اوله جغتہ قانع اولیسور ، (ویانہ) پی ضبط
ایتمک ، فردیناندن انتقام المق ، بعده قیشی اوراده
کچیردکدن صکره کله جک ایلک بهارده آلمانیا یه طوغری
سفر ایتمک ارزوسنده بولنیوردی . بو قرارک قوه دن

ایله ازداج ایلمکه تشبث ایتدی ، ماری ، مالک حسن و آن اولغله برابر تربیه فکریه بی حاز ، حلاوت سیاسیه ممتاز برقادیندی . بوممتازیت ، زاپولایک قلبنده عظیم بر مقتونیت حاصل ایلمشدی . فقط ماری ، زاپولایک آرزوسنه موافقت شوایله طورسون ، بوتکلیفی کمال شدتله رد ایتمش ، زاپولایک خصمی بولنان فردیناندک افکار و آمانی ترویجه غیرت ایلمشدی . زاپولای ، بو مقصده وصول ایچون پک چوق واسطه لر تدارک ایلمش ، فقط هیج بر موفقیت استحصالنه نائل اولامامشدی .

تشرین ناینک طقرزنجی کونی زاپولای بر چوق پسقپوسلر ، بکار ومبعوئلر برابر (استونی بلغراد ، شتولوا پسنبورغ) شهرینه کلدی . بوراده پارلاق بر صورتده قرال انتخاب ایدلدی ، ایرتسی کونده (برنجی ژان) نامیله رسم تتوجی اجرا اولندی (۱) .

زاپولای مجارستان تخت قرالیسنه قعود ایدر ایتمز آوستریانک اک برنجی دشمنلرندن معدود اولان فرانسه قرالی برنجی فرانسوا ایله انککتره قرالنه برر مکتوب کوندردی ، بو مکتوبلرله مجار قرالنه انتخابی صورت رسمیه ده اخبار ایتدی . عین زمانده قانونی سلطان

(۱) آندره له فهور ، عثمانلی اداره سننده مجارلر ، جلد ۱ ،

سليمانك حمايه سنه التجا ايلديكني اكلامق ايچون در سعادته
 ايكي سفير كوندردى . زاپولايك حمايت عثمانيه يه كيرمك
 خصوصنده كي تكليفى كمال ممنونيتله قبول ايدلدى .
 مجارستانك آوستريا اتفاقندن آيرلمسى عثمانلي لرك منافع
 سياسيه وعسكريه لرينه ده موافقدى . انك ايچون عثمانلي لر
 زاپولايك هر ايكي سفيرينه ده ممنونيتله مقابله ايتديلر .
 زاپولايك سفيرلرى المانيا والكلتره حكومتلى طرفندن ده
 فوق العاده بر صورتده استقبال اولنديلر . خصوصيله
 لهستان قرالى سيزيسموند ايله فرانسه قرالى برنجى
 فرانسوا ، بو اتخابدن طولايى علناً اظهار مسرت ايديلر .
 سيزيسموند ، آوسترياليلرك اوروپاى شرقيه طوغرى
 ايلريلميرندن پك زياده اندیشه ناك اولمقده ، بوكا قارشى
 يكانه مانع اولمق اوزره مجارلرى نظردقته آلمقده ايدى ؛
 آرتق شمى بومانع ده حصوله كمشدى . برنجى فرانسوايه
 كلنجه ، فرانسوا خصم يكانه مى بولنان شارل كندن
 انتقام المق ايچون آستان سليمانى يه التجا ايتمش (۱) ،
 زاپولايك مجار قرالغنه اتخابى ايسه شارل كنىك برادرى
 فردينانددن اخذ انتقام ايچون مكمل بر فرصت وجوده
 كتير مشدى .

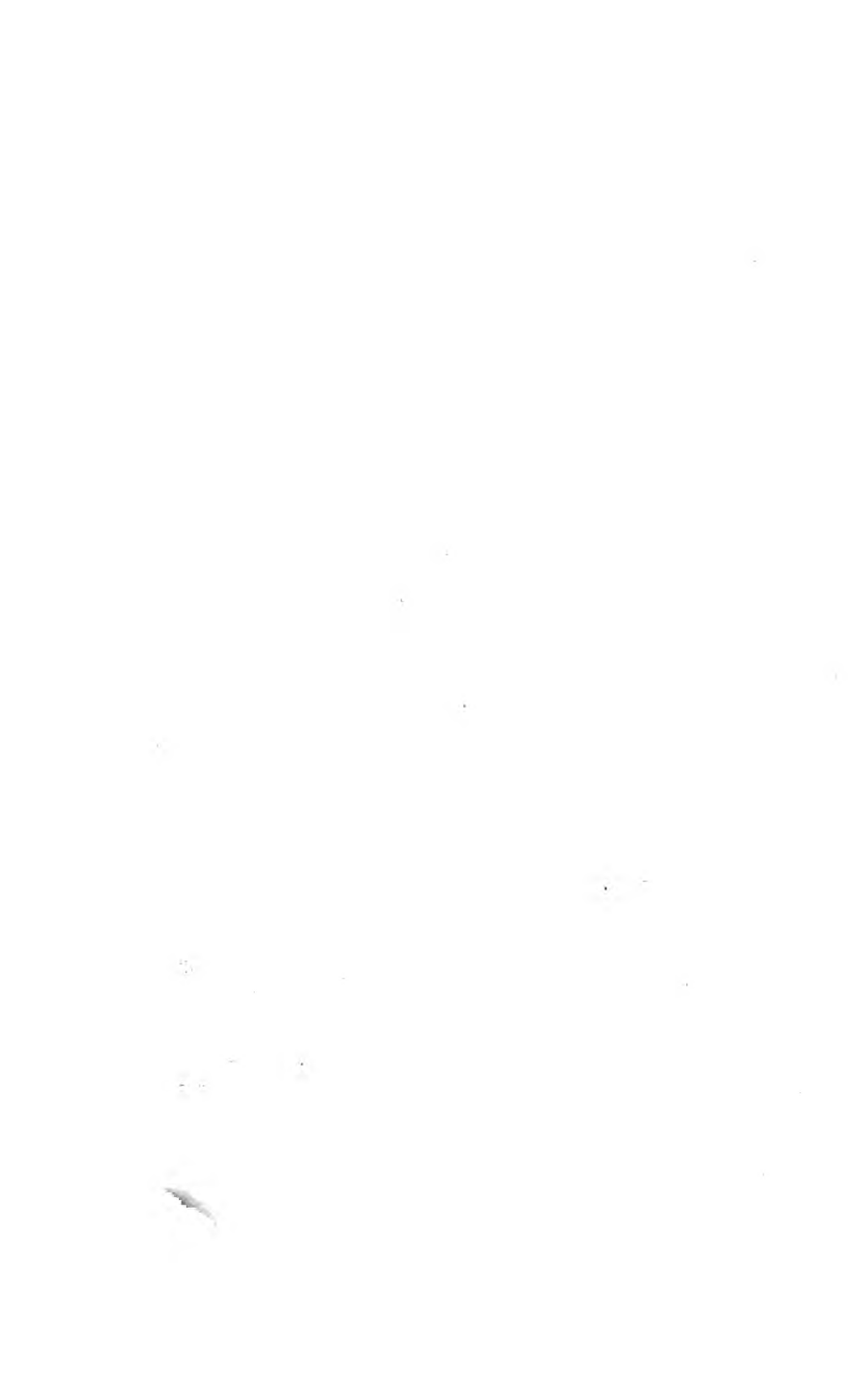
زاپولايك بو موفقيات سهيله سى فرديناندى خيلى
 دوشوندير مكه باشلادى . اوزمان يكرمى ياشلرنده بولنان

آوستریاده : قانونی سلطان سلیمان

فعله کتیرلمسی ، عثمانلیلرک منابع عسکریه وسطوت جنکاورانه لرینه نظر آ کوج برشی دکلدی . آوستریا حکومتی ، اساساً تشکیلات عسکریه سی غیر منتظم ، اداره ملکیه سی بوزوق بر حکومتدی ؛ المانیاطر فلرنده ایسه منازعات مذهبییه ، اقوام موجوده اره سنده اختلاف شدید حصوله کتیرمش ، قوه عسکریه نامنه عثمانلی اردوسنه مقاومت ایده جک مهم بر قوت قالمامشدی . آوستریا و المانیا احوال سیاسیہ سنک شو حال الیم ایچنده بولنسی ، حدود عثمانینک بوهمیا سلسله لرینه قدر تمیدی ایچون پارلاق برفرست تهیه ایدیور ، آوستریالیلرک (بودین ، بودا) ی ضبط و قرال زاپولای فراره مجبور ایتلری بو آرزوی قابل الحصول برحاله کتیریوردی .

حضرت پادشاه شو اسباب و ملاحظاته مبنی اجرای سفره قرار ویدکن صوکره زاپولایک استرحاماتی ده قبول اولنمش ، سفر برک امرلری بتون سنجاقلره ارسال اولنمشدی . ایلک بهار تقرب ایتدیکی صره ده (بلغراد) ودها سائر حدود قلاعنده تدارکات سفریه کمال تهالکله اجرا اولنیور ، آقنجیلر اوافق تفک آقینلر اجرا ایده رک سفره فوق العاده بر غیرتله حاضر لانیلیوردی . حدودده بو فعالیت حربیه وقوعه کلدیکی اثناده داودپاشا اردو کاهنده ده تدارکات لازمه اجرا ایدیلیوردی .

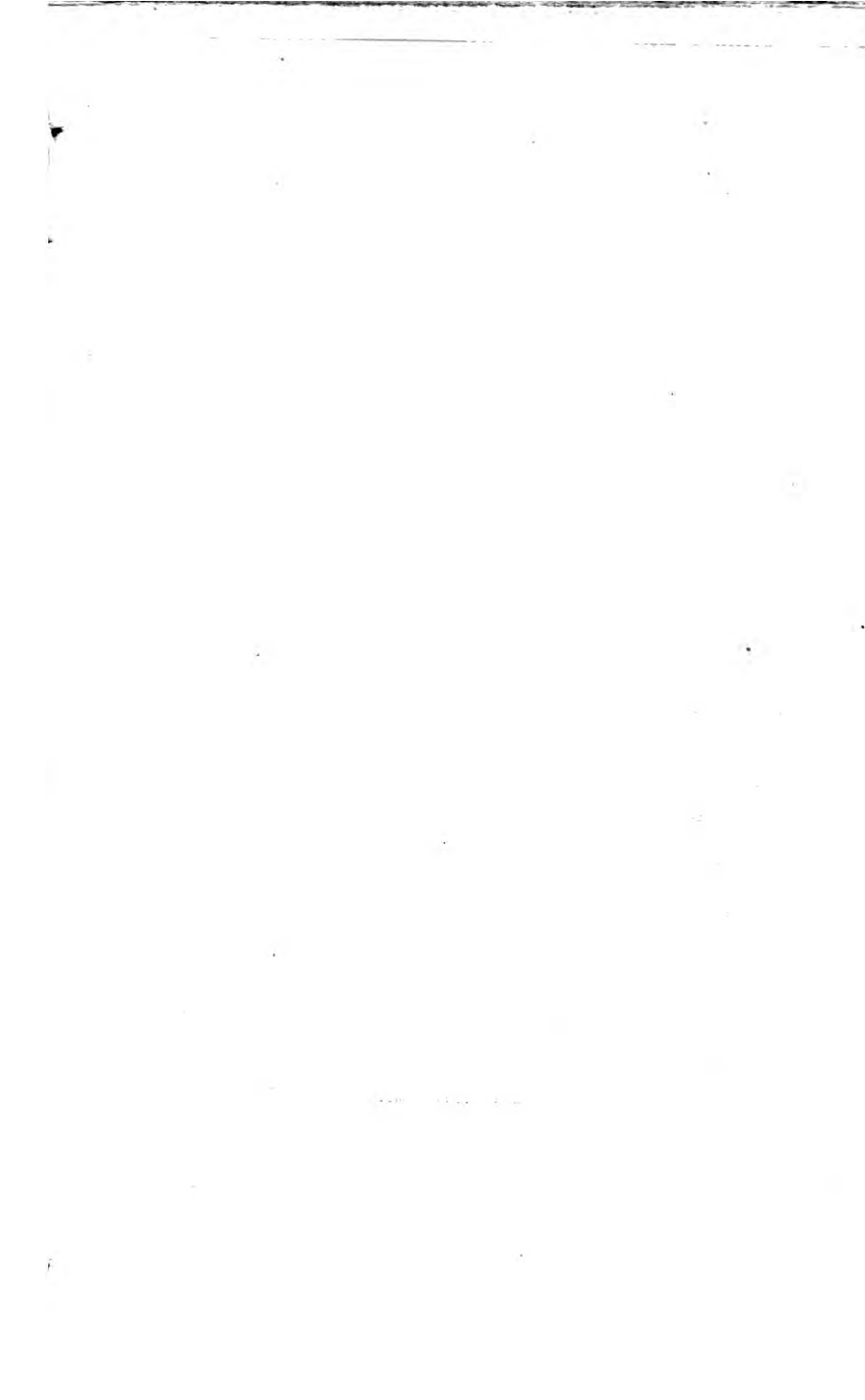

عثمانی اداره سنا

دایشته (بودین)

بتون اردوگاهه چادرلر قورولمش، افراد و ضابطانک
 نواقصی اکیال ایدلمشدی . ابراهیم پاشا ، فوق العاده
 برصلاحیتی حائز اولمق اوزره سرعسکر نصب ایدلمش ،
 ترتیبات و تدارکات لازمه مکمل صورتده اکیال اولندقدن
 صوکره سلطان سلیمان قانونی آلائی والایله استانبولدن داود
 پاشا اردوگاهنه کلمشدی (۲ رمضان ۹۳۵ ، ۱۰ مایس
 ۱۵۲۹) . یاغمورلرک شدتی ، یوللرک کچیه میه جک
 درجه ده غیر منتظم بولونمی ، حرکات عسکریه بی غایت مشکل
 برحاله کتیرمشدی . حضرت پادشاه داود پاشا اردوگاهنده
 ایکی کون قدر اقامت ایتمش ، بعده بردبدبته جهانگیرانه
 ایله حرکت ایدرک برهفته صوکره (ادرنه) به واصل
 اولمشدی (۲۰ مایس) . اردوی هایون بش کون
 قدر (ادرنه) ده استراحت ایتمش ، بایرام شنلکاری بر
 سرور جنکاورانه ایچنده اجرا ایدلمشدی . فقط یاغمورلرک
 شدتی تطعاتی صوک درجه ازعاج ایدیور ، افراد بیننده
 ارتباطسزلق ، انتظامسزلق حصولنه بادی اولیوردی .
 اردوی هایونک (ادرنه) ده اقامتی اثناسنده اناطولی
 بکار بکی بهرام پاشا ، عساگر موجوده سیله اردوی هایونه
 التحاق ایتدی . اردوده نظام وانضباطک ادامه سنه ،
 یورویشلرک صورت منتظمه ده اجراسنه فوق العاده اعتنا
 اولمشی . حزیرانک بشنجی کونی سلطان سلیمان اردوسی
 ۴

۱۵۰۰۰۰ پیاده و سواری ، ۳۰۰ طوپ قوتند و اولدیغی حالده (۱) (فلبه) یه واصل اولدی . بو اثناده یا غمور لوزک سیل بلاکی زولی یوروشی خیالی سکتهدار ایتدی . خصوصیه مریح نهرینک فیضانی حرکات عسکر یه ده بر توقف حصوله کتیردی . کو پریلردن بری شدت جریاندن ییقیله رق اردوگاه کاملاً صولر ایچنده قالدی ، افراددن بر چوغی بو فیضان مدهش اثناسنده غرق اولدیغی کبی بر قسمی ده صغوغک شدتندن وفات ایتدی . اردونک بو قدر موانع قارشیسنده جسیم بر قوتله حرکتی غایت مشکل اوله جفتدن کرک امر انضباطی تأمین و کرک امر اعاشه پی تسهیل ایچون سر عسکر ابراهیم پاشا ، معیتی عساکری ایله پاشدار مقامنده ایلری سوق اولندی (۲) .

حزیرانک یکرمنجی کونی اردوی هایون بالقان کچیدلرندن کچه رک (صوفیه) یه واصل اولدی ؛ او توزنجی کونی (نیش) دن کچه رک تموزک ایکنجی کونی (آلاجه

---

(۱) عثمانلی اداره سنده مجارلر ، جلد ۱ ، ص ۵۳ - بعض مؤرخین اجنبیه عثمانلی اردوسنک موجودینی ۲۵۰,۰۰۰ کشی کوسترمکده در ، قوبولویزر ، ص ۱۷

(۲) « بعده ازاله » ضیق راه ایچون روم ایلی عسکر یله سر عسکر عالی منزلت بر منزل ایلری یه موجه کورلکین . . . پجری ، جلد ۱ ، ص ۱۳۲

حصار، قروش، و بچا) او کنه عزیمت ایتدی. اون ایکی کون
صوکره (صاوا) نه رینی کچوب (هاوالا) ایله (بلغراد)
بیننده اردوگاه قورمنه موفق اولدی .

اردوی هایونک حرکات سوق الحیشیه سی ائنه سنده
برچوق موانع یوز کوسترمی، انضباطی مغل بعض حالات
وقوعه کلسی ده ملخوظ بولنش اولدیندن ابراهیم پاشا
ایله سائر معیت قوماندانلرینک غیرتیه انضباطه صوک
درجه رعایت اولندی. دشمن اموالنه قطعاً ال سورولمدیکی
کبی جوارندن کچیلن تارلارده اصلایراث خسار
ایدلمدی. اودرجه ده که ، ابراهیم پاشا برسپاهی نفرینک،
اردونک مرور ایتدیکی یول اوزرنده کی تارلاردن برنده
بارکیرینی اوتلاندیقنی کورمش ، نفری درحال اعدام
ایتدیرمشدی (۱) .

اردوی هایون (بلغراد) ده بر مدت استراحت
ایده رک ایجاب ایدن تدارکاتک اکلنه غیرت ایلدی .
اعلان حرب اولمازدن اول بر چوق طوب و سائر
حاضر لانه رق اردوی هایونه الحاق ایتک ایستلدی. فقط
یوللرک مشکلاتی ، ابراهیم پاشانک بیوک طوپلره احتیاج
مس ایتیه جکی حقدنه کی بیاناتی طوپلرک (بلغراد) ده

(۱) قوپلویزر ، عثمانلیلره آوستریالیلر بیننده محاربات ،

براقلمسنه لزوم کوستردی . سلیمان قانونی ، اردوی
هایونه لزومی اولان ارزاق وجیخانیهی سفائنه تحمیل
ایتدی؛ طونه نهرندن خطوط المنهات مقامنده استناده
ایدهرک بونلرک اردوی هایون ارقهسندن حرکت ایتلمرینی
امر بیوردی . بعده (بلغراد) دن مجارستان اراضیسنه
سکیمک ایچون کوپری قورولمسنی ده امر ایتدی .

سفر برلک امری ویرلدیکی ائنده کوپری طاقلری
(بلغراد) ده کاملاً احضار ایدلمش اولدیغندن (بلغراد)
ایله (متروویچه) و (بوکوردلن — شایاج) بیننده
متعدد کوپریرلر قورولدی . آغستوسک اوچنجه کونی
مرور حرکاتی کاملاً ختام بولدی ؛ اردوی هایون
آغستوسک بشنجه کونی (اوسک ، نسهک) جوارینه
واصل اولدی . صولرک تزایدی دراوانهری وجوارینی
بطاقت ایچنده براقمش اولدیغندن نهر (اوسک) شهرینک
یوقاری طرفلرندن مرور ایدلدی . اردوی هایون کاملاً
مرور ایتدکن صوکره کوپریرلر قالدیرلدی .

سلطان سلیمان اردوسی (باران یوار ، پرنوار) دن
بالرور ، سطوت وجلادت عثمانیهنک محل لمعانی اولان
(مهاج) اووهسنه واصل اولدی (۹ آغستوس) .
ایرتسی کون ، عثمانلی چادرلرینی تزیین ایدن آلی ، یشیللی
بایراقلر مهاج اووهسنک سمای صافی آلتنده شانلی بر

صورتده تىموج ايدىيور ، دىرت سنه اول ، احرار اولنان مظفريتك دردىنجى دور سنويىسى ايجون اظهار مباحات ايدىيليور ظن اولنيوردى .

زاپولاي ، تشرىن ثانى اثناسنده آلدىنى امر موجبجه (پتەر وارداین) ايله (بلغراد) اردهسنده اردوى هايونه انتظار ايتك ايستمش ایدی ايسهده ، نهرلرک فيضانندن ایلری کیتمکه موفق اولاماش ، اردوی هايونه (مهاج) اووهسنده انتظار ایلیمشدى . فقط اردوی هايونک تقریبنی خبر آلیر آلاماز ، معینده ۶۰۰۰ سواری ايله لاسکی بولندینى حالدده حضرت پادشاهی استقبال ايجون ایلری طرغری حرکت وسلیمان قانونی بی حرمتله استقبال ایتدی . ایرتسی کون مراسم معتاده ايله حضور پادشاهی یه قبول اولندی . زاپولای مراسم دستپوسی بی ایفا ایلدکن صوکره حضرت پادشاهک التفات فوق العاده سنه نائل اولدی (۱) .

زاپولای ، سلیمان قانونینک کافه اوامرینه منتظر بولندیغنی بیان ایلدکن صوکره حضور پادشاهیدن مفارقت و معینده کی اردو ايله (پشته) طرفلرینه عزیمت ایلدی . بو ائنادده ایدی که ، ایزوورنیق بکی بالی بك (۲) ، مجارستان تاج

(۱) هاسەر ، تاریخ دولت عثمانیه ، جلد ۱ ، ص ۵۹۵

(۲) بو بالی بك مشهور بالی بك دکلدر — منشآت

فریدون بك ، روزنامه سلیمان .

قرالینسی (قرونایی) حامل اولوب زاپولای طرفیکیرانی طرفدن اسسیر ایدیان پتەر پهره نی پی کتیرمک اوزره ۵۰۰۰ سواری ایله حرکت ایتشدی .

اردوی هایون (مهراج) ده ایجاب ایدن تدارکاتی اجرا ایتدکدن سوکره (بودین) . طوغری حرکت ایتدی . ایلولک اوچنجی کونی (بودین ، بودا) اوکته واصل اولدی . شهرک باغلا طرفی اردوکاه تأسیسنه دها موافق اولدینندن عثمانلی اردوکاهی بو جهته تأسیس اولندی . شهرک محاصره سی الزم ایدی ایسنه ده اول امرده اطراف وجوارینک کشفنه لزوم کوزلدی . حضرت پادشاه ایله ابراهیم پاشا شهرک جوارینی کشف ایچون سوزلرینه قدر تقرب ایتدیلر . (پلوقس بهرغ) و (که رها ردهس بهرغ) جهتی ضعیف کوردکلرندن ، شهرک بو جهتدن طوپه طوتولوب تضییق ایدلمسنه قراز ویردیلر .

حضرت پادشاه اردوکاهه عودت ایدر ایتمز محاصر عملیاتنک سرعتله اجراسنی بیوردی . (بودین) جوارنده کی نقاط حاکمه قوای فائقه ایله اشغال اوانه رق (پلوقس بهرغ) جهتی شدمله طوپه طوتلدی . شهرک محافظینی غایت آز اولوب آلمان جنراللرندن قریستوف به سهردر ایله هانس طراوینکهرک قومانداسنده ایدی . عثمانیلر ، شهرک اک ضعیف نقطه لرینی طوپه طوتد .

قدن صکره بر برینی متعاقب بر چوق هجوملر اجرا ایتدیلر . محاصره نك بشنجی کونی شهرک آلت طرفده کی قپوی فوق العاده بر غیرتله ضبـاه موفق اولدیلر . فقط آلتنجی کونی اجرا اولنان هجومدن بر موفقیت حاصل اولاماینجه ، برهش آچغنه تشبث ایتدیلر . مدافعین ، عثمانلر نلیلرک بو تمرضات متوالیه سی اوزرینه طوما ناداسدینک معیتته التحاق ایدرک شهرک مدافعه یه صالح اولان برجلرینه چکلدیلر . شهرک اهلایسی اکثریت اوزره آلمان اولد . یغندن دهـا عثمانلی اردوس کلزندن اول فرار ایتشلر ، متباقیسی ده مدافعین میاننه التحاق ایامشلردی . بونلر عثمانلیرک مهاجمات شدیدنه سنه مقاومت ایده میه جکارینی اکلاینجه به سه ردر ایله ناداسدینک تشجیعات وتشویقاتی خلافتنه ارله رق شهرک تسلیم اولسنی مصرانه طلب ایلد . یلر . ایچلرندن ایکی کشی شهر خارجه چقه رق وزیر اعظم ابـا اھیم پاشایه مراجعت و مدافعینک سربسته تجه شهردن چیقمننه مساعده اولنق شرطیه شهرک تسلیم اوله جغنی بیان ایتدیلر .

ابراهیم پاشا ، حرکات حربیه یی سوق واداره خصوصـه صنده آزادی تامه یی حائز بولند یغندن خصمک بو تکلیفاتنی قبول ایتدی . ایرتسی کون عثمانلی سنجاقلری (بودین) سورلری اوزرینه تموج ایتکیه باشلادی .

ابراهيم پاشا، مذاكرات صاحبه موجبه، مدافعينك سر بستجه شهر دن چي قمسنه مساءه ايتدي . فقط بونلردن بر قسمي آوستريا طرفلرينه چكيدر كن عثمانلي افرادندن بعضلري اوزرينه تعرض ايدرك زبر قاجني تلف ايتديلر . عثمانيلير ، خلاف عهد اجرا اولنان بو حر كتنن صوك درجه دلگير اوله رق دشمندن ايستدكلى كبي اخذنار ايديلر (۱) .

حضرت پادشاه (بو دين) ي ضبط ايتد كدنصكر . مكممل بر ديوان ترتيب اولندي . « طبل خانه خسرواني چالندي . شنكلكر ، شادمانلقلر اولندي . » (بو دين) محافظلغه ۳۰۰ يكيچرى ايله ايلبصان بكى خسرويك تعين ايدلدي . بو ائناده زاپولاي ده مجار قرالغنىك كنديسنه اماده سنى طلب ايتمش اولديغندن حضرت پادشاه زاپولايي مجار قرالي نصب و مشاور صفتيله معينه الحاق ايتدي . ايلولك ارننجي كوني وزير اعظم ابراهيم پاشا ، طونه نهرينك صول ساحلنده اطرافى سورلرله محاط اولان (پشته) ني اشغال ايتدي . اون دردننجي كوني

---

(۱) هامر ، بوديندن چيقان مدافعينك عثمانيلير طرفندن بغير حق تلف ايدلدكلى ريني يازيبور ايسه ده پچوى حقيقت حالى شو وجه ايله بيان ايلبور : « ملاعين خاسرين قلعه دن چيقوب نمنجه طرفلرينه كيدر كن بر ملعون اهل اسلامدن برينه قيليج چكمله ... » پچوى ، جلد ۱ .

اردوی هایون بر دبدبۀ مظفرانه ایله (بودین) دن
چیهرق ویانهیه طوغری حرکت ایتمهک باشلادی .
سلطان سلیمان اردوسی (غران ، استرغون)
جوارینه واصل اولدینی ائنده ، سمندره بکی یحیی
پاشا زاده محمد بك ، سمندره عساکری ایله پیشدار
مقامنده ایلی سوق اولندی (۱) . بعده اردوی
هایون (قومران — رعب ، یانق قلمه) طریقنی
تعقیب ایدرک حرکت ایتدی . ویانهیه جوار اولان
استحکامات برر برر ضبط اولندی . (ویزه غراد ،
پلینتن بورغ) (۲) شهرینک تحکیماتنه دقت ایدلمهش
اولدیغندن بوشهر عثمانلیلر طرفدن سهولته فتح ایدلدی .
یحیی پاشا زاده محمد بك رعب نهرندن مرور ایده جکی
صرده یول باکیچ معیتده کی سواریلره تصادف ایتدی ؛
اجرا اولنان مبارزه خونریزانه نتیجه سنده خصمک
کوپریلی احراق ایتسنه مانع اولدی . حتی دشمندن
آلدینی اسیرلردن برقسمنه دشمنه دائر ویره جکی معلوماتی
اکلاته رق کافه سنی اوتاغ هایونه کوندردی . بو ائنده
(آلتن بورغ) ده ضبط ایدلدی . شهری مدافعه ایدن

---

(۱) پچوی ؛ جلد ۱؛ ص ۱۳۵ .

(۲) صولاقزاده ده (استرغراد) صورتنده کوسترلیکده در،

بوهیالیلر فوق العاده مقاومت ایتدیلر ایسه ده نتیجاده
تسلیم اولمقدن بشقه چاره بولامادیلر (۱) .

بنه بواثناده میخال زاده معیتنده ۳۰،۰۰۰ کسیندن
مرکب بر آقینجی مفرزده سی، ایلواک اون سکزنجی کونی
اوستریا حدودینی کچرک طونانک جنوبنده بولنان ممالکه
استیلا ایتدی . بومفرزه خارق العاده برسرعتله حرکت
ایدرك ایلواک یکریمی دردنجی کونی (نهنجه رسدورف)
و (ماوه رباخ) ، یکریمی بشنجی کونی (قلاین چهل) ،
۳۰ نجی کونی (آشته نن) ، وقعلریته واصل
اولدی .

بوصرده اردوی هایون (ویانه) یه طوغری یورویشه
دوام ایدیور ، (لایتا) نهرنی (بروق) اوکنندن
مرور ایلوردی .

ایلواک یکریمی بشنجی کونی ایدی که ابراهیم پاشا
فرقه سی ، متاعب آلود بریورویشدن صکره (ویانه)
اوکنه واصل اولدی . برکون صوکرده ۱۲۰،۰۰۰
پیاده و سواری و ۲۰،۰۰۰ دوددن مرکب اولار سلطان
سلیمان اردوسی شهرک سورلری اوکنده کورونمکه باشلادی .
اوتاغ هایون (لانه ر بهرغ) ده تأسیس اولنه رق شهرک

---

(۲) قویلو یزر، عثمانلیلرله آوستریالیلر بیننده محاربات، ص ۲۰

محاصره‌سی ایچون ایجاب ایدن حاضر لقلرله اشتغال اولندی (۱) . بر طرفدن طوبلر مواقع مختلفه یه سوق ایدیلیور، دیگر طرفدن قوماندانلر اجرا ایدیله‌جک حرکاته دأر اوامر لازمه اخذ ایدیورلردی .

---

(۱) قوپلویزر، عثمانلیلرله آوستریالیلر بیننده محاربات، ص ۱۳

۴ . آوستریالیلرک تدارکات حربیه سی

برنجی فردیناندک تدابیری — ویانه نك احوال جغرافیہ سی —
شهرک تحکیماتی — قونت فون نیقلاس زالمک مدافعہ قوماندانی
تعیننی — شهرک آلتی مدافعہ منطقہ سنہ تقسیمی — مدافعینک
قوتی — شهرہ قوای معاونہ ورودی — طوپلرک سپرلرہ
وضعی — دشمن دونماسنک عثمانیلر طرفندن احراقی — پفالس
قوتی فرہ دریقک شهرہ داخل اولامامسی — مدافعینک قوہ
جموعہ سی — عثمانلی دونماسنک (ویانه) یه ورودی .

آوستریا قرالی فردیناند طرفندن سلیمان قانونی یه
کوندریلن سفیرلرک عدم موفقیتله عودت ایلملری ،
فردیناندک پک زیادہ اندیشہ سنی موجب اولمشدی .
خصوصیله ، سفیرلرک عودتی اثناسنده حضرت پادشاهک
ایراد ایلدیکی نطق تہدید کارانہ دن عثمانیلرک تمایلات
جنسکاورانہ سنی اکلامش ، بوسفرک (ویانه) سورلرینہ قدر
امتداد ایده جکنہ قناعت تامہ حاصل ایلمشدی .
فی الحقیقہ ، خداوندکار غازی دن بدأ ایدهرک سلاطین
عثمانیہ نك اجرا ایتمش اولدقلری مهم میدان محاربه لری
هم جوار حکومتلرک همان قسم اعظمنی تابعیت عثمانیہ یه
ادخال ایلمش ، سلطان سلیمان قانونینک عزم عالیہمتانہ سی

ایسه حدود عثمانینک برقات دها توسع ایتسنه بادی اولمشدی . عثمانیلرک بوسطوت عسکرینه دن بالاستفاده (ویانه) سورلرینه قدر یورویه جکلری طیبی ایدی (۱) . فردیناند ، بوملاحظه آرام فریب ایله مشغول اولدقجه بسبتون مایوس اولمش ، مملکتی عثمانلی استیلاسندن تخلیص ایچون هر طرفه استرحاماته بولنمشدی . کذا عثمانیلرک سفر برک حرکاتنده کی مهارت لرینه ده واقف اولدیغندن کندلیسی تدارکات حربیه به برسنه اول یعنی ۱۵۲۸ سنه سی بهارنده باشلامش ، مورایا ودها سائر مملکتلر رجائی جلب ایده رک بولردن ۳,۰۰۰ نفر پیاده ، ۲۰۰ سواری قدر برقوه معاونه آلمغه موفق اولمشدی . فردیناند ، بو قوتی جمع ایلدکن صوکره (پراغ) شهرینه گلش ، بورادن ۶,۰۰۰ پیاده و ۱,۰۰۰ سواری جمع ایتدکن صوکره ۱۵۲۸ سنه سی کانون نانیسنه قدر (غراچ) و (اینسبروق) شهرلرینی طولاشه رق عساکر معاونه جمعه غیرت ایلمشدی . فردیناند ، (اینسبروق) دن (شپایر) کلدیگی ائنده مجار طرفداری اولان حمیتلی پرنس لردن بعضلری فردیناندک آمال حرب مجویانه سنی کسر ایتک ایسته مشلر ، عثمانیلرک حرب ایتک نیتنده بولمدقلرینی بیان ایده رک حقیقت حاله دائر معلومات قطعیه استحصالنه لزوم کوستر مشلردی .

حتى فرديناند ، مجار قرالغنى زاپولايه ترك ايتديكى
حاله حربك وقوعنه ميدان ويرمهك قابل اولدينى
بيان ايلدكدن صكره ، فرديناندك رجا واسترحاماتنه
قارشى پك چوق شرائط داخلنده ، جزئى قواى
معاونه ويرمكه اکتفا ايلمشلردى . بونك اوزرينه فرد
يناند (شپاهر) دن (لنچ) . عودت ايتمش ، عين
تکليفاتى بورادهده درميان ايلمشدى .

حزيران اواسطنه طوغرى عثمانلى اردوسى پيشدار
رينك (صاوا) نهري جوارينه واصل اولدينى خبير
آلندينى زمان آوستريا اردوسنده حربه اشترك ايدجك
اولان پرنسپلرى (ره غنس بورغ) . دعوت ايتمش ،
على العجله طوبلانان عساكر معاونه قوماندانغنى پفالس
(باويه را) قونى فراه دريغه احاله ايلمشدى . فراه دريق
غايه قورقاق ومتردد بر آدم اولديغندن قوماندانغنى
درعهده ايدوب ايتمهك ايجون اولابرمدت تردد ايتمش ،
حتى بوترددهده قائمه زق عثمانليرك حقيقه ايلريلوب
ايلريلمدكلرينى اكلامق ايجون حدوده مأمورلر سوق
ايلمشدى (۱) .

فرديناند ، جنوبى آوستريادن ۱۴۹۰۰۰۰ فلورين قدر
براعانه نقديه استحصالنه موفق اولدقدن صكره برادري

(۱) فوئولوزر ، عثمانليرله آوسترياليلر بيتنده محاربات : ص ۱۵

قرال فرديناند

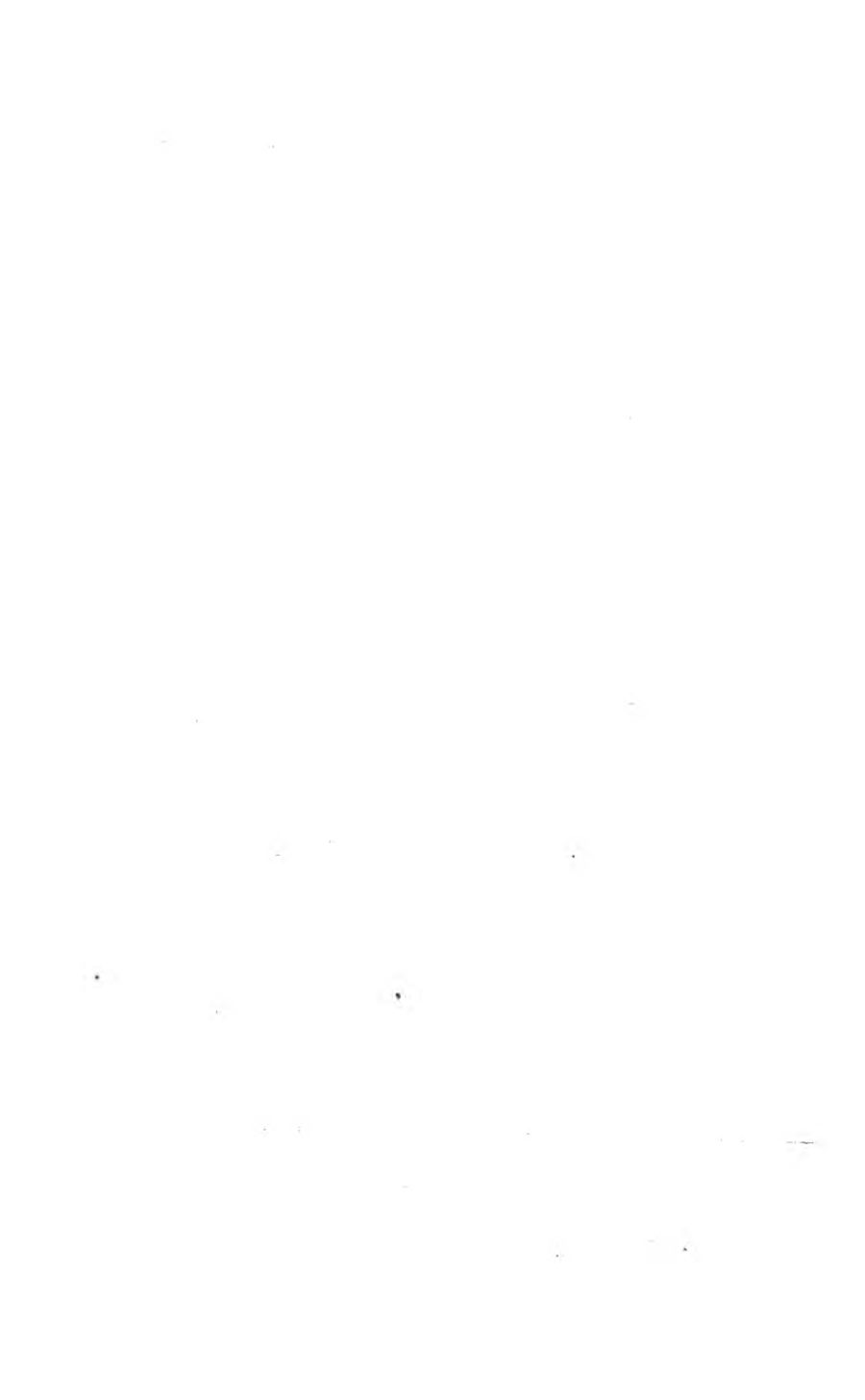
شارل کندن استمداد ایتشدی . فقط مشار الیه ، پاپا ، فرانسه ونديك ايله متهدیاً حرب ایتکده بولنديخدن فردينانك استرحاماتی اسراف ایدمه مش ، بونك اوزرينه فردينانده بسبتون مایوس اوله زق « عثمانلیله قارشى براردو تدارکی ضمننده کندیسنه معاونت ایتلری ایچون عموم خرسیتیانلق عالنه استرحامنامه لر نشر ایتشدی » (۱) . فردينانده بوسورته ده تأمین مقصد ایتکده موفق اولامینجه ، پای سلطوت عثمانیانی مملکتدن انحراف ایتدیرمک ایچون سلطنت سینه ايله مصالحه عقدينه تشبث ایتمش ، حتی تموز نهایتلرینه طوغری نیقلاس یوری شیچی اون سنه مدته برمهاهده عقدی و دولت عثمانیه یه سنوی ۱۰۰۰۰۰۰ دوقة آلتونی معاش (۲) اعطاسی و وزیر اعظم ابراهیم پاشایه ۴۰۰۰۰۰ دوقة لوق برهدیه تقدیمی ضمننده درسهاده کوندرمشدی . فقط یوری شیچی بوتکلیفاتک هیچ برینی استعماله موفق اولامینجه ، قرا نیاده کائن (موت لینگ) دن فردينانده برمکتوب کوندر مش ، عثمانلیلرک بوکبی هدایایه التفات ایتدکلرینی بیلدیر میدی . فردينانده بوکبی اندیشه لر ، تدارکار ایچنده

---

(۱) قوپلویزر ، عثمانلیلره آوستریالیلریننده محاربات ، ص ۱۶

(۲) فردينانده مذکور مبلغ ایچون غرورینی بردرلو بکه میه رک

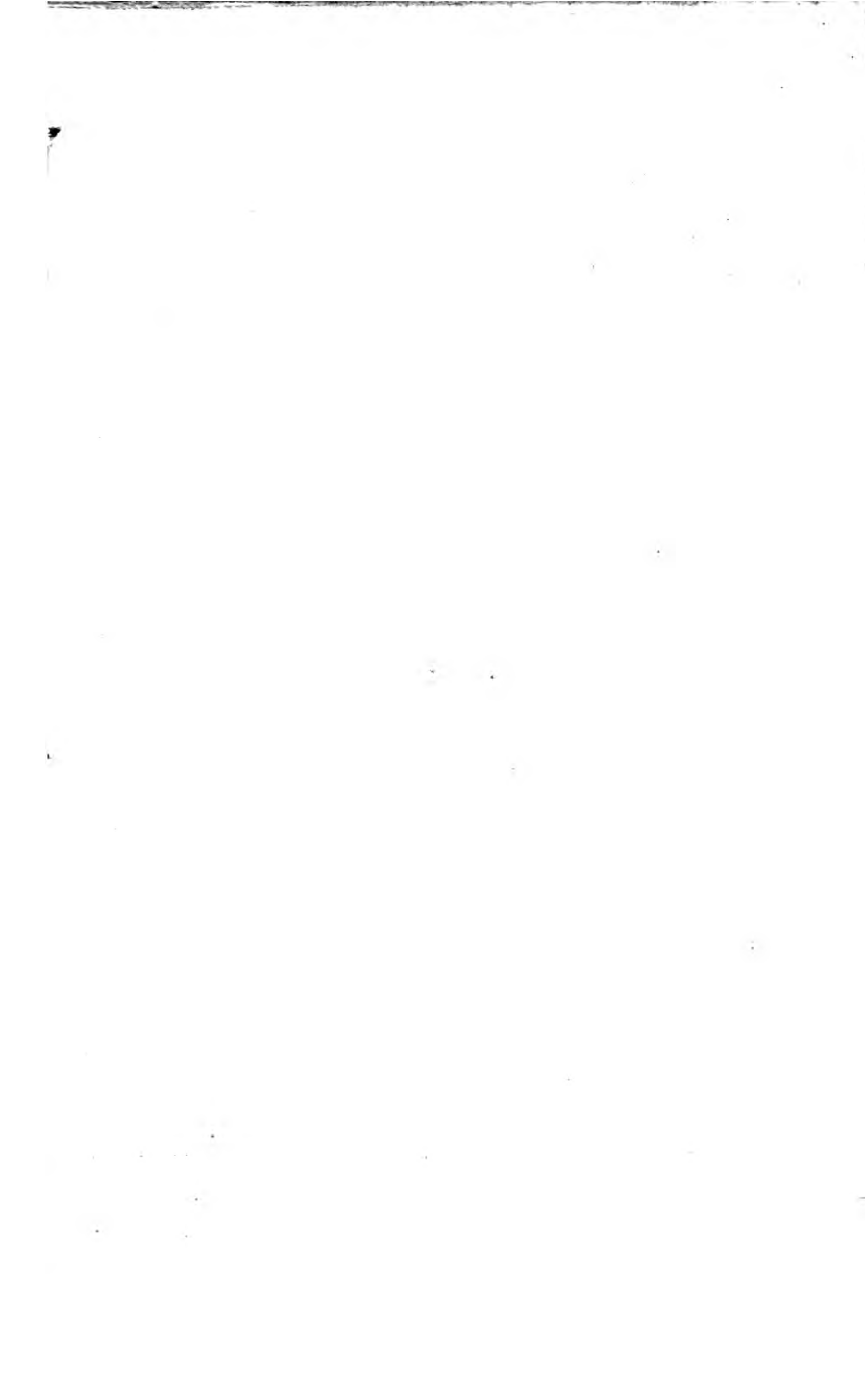
(ویرکو) تعبیرینی قولانمامشدی .

ويانهك ا

بولنورکن ، عثمانلی اِدوسی کال سطوتله طونه بویلرندن
ایلریله رک (بودین) شهرینی ضبط ایتمش ، طریق مظفر
یتنه تصادف ایدن قلاع و بقاعی برر برر ضبط ایدرک
(ویانه ، بیج) سورلری اوکنه طیانمشدی .

ویانه شهری ، وقتیه رومالیلره پک چوق زمان
اردوگاه خدمتی کورمش ، شرق طرفدن کله جک دشمنلره
قارشی آلمانیانک مدافعهسی ایچون اک مهم سوق الحیش
نقطهسی وجوده کتیرمشدی . شهری محیط اولان
استحکاملر ، احوال زمان ایله کلی تبدلاته دوچار ایدلمش ،
قسم اعظمی قرال او طوقار زمانندن قالمه سورلره شهر
ممکن مرتبه توسیع ایدلمشدی . برمدت صکره شهرک
اطراف وجوانبنده برچوق واروشلر پیدا اولمش ، بونلرک
مدافعهسی ایچون سورلرک توسیغنه لزوم کورولمشدی .

شهرک ، (ویانه نهری) نک صاغ ساحلنده کی (شتوبن
قپوسی) اوکنده کی قسمی سپرلر و خندقلره محاط ایدی .
بو قسم ، ده ایلریده (نیقلاس قپوسی) ایله ده مدافعه
اولمقده ایدی . (که رتنه ر قپوسی) ایله (ویانه نهری)
بیننده کی قسمی ده (لازلوقلهسی) جوارنده بر سپرله مدافعه
اولمقده ایدی . (سنت تیبالد) جوارنده و (بورغ
قپوسی) اوکنده کی خانه لرایله (سنت اولریخ) یقیننده کی
أولر و متعدد قه لره محافظه ایدلمکده ایدی ، (شوطن

قبوسی) جو ارنده وسور داخنده برقاچ کلیسا موجود ایدی . (۱) شهرک تحکیماتی حد داننده فوق العاده ایدی ؛ فقط عثمانلیلرک ۱۵۲۵ سنه میلادیه سندن اعتباراً مجارستاندن برچوق شهرلری ضبط و اوستریا ایچلرینه طوغری تدریجی برصورتده ترقی ایتمهک باشلاملری اوستریالیلری خیلی اندیشهیه دوچار ایتمش ، (ویانه) ننگ صورت مکملهده تحکیمنه لزوم کوسترمشدی . خصوصیه اسلحه ناریه استعمالی اروپا ارنده تعمم ایتمهک باشلدیغی آندن اعتباراً استحقاقات موجوده کفایت ایتدیکندن بونلرک قسماً تعمیر ، قسماً ده بسبتون انشاسنه لزوم حاصل اولمشدی . فقط اوستریا خزینهلری قوای نقدیه دن محروم بولوندیغندن شهرک صورت مناسبهده تحکیمی ینه ایستلدیکی کبی قابل اوله مامشدی . بناء علیه شهری ایلریدن مدافعه ایچون واروشلره اهمیت و برأس ، بونلرک قولای قولای عثمانلی الینه کچمه مسی ایچون لازم کلن تحکیکاتک اجراسنه تشبث اولنمشدی . فقط ۱۵۲۹ سنه سی

(؟) الیوم ویانه موزه سننده بولان ویانه پلانی ۱۴۳۸ : ۱۴۵۵ سنه سندن قالمه در . بویلانده برصحت هندسیه موجود اولیوب یالکز کلیسالرله مبانی جسیمه کوسترلش و شهرک واروشلریله محیطی اراثة اولنمشدر . فقط محاصره دن اولکی حالتی کوسترر هیچ بر پلان موجود دکلدر . قوپلویزر ، عثمانلیلرله اوستریالیلر بیننده محاربات ، ۲۲۲۵

ایلك بهارینه طوغری عثمانلی اردوسنك طونه بویلرینه طوغری ایلریلیدیکی خبر آتیر النماز شهرک کاملاً تحکیمی عدیم الامکان کورلمش، واروشلردن صرف نظر اولنه رق داخل شهری مدافعه ایتمکله اکتفا ایلمشدی . تکمیل واروشلر میاننده (سن نیقلاس) واروشی ترجیح ایدیله رک تحکیمات یالکز بو واروشده اجرا ایلمش، اوزاقده بولنان واروشلر مدافعینک تأثیرینه مانع اولمدیقندن بونلر ایچون هیچ بر ترتیبات اتخاذا ایلمه مشدی . فقط (شتوین قپوسی) ایله (که رنته ر قپوسی) بیننده کی واروشلر مدافعینک آتشنه مانع اوله جق بروضعیتده بولندقلردن بونلرک انداخت میدانندن قالدیرلمسینه قرار ویرلمش، حتی بو عملیاتک اجراسی واهالینک شهری کاملاً تخلیه ایتملی ایچون یوقدن یره وقت ضایع ایلمشدی .

شهرک بتون تعرضاته مقاومت ایده جک اولان قسمی، اطرافنی محیط اولان سورلرایدی . بوسورلر، ۶:۵ متره ارتفاعنده و ۳ متره عرضنده اولوب مختلف دورلردن قالمه ایدی . بونلرک بر قسمی اساساً خراب، بر قسمی ده قله لراه تجهبیز ایلمش، ضعیف اولان نقطه لری یکیدن انشا اولنمشدی . سورک جدار داخلیننده، مدافعینک آتشی ایتملرینه مخصوص اولق اوزره اخشابدن بر پیاده قدمه سی موجود ایدی . بوقدمه، مدافعینک آتشی ایتملرینی اشکال

ایده جک بروضعیتده اولقله برابر اوزرینه انجق طار بر مردیونله
چقیله بیلوردی . سورک اوزرنده (پیه رقله سی) اوکنده بر
طابیه ایله (شتوبن قپوسی) جوارنده کی (پره دیکه رکلیسی) نک
اویکی برسرله تحکیم ایدلمش ، (آوغوستین مناستری) نک
اوکنه برطابیه انشا اولمشدی . خندق خارجی به طوغری
اینن متعدد خروج قپولری موجود اولوب بو قپولر بالاخره
سد ایدلمشدی . تکمیل سور (پیه رقله سی) ندن
(زالتس قله سی) نه قدر صو ایله مملو بر خندقه (۲)
محاط ایدی . سور داخلی خارجنده بشقه بر استحکام انشا
ایدلمدیکی کبی راه مستورده موجود دکلدی .

شهرک طونه طرفندن مدافعه سی ونهرک صول ساحلیله
اولان اتصالاتک محافظه سی ایچون هیرونیموس ایله سیمون
زالنا زویه کوچوک بر فیلو تشکیل ایتلری امر اولمشدی .
تکمیل فیلو مرتباتی ساحل اها لیسندن تشکیل ایدلمشدی .
چونکه آلمانلر ، سفائن جدیده استعمالنی دها
اوکر نه مشلردی .

(۲) قوپولوزر ، بو خندقلرک صو ایله مملو اولدیغنی بیان
ایدیور ایسه ده ، پچوی شو وجه ایله بیان معلومات ایلور :
« قلعه مذبوره ایسه کمال متانتله متین ، خصوصا بر جانچی نهر
طونه کبی بر آب دریا مثال ایله محصور قره جانبدن بروج
مشیده سی و خندق عمیق خود آب ایله مملو کویا بر نهر سایل
ایدی . »

تکمیل سورک مدافعه سی ایچون استعماله صالح اولمق
اوزره شهر داخلنده ۷۲ طوپ (۳) موجود ایدی .
بو طوپلر مختلف چاپده، مختلف سیستمده بر طاقم اسلحه
ناریه دن عبارت ایدی . عساکر محافظه قوماندانلغنه
نیقلاس زالم تعیین اولمشدی .

مومی الیه مهاج میدان محاربه سندن اولده باش
قوماندانلغنه انتخاب اولمش ایدی ایسه ده سن شخوخته
واصل اولدیغنی بیان ایدرک استعفا ایلمشدی . فقط
بو دفعه مملکتی دوچار تهدید ایدن ممالکی کورمش ،
قوماندانلی بلا معذرت قبول ایلمشدی (۱) .

نیقلاس زالمک قوماندان تعیینی ، ممنونیت عامه یی
موجب اولمق ایچون بر امرنامه قرالی نشر اولمشدی .
بو امرنامه ده نیقلاس زالمک شایان اعتماد بر ذات اولسی
حسبیله قوماندانلغنه لایق کورولدیکی بیان ایلمش ،
آوستریانک محافظه شان و شرفی مومی الیهک دوش غیرت
وجسارتنه تحمیل اولمشدی .

فی الحقیقه نیقلاس زالم غایت شجیع بر ذات ایدی .
قرالک امرنامه سی نشر اولنور اولنماز عثمانیلرک حرکات

---

(۳) هامهر ، قلعه دروننده کی طوپلرک ۷۲ مقدارنده
ومؤرخین سائره ایسه ۳۰۰ راده سنه بالغ اولدیغنی بیان
ایدیورلر .

(۳) پول فونرهم ، ویانه محاصره ومدافعه سی ، ص ۷

حربیه سنه دأثر استحصال معلوماته تشبث ایتمش ، بوبابده
آلدینی معلوماته کوره ایجاب ایدن ترتیباتک اتخاذینه
مباشرت ایلمشدی . شهرک قوای مدافعه سنی تزیدایتمک ،
استحصال موفقیت ایچون شرائط اساسیه دن معدود
ایدی . نیقلاس اول امرده بونقطه نک تأمیننه غیرت
ایتمش ، هانس قاجیانهر ، لینار فون وولز ، نیقلاس فون
طورن و پول با کبیچ معیتنده کی قطعاتی (ویانه) یه جاب
ایلمشدی . مدافعه ترتیباتی غایت چوق و قوای مدافعه ده
تعلیم و تربیه کورمه مش افراددن متشکل بولندیغندن
داخل شهرده تأمین حرکات و اداره عساکر ایچون
کندیسنه فلد مارشال ویاهلم فون روغن دورف معاون
تعیین اولمشدی .

عثمانیه لیرک تقریبی آعزذن آغزه انتقال ایده رک
اطرافده عمیق براندیشه حصوله کتبرمشدی . حتی
آهستریای سفلائک طوغریدن طرغری یه تهدید آلتنده
بولنان اهالیسنک نظر دقتنی جاب ایچون آغستوسک
یکرمی طقوزنجی کونی بر بیاننامه نشر اولمش ، بوبیاننامه ده :
« عثمانی تهدکسی ملحوظ اولمق حسبیله بالجمله محصولات
واموال ، منقوله نک ایاقینده کی شهرویا شاتولره کتیرلمسی ،
آتش ، دومان ویا طوپ صداسی کورولور ویا ایشیدیلیر
ایشیدیلیر چاکلر چالوب بتون اهالینک سلاحبدست

اوله رق ویریله جک امرلره انتظ-اراً کافه اوامری
اجرایه حاضر بولمسی « تنیه ایدلمشدی .

(ویانه) ده امر مدافعه بی درعهده ایدن ضابطانک
مسئولیتی غایت عظیم اولدیغندن بونلر ایجابنده تدابیر
فوق الامده اتخاذهده حاضر لانه بوردی . عموم هیئت
مدافعه ، قرال فردینانده بر مأمور کوندره رک احوال
فوق العاده ظهورنده ویانه دن اهانلینک چیقارلمسی ، طوپلرک
قالدیرلمسی ، ارزاقک تخریب وشهرک هر طرفدن احراق
اولمسی ایچون مساعده طلب ایلمشوردی . خصمک
بوصورتله حرکت ایتسنه سبب ، عثمانلیرک اوقیشی
(ویانه) ده کچروب کله جک ایلک بهارده آلمانیه
کیتلمرینه مانع اولموشهر عثمانلیر الینه دوشدیکی تقدیرده
حیاتلری تهلسکده قاله جق اولان اهالی بی قورتارمق
ایدی (۱) . بومقصدک استحصالی ایچون قرال فردینانک
بولندیغی (لنچ) شهرینه ایکی کیشی کوندرلش ، قرال دن
تحریری بر امر طلب اولممشدی . مدافعه هیئتی بوصورتله
تدابیر لازمه اتخاذه ایلدکن صوکره شهرک سورلریله

---

(۱) نیقلاس فون زالم ۱۴۵۹ سنه سنده تولد ایتمش و ۱۴۸۳
سنه سندن اعتباراً اوستریا حر بلرنده بولمشد .

(۲) قوپلوووزر ، عثمانلیرله اوستریالیر بیننده محاربات

- منطقه ۱ قونت فیلیب .
- منطقه ۲ تیرول، قرانیا عسا کریله ته ق فون رایشاخ
- منطقه ۳ ایستریا عسا کریله آبهل فون هولنهک .
- منطقه ۴ له ٹوناروفون وهلز.
- منطقه ۵ آوستریا واسپانیا عسا کریله وایپ رخت فون
ته بهرسدورف .
- منطقه ۶ بوهمیا عسا کریله ارنست فون براندن شستاین

قله زینى و الكز زياده ده استحكامات اوزرنده بولنان بره شلرى
 تعميره غيرت ايلمشاردى . حتى صوك هفته لره طوغرى
 بونلرك يكيدين انشاسى بيله دوشونلمش ، تحته وسائره
 تداركى ايچون جوارده كى اورمان صاحبلرينه اوامر
 اعطا اولمشدى .

شهرلك مدافعهسى ايچون اتخاذا اولنان ترتيبات امناسنده
 ارزاق تداركى فوق العاده بر احتياج حس ايتديرمشدى؛ فقط
 بونك ايچون پاره تداركى امكان خارجنده ايدى . آوسترياماليه -
 سنك اينانلميه جك بر ضرورت ايچنده بولنمى الكلزوملى شيلرك
 اهمال ايدلمسنة احتياج كوسترمش ، حتى بويوزدن پك
 چوق شيلر اهمال اولمشدى . فقط بو احتياج ، حكومتك
 بقاى حياتنه اجراى تاثير ايدجك بر مرتبه يي بولنجه ،
 حيثيت حكومتى اخلال ايدجك تدابيره توسل اولنمش ،
 پاره جه موجود نقصانى تلافى ايچون ، بالاخره تضمين
 ايدلك اوزره ، اهالينك سيم وزرى ايله مجوهراتى طو
 پلامغه قرار و يرلمشدى . حتى قرال طرفندن بو مآلده
 بلديه رئيسنه صورت خفيه ده تكليف نامه لر تبليغ اولنمش ،
 فقط مومى اليه اهالينك چولغنى چـ و جغنى طوپلايوب
 شهردن چيقمش اولديغنى ، بوندن بشقه هر كسك يوكده
 خفيف بهاده آغير اشيارينى كتورمش اولدقلىرى بيان
 ايلمشدى .^۱ فى الحقيقه ويانه اهاليسى ايلوك اون يديسنه

طوغری اودرجه جسم قافله لرله فرار ایلمشدی که ،
شهرده سلاح مدافعه یه صاریله بیله جک ۳۵۰۰ کشیدن
انجق ۴۰۰ کشی قالمشدی . خصوصیه شهرک احوال
فوق العاده ظهورنده تسلیم اوله جتی حقه ده کی شایمه
اهالینک سمع تجسسندن دور قالماش ، قسم اعظمی
جانلرینی قورتارمق ایچون فرار ایتمشردی .

ایلوک اون طقوزنجی کونی عثمانلی آقنجیلری
ویانه افقرنده نمایان اولدیغی زمان ، عساکر محفظه باش
قوماندانی نیقلاس زالم ، بلدییه رئیس و سائر ایله برلکده
ویانه نک احوال و وضعیتنه ، قوای مدافعه نک مقدار
وتجهیزاتنه دائر قرال فردینانده بر مکتوب کوندر مشلردی .
بومکتوبده ، قطعات عسکریه ایله برابر شهر خارجنده
براردوگاه تأسیس ایدوب عثمانلیلری بکلمک واوراده
بر میدان محاربه سی ویرمکی مناسب اوله جتی ، یوقسه
شهره طوغری چکیلوب عثمانلیلرک محاصره حرکاتنه
•قباله ایتمکی دهها موافق اوله جتی قرارلاشدیرمق
اوزره بر مجلس حرب عقد اولندیغی و بر مجلسده ویانه
سورلرینک غایت واسع و غیر منتظم بر صورتد ، تحکیم
اولمش بولمسنندن وعساکری اعاشه ایچون شهرده
درجه کفایه ده ارزاق بولنمامسندن طولانی شهره چکلمک
خصوصنده تردد ایدلیدیکی ، مع مافیله قوای امدادیه

کلنجہ یہ قدر شهری اشغال ایلمکہ قرار ویرلمش اولدینی بیان ایدلمشدی . بوندن بشقه ، محاس حربک ختامنه طوغری پول باکیچک (ویانه) یہ ورودی ، عثمانلیلرک قوای جسیمه ومنتظمه ایله (آلتن بورغ ، آلتون بارداق) جوارینہ مواصلتی ، عثمانلی اردوسنک مهاجدہ کی قدر قوتی حاز بولمندی ، ویانہ یہ انجق بش آلتی کونده کلہ بیله جکاری ، حتی قوای معاونہ دن اول (ویانہ) اوکنہ مواصلتتری ممکن اولدینی خبر ویرلمش و شهری تخلیص ایچون فردینانک ممکن اولدینی قدر سرعتله قوای امدادیہ کوندرمی رجا ایدلمشای .

دشمن بوتدارکات استعجالکارانہ ده بولندی ائنادہ عثمانلی اردوسی ویانہ سورلرینک اوکنہ طیامش ، دشمن ایسه عثمانلیلرله صحرا حربی ایتمکدن بالضروره صرف نظر ایدرک شهرک مدافعہ سیله اکتفا ایلمکہ قرار ویرمشدی . بناء علیہ شهر خارجندہ بولنان قطعاتک کافہ سی سورلر کریسنہ کتیرلمش ، واروشلردن یالکیز (شتوبن قپوسی) اوکنده کی (سنت نیقلاس مناستری) اشغال اولنہ رق سائر واروشلر شهر ایلریسنده عثمانلیلرہ حمایہ واستناد وظیفہ سی کورمہ مک ایچون کاملاً احراق ایدلمشدی (۱) .

(۱) « مشاوره ایتدیلرکہ قلعه دن طشره اولان واروشی یاقه لرکہ ترک آندہ صغوب قلعه یه یاقلاشمہ یه وییتدیلر . »
پچوی ، جلد ۲۱ ص ۱۴۴

فقط او اثناده ویانه داخلی بر مقر اغتشاش حالی آلهرق
یغما کرکک هر طرفه سرایت ایتمش ، عسکر سلاح
مدافعه صاریله جق ایکن وطنداش لری نیک خانه سنی صومیغه
باشلامشردی (۱) .

ایلولک اون طقوزنجی کونی عثمانلی آقینجیلری
ویانه جوارنده سرعتله طولاشمغه باشلامشردی . اوزا -
قدن اوزاغه آفاقی قاپلایان سیاه دومانلر عثمانلیرک
ورودینی اخبار ایتمش ، اوتیه بری یه پریشان برحاله
قوشان اهالی عثمانلی اردولرینک تقرینی دهشته خبر ویرمکه
باشلامشردی (۲) . حتی شهر جورانده کی واروشلر
آوستریا عساکری طرفندن احراق اولندیغی اثناده
آقینجیلر شهره خیلی مسافه تقرب ایتمشردی .

مدافعه ترتیباتی کمال فوئلیتله اتخاذا اولدین اثناده
بش عثمانلی نفری نمونه فداکاری عد اولنه جق برخارقه
حمیت ابراز ایتمشردی . بونفرلر ، پول باکیچ طرفندن
اجرا اولنان خروج اثناسنده یقلاشمشلر ، برچوق

---

(۱) اولیخ ، ویانه نیک ایلك محاصره سی تاریخی ، ص ۵۳ -
فقط دشمن ، تخریب ایتدیکی خانه لرك انقاضی قالدیرمغه موفق
اولامدیغندن عثمانلیر بونلرله تستر ایدرک بلا تلفات سورلره
یا قلاشمشلر ، محاصره عملیاتی بورادن اداره ایلمشردر .

(۲) عثمانلیر تقرب ایتدیکی زمان ، اهالی بی خبردار
ایتمک اوزره طماغ باشلرنده آتش یا قیق آوستریا عادت
حکمنه کیرمشدی .

عسکر طرفندن اللری باغلانهرق شهره کتیرلمشلردی .
 بشی ده مدافعه هیئتتی مواجهه سنه کتیریلهرک عثمانلی اردوسی
 حقدنه استیجواب ایدلمش ، هییچ بری ده اردوسنک
 احوالنه دأر دشمنه معلومات اعطا ایتمه مشدی . آوستر-
 یالیر ، بوسکوت بسالتکارانه یه قارشى حدت و شدت لری
 یکهمیه رك اوبش قهرمانه اللرندن کلن مجازاتی اجرا
 ایتمشلر ، فقط اردونک سلامتتی هر دلو سعادتتہ ترجیح
 ایدن بوقهرمانلرینه فکیرلرنده ا-رر ایتمشلردی .
 آوستریالیلر بولازمه فداکاری قارشوسنده ذره قدر
 حس تقدیر اظهار ایتمه رك بوشانلی قهرمانلری ایسلره
 باغلامشلر ، کافه سنی ده طونه نهرنده غرق ایامشلر
 ایدی (۲) .

ایلولک یکرمی برنجی کونی ورودینه انتظار اولنان
 قوای امدادیده دن اون ایکی بلوک کلشیدی . بونلردن
 ایکیسی روز کارک مخالفتدن طولایی (هولان بورغ) ده
 قبره یه چپقمش ، بعده عثمانلیلرک دائرة نظری داخلندن
 مرور ایدرک آیک یکرمی بشننجی کونی (ویانه) یه
 داخل اولمشدی . (پاساو) حربه مهیا بولنان قطعات
 عسکریه کیمیره ارکاب اولنوب (ویانه) یه طوغری

---

(۲) « بومحاصره ائسانسندہ عثمانلی اسراسنه پک ظالمانه
 معامله لرده بولنمشدر . » قوپلویزه ر ، عثمانلیسلره آوستریالیلر
 بیننده محاربات . ص ۳۱

کوندزلدیکی ائناده پفالس قوتی فره درریق (لنچ) ده
قرال فردیناندک یاننده ایکی کون اقامت ایتمش ، بعده
(غرابن) ده کمی یه را کب اولدیغی زمان سلطان سلیمان
اردوسنک (ویانه) اوکلرینه کلدیکنی وشهرک کافه
اتصالاتنک منقطع اولدیغنی خبر آلمشدی . کذا بوسرده ده
ظهور ایدن سیسلر دها برقاچ کون حرکت ایتسنه مانع
اولدیغندن فرددریق (قره مس) ده قره یه چیقمش ،
دها صکره (ویانه) یه گیرمکدن بسبتون صرفنظر
ایلمشدی . فقط فره درریق ترددلر ایچنده بولندیغنی
صرده ده پفالس قوتی فلیب ۱۰۰ سواری ابله شهره
داخل اولمش ، حوق العاده برجسارتله شهره داخل
اولسی خلقک نظر تقدیرینی جلب ایلدیکندن عسا کر
محافظه میاننده بولنان آوستریا قطعاتنه قوماندان تعیین
اولمشدی .

مدافعین ، عثمانلیسلر تقرب ایتدکدن سوکرده ده
عملیات تحکیمیه اجراسندن خالی قالمشدی . هر نه قدر
طونه نهرینک صول ساحلندن کلن فراریلر ، عثمانلی
دوئناسنک (مارش فلهلد) ه قدر ایلیلیه رک بوراده
موجود قصبه لری احراق ایلدکلرینی خبر ویرمشرایدی
ایسه ده ، بومقاومت سوز حوادتلر مدافعینک جسارتنه
اصلا خلل کتیرمه مشدی . برطرفدن طونه سواحلنه

اخشاب سپرل انشا ایدیلیور دیگر طرفدن شهرک دیوارلی تدریجاً اوروله رک عملیات تحکیمیه اجرا اولنیوردی . بو ائناده یالکیز (زالتس قوسی) آچیق براقلمشدی ، بو قودن ایجابنده خروج حرکتی اجرا ایدیله جکدی .

شهرک تحکیماتی صورت منتظمه ده اجرا ایدلمکله برابر انضباط داخلینسه ده همت اولنمشدی .

اولا ، حریق ظهورینه میدان ویرمه مک ایچون اخشاب چاتیلر . کاملاً هدم ایدلمشدی . بوندن بشقه طونه بوینده تشکیل اولنان دونما مرتباتی ورود ایتمه مش اولدقلرندن مجموعی ۲۸۰ بالغ اولان سفائن کاملاً احراق اولنش ، بو صورتله سفائن مذکورده نک عثمانیلر اینه دو شمسنه میدان ویرلمه مشدی .

ایلولک یکرمی اوچنجه کونی صباحی فورتنه ایله کچن برکیجه نی متعاقب جنرال هارده ک ۵۰۰ سواری ایله (شتوبن) و (نیقلاس) قولرندن برخروج حرکتی اجرا ایتمشدی . فقط بونلر (سنت مارقس) طرفلرنده برعثمانلی پوصوسنه یقالانوب هر طرفدن قوای کلیه ایله تعرضه دوچار اولوراولماز اوچ کشی تلفات ویدی کشی اسیر ویره رک رجعت ایتمشلردی . قریستیان زه دلیچ ده بو اسرا میاننده ایدی . زه دلیچ ، تام فرار ایده جکی

اشناده بارگیری یوار لائمش ، النده کی بایراغی ارقداشلرینه
تسلیم ایده رک فوق العاده برجسارت ابراز ایلمشدی .

عثمانیلر تقرب ایتد کجه ، مدافعین ده مدافعه منطقه سنی
برقات دها تحدیده غیرت ایلمشلردی . هارده ک معیتنده کی
قطعاتک رجعتی متعاقب (شتوبن قوسی) اوکنده کی
واروش عسا کر محافظه دن کاملاً تخلیه ایدلمش ، دها صو کره
عثمانیلر الینه کچهرک مناسترلر برانکده احراق اولنمشدی .
ایلولک یکر می دردنجی کونی ، تاف اولان اوچ نفرک
سرمقطوعی برمرزراق اوچنه طاقیلمش اولدینی حالده
درت اسیرایله برابر سایمان قانوننک حضورینه کتیرلمشدی .
حضرت پادشاه بونلری برربرر استجواب ایلدیکی زمان
کافه سی ، عسا کر محافظه نک شهری صو ک نفسلرینه
قدر مدافعه ایتمه عنزم ایتمش بولندقلرینی خبر ویرمشلر ،
عموم عسا کر محافظه نک ۲۰,۰۰۰ پیاده و ۲۰۰۰ سوار
اولدیغی ، قرالک ایسه (ویانه) دن یکر می بش میل مسافه ده
کائن (لنج) شهرنده بولندیغی خبر ویرمشلردی . حضرت
پادشاه قوای مدافعه حقنده معلومات لازمه آلدق دن صو کره
قرالک اردوسی باشنده بولندیغنه تعجب ایتمش و : « قرالکر
هر زمان زرده بولنیور ایدیسه ده ینسه اوراده بولنملی
ایدی . » خطاب حکیمانه سنده بولنمشدر .

اسرادن يالکنز سه دليچ (۱) آليقونامشدي .
ديکراو چنه اوچردوقه ويريلوب (ويانه) يه کوندرلمش ،
شهره کيردکري زمان عثمانلي اردوکاهندن ، شهرتسليم
اولنديغي تقديرده حضرت پادشاهک هيچ بر حرکت
خصمانه ده بولنميه چغني ، فقط عکس تقديرده عموم عسا کر
محافظه نك قديجدن کچيريله چيکني خلقه تبليغ ايتلمري
کنديلرينه ننيه اولمشدي (۲) .

اون کون اول يعني ايلولک اون دردنجي کوني ده
عثمانلي دونماسي شماله طوغري ايلريليسه رک کوپريرلک
کافه سني احراق ايتمش ، شهرک هر طرفدن ارتباطني کمال
سهولته قطعه موفق اولمشدي .

---

(۱) سه دليچک بنيچيلکده کي مهارتي ، شجاعت و متاتي
حضرت پادشاهک نظر تقديريني جلب ايلديکندن محاصره دوام
ايتديکي مدتجه مومي اليه حقنده فوق العاده حرمت اولنش ؛
ختم محاصره ده التفات فوق العاده يه مظهر اوله رق تکرار
صاليورلشدر ، هامه ، ۲ جلد ، ص ۴۹۸

(۲) « جله دونما کيلري دخي عسکر آردنجه بيله کيدرلر ،
دونما کچوک کيلردن وطونبازلردن غيري ۱۶۰ کمي ايدی وکلوب
ايلولک يکرمي اوچنجي کوني بچ قلعه سني قوشا تديلر . » پچوي ،
جلد ، ۲ ص ۱۴۳

۴. ویانه اوکنده عثمانلیلر

مدافعینک ترتیبائی — ایلك خروج حرکتی — خروج حرکتنده عدم موفقیت — زیر زمین محارباتی — شدتلی یاغمورلر — دشمنک خروج حرکتلری — سپرلرک طوپه طوتلمسی — عثمانلیلرک تعرضی — تعرضده عدم موفقیت — ایکنجی هجوم ایچون حاغرلقلر — حضرت پادشاهک تشو - یقات شجیعانهسی — ایکنجی هجومک صورت اجراسی — اوچنجی هجوم — دشمن باش قومانداننک یاره لانسسی — محاصره نك یکریمی کون دوامی — طرفینک تلفات موجودهسی.

سلطان سلیمان قانونی ، خط احاطه یی تصدیق ایتمزدن اول عساکر محافظه یه تسلیم تکلیفنده بولنمشدی . فقط بو تکلیفه مدافین طرفدن هیچ بر جواب ویرلمدیکنی کورنجه ، اردونک برقات دها ایلریامسنی ، ویانه اطرافنده اردوگاهلر تأسیس اولنمسنی امر ایتمش ، او کوندن اعتباراً هر ایکی طرفدن تعرض ومدافعه یه کمال فعالیتله دوام اولنمشدی .

۲۵ ایلول ، جمعه ایرتسی — صباحلین ایکی بلوکن عبارت اولان قوای امدادیه ویانه یه داخل اولمش ، (تره ماور) ایله (طولن) آره سنده آوستریالیلردن چولق چوجوق ۵۰۰۰ فراری یه تصادف ایتمش اولدقلرینی ، بونلرک وجوارده طولاشمقده اولان عثمانلی آقینجیلریله مجادلاتده بولنوب تلفات کلیه یه دوچار اولدقلرینی خبر ویرمشلردی .

ایکی بلوکن و رودی مدافینک قوتی تزییده بادی اولمشدی . ویانه اوکنده بولنان عثمانی اردوسنک قوتی ۱۲۰,۰۰۰ کشی به بالغ اولدینی حالده مدافینسک قوتی ۵۰,۰۰۰ پیاده ، ۱۴۰۰ آغر و ۱۲۰۰ خفیف سواری ایله ۷۶ طوبدن عبارت بولنیوردی (۱) .

(۱) مدافینک اوئانده بوقدر جزئی برقوته مالک اولسی امکان خارندنه در . آوستریا تاریخلری ایله تواریخ اجنبیهنک کافه مدافینک مقدارینی غایت آز کوستره رک آوستریالیلرک قهرمانلغنی اثبات ایتک فکرنده بولنیورلر ایسه ده ، استانبول محاصره سی حقنده ده اساس اتخا ذ اولنان بوفکر تعصبکارانه ، هیچ برصاحب عقل واذعانک قبول ایده میه جکی برحق ناشنا سلقدرد . بوندن بشقه طرفیندن آرزو ایدیان جهتک قوتی قصداً آز کوسترمکله اوجهتک قهرمانلغنی دلیل کوسترمک ، دساتیر عسکریه به صغیمه جق برحما که سز لکدر . حریده استحصال مظفریت ایچون قاعده اساسیه ، نقاط منتجه اوزرینه فائق قوتلر جمع ایلمکدر . بومقصدی تأمین ایدن طرف ، قواعد حربیه به و بناء علیه صنعت مظفریته واقف ، عکسی صورته حرکت ایدن طرف ایسه ، بوبایده کی جهلنی ویا اقتدارلغنی معترف دیمکدر . بناءً علیه عثمانلیلرک اکثر اسفار جسمیه ده قوای فائقه ایله حرکت ایتلری شهرت جنکاورانه لرینی تنقیص دکل ، بالعکس تزیید ایدر . بوندن بشقه ، ویانه مدافینک ۱۷۰۰۰ کشی قوتنده اولدینی اکثر آوستریا تاریخلرینک ده تحت اعترافنده در . حتی پچوی مرحوم هلطوی تاریخندن نقلاً دیورکه : « سعادتلو پادشاه دخی کلوب یئاشدی . بوندن مقدم بزم عسکریمزدن (یعنی آوستریالیلردن) ۸۰۰۰۰۰ یایا و آتلی کلوب قلمه به قیامش ایدی . بونلرک ۵۰۰ زی که صافی تیموره مستغرق ایدی . » پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۴۳

۲۶ ایلول ، بازار — شهر كاملاً احاطه اولندقدن
صوكره عثمانلی اردوسی هر طرفه مكمل اردوكاهلر
تأسيس ايتمشدی . اوتاغ هايون شهردن برمیل مسافهده
(قایزر نه بهرسدورف) ده تأسيس ايدلمشدی .
حضرت پادشاهه مخصوص چادرك تزيناتی بتون شعشمه-
سیله آشكار اولوردی . چادرك داخلی صيرمه لاله
ايشلنمش ، طيش طرفی يالديزلی باشاقلری حاوی
اسكوفلرله تزين اولنمشدی . بتون بومزينات اوزاقلردن
لمعان ایدیور ، چادرك اطرافنده طوران ۵۰۰ قوقولنك
مزاراقلری اشعه شمس آلتنده پارلتیلر پيدا ایلوردی .
اوتاغ هايون ایلریسنده عثمانلی اردوسنك اك منتظم
قسمی تشكيل ایدن يكيچريلر بولنیور ، بولنك كریسنده
(شوهات) اوكلرینه قدر امتداد ایتك اوزره اناطولی
بكلر بكنك چادرلری ركز اولنیوردی . (زیمه ریغ) دن
(لانه ریغ) . قدر وزیر اعظم ابراهیم پاشا قطعاتی
ایله لوازیم هیئت بولنیور ، بولنك یاقینده مجارلر ایله
برلكده اردوی هایوته التحاق ایدن غران بسقپوسی
اخذ موقع ایتش بولنیوردی .

(سن مارقس) ایله (وینه ریغ) بیننه ۳۰۰ طوپدن
مركب طوپچی پارقی برلشدرمش ، بو طوپلرك جزئی
برقیمی آغر طوپلردن تشكيل اولنهرق قسم اعظمی

یوللرک فناغندن طولای مجارستان و بلغرادده
 بر اقلمشدی (۱) . موجود طوپلرک ایسه چاپی و جنسی
 غایت مختلف اولوب قسم اعظمی قانیور ، شاهی ،
 ابوس ، هاون و سائر دن عبارتدی . طوپچی ایله
 یارقنی محافظه ایچون، ایلیرسنده برخندق و برسر وجوده
 کتیرلشدی . یارقک غایت یاقینده جبهجی باشی، طوپ
 عربجی باشی (نقلیه قوماندانی) اخذ موقع ایتشلردی .
 (وینه ربه رغ) کریسنده، پیشدار قوماندانی بلغراد
 بکلر بکی کوچوک بالی بک بولنیوردی . دها اوکده
 (قلاغ باوم) دن (وی دین) ه قدر امتداد ایتک
 اوزره دمدار قوماندانی بوسنه بکی خسرو بک ؛
 (بورغ قپوسی) قارشوسنده کائن (سنت اولریخ)
 موقعنده روم ایلی بکلر بکی ؛ (دوبلیغ) جهتده
 سمندره بکی محمد بک ، (هایلینغ شتاد) ده موستار
 بکی ؛ (شتوبن قپوسی) اوکنده آماسیه سنجاق بکی ؛
 (شوو هات) دن (شلاغ بروکه) یه قدر طونه
 بویجه ۱۶۰ کمیدن مرکب عثمانلی دونماسی بولنیوردی .
 عثمانلیلر (ویانه) نی شوو صورتله احاطه ایتشلر
 ایسهده ، شمال جهتدن قره ایله اولان ارتباطی هنوز
 قطع ایتلمشدردی .

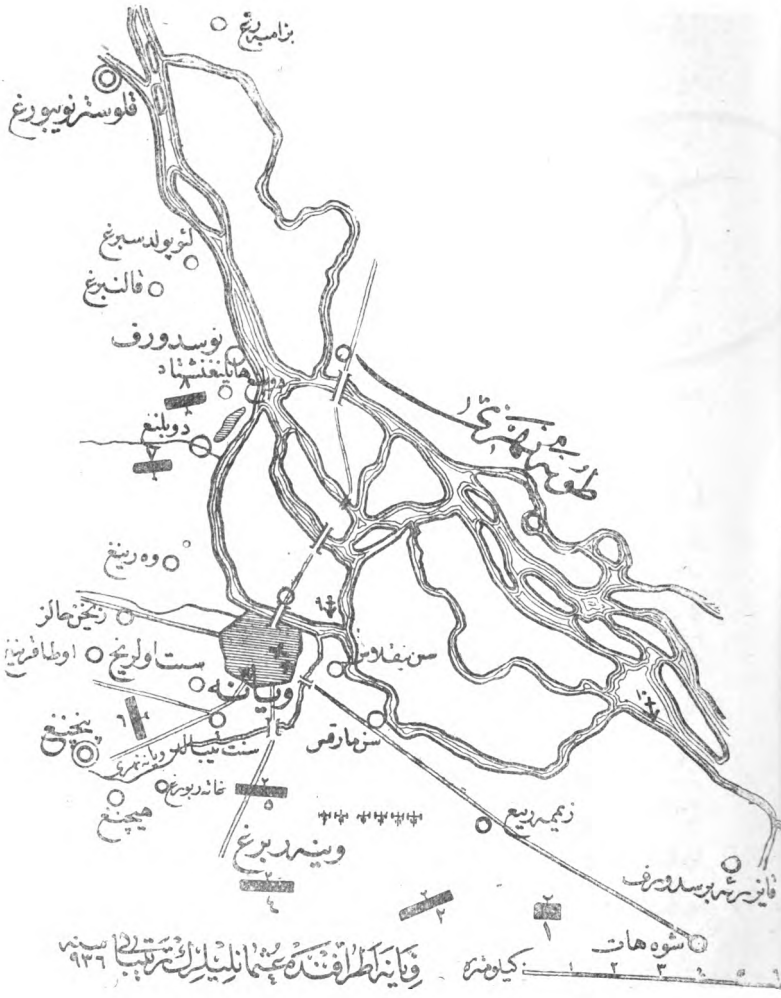
(۱) « اما بیوک طوپلری یوغیدی ، دیوار بیقه جق
 طوپلر دکلدی . » پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۴۵

عثمانلی اردوسی بو ترتیباتی آلدقن صوکره تعرضی تسهیل ایده جک نقاطک اشغالنه باشلامشدی . اول امرده یکیچریلر (کهرنتنه رپوسی) اوکندهکی واروشک خانه لرینی اشغال ایتشلر ، قسم اعظمی حال اصلیسسیله قالمش اولان دیوارلرده مازغالار آچارق کریلرینه طوپ تعیمه ایتشلردی . دیگر طرفدن برچوق پیاده آوجیلری خندق خارجی اوکلرینه تقرب ایده رک (کهرنتنه رپوسی) قارشیسنده خانه انقاضدن سپرلر وجوده کتیرمشلر ، بوسپرلر کر بسنده صورت منتظمه ده تستر ایده رک شهره اوق و مرمی یاغدرمشلردی . او درجه درکه ، مرمیلر بتون طاملره یاغهور کبی یاغمش ، کهرنتنه ر جاده سنده مرور و عبور غیر قابل بر حاله کلکشدی (۲) .

ایلوک یکر می آلتنجی کونی عثمانلی اردوسی کاملاً میدانه چیقدینی زمان ، مدافعینده ترتیبات لازمه آلمغه باشلامشدی . تکمیل مدافعه جبهه سی آلتی منطقه یه تقسیم ایدلمشدی .

رنجی منطقه : شرقده (قیرمزی قله قپوسی) ندن (شتوبن قپوسی) ایله (کهرنتنه ر قله سی) بیننده کی سورک نصفنه قدر امتداد ایدیوردی . بو منطقه ۵۰۰۰ پیاده و ۱۰۰ سواری ایله اشغال اولمشدی . قوماندانی پفالس قوتی فلیپ ایدی . پیاده لر ، بهری یدی بلوکلکی ایکی آلایه

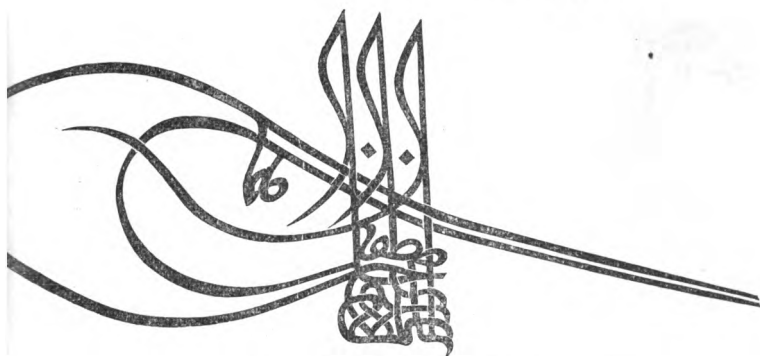
- ۱ . اوتاغ هایون . واناطولی بکیر بکی .
- ۲ . ابراهیم پاشا اردوکاهی .
- ۳ . طوپچی پارقی .
- ۴ . بلغراد بکیر بکنک اردوکاهی .
- ۵ . بوسنه بکیر بکنک اردوکاهی .
- ۶ . روم ایلی بکیر بکنک اردوکاهی .
- ۷ . سمندره سنجاق بکنک اردوکاهی .
- ۸ . موستار بکنک اردوکاهی .
- ۹ ، ۱۰ . دونمای هایون .

وایناترافتہ عینا نلیا ک و سبب ۹۳۶

کیاوشه
سوه هات
۱ ۲ ۳ ۴ ۵

تقسیم ایدلمشدی . بو آایلردن بری میرآلای قونج
غوتسمانك، دیکری ده یاقوب فون ورده ناووک قوماندہ۔
سند: بولنیوردی .

سلطان سلیمان قانونینک طغراسی
ایکنجی منطقه : جنوبده (کهرنتهر قپوسی) ندن
(آوغوستین مناستری) نه قدر امتداد ایدیوردی . بو
منطقه تیروول وقرانیادن کلن ۳۰۰۰ کشی ایله اشغال
اولمشدی . قوماندانی نهق فون رایشاخ ایدی . مجموع
قوت آلتی بلوکه تقسیم ایدلمکله برابر عثمانلیلرک تعرضه
اک زیاده معروض بولندیغندن تفنگکه مسلح اسپانیولرله
بر درجه دها تتویه اولمشدی .

اوجنجی منطقه : غرب جنوبیده (آوغوستین
مناستری) ندن (بورخ قپوسی) نه قدر امتداد ایدیوردی .
بومطقه ۱۰۰۰ ایستریالی ایله اشغال ایدلمشدی . قوماندانی
آهل فون هولنک ایدی .

در دنجی منطقه : (بورغ قپوسی) ندن (شوطن قپوسی) نه قدر ممتد بولنیوردی . بو منطقه ۲۲۰۰ کئی ایله مدافعه اولنمقده ایدی . قوماندانی لهئونار فرایهر فون وولز ایدی . تکمیل قطعات یدی بلوکه تقسیم ایدلمشدی . بوندن بشقه ، یوزباشی هانس فون غرایزنهک ایله لهئونار هاووزر معیننده ، مساح اهالی ایکی بلوک تشکیل ایتمش اولدینی حالده بولنیور ، اهالینک قسم دیکری شهرده نظام وانتظامی محافظه یه وبلدیہ رئیس ایله حاکم اداره سنده اولدقاری حالده اطفای آتش وظیفه سیله موظف بولنیورلردی .

باشنجی منطقه : شمالده (شوطن قپوسی) ندن (وردر قپوسی) نه قدر ممتد بولنیوردی . بو منطقه ۲۰۰۰ آوستریالی ایله اشغال اولنمشدی . قوماندانی وایپرخت فون نه به رسدورف ایدی . بو منطقه ده فضله اوله رق تفنگله مسلح ۷۰۰۰ اسپانیالی موجود ایدی . آلتنجی منطقه : (وردر قپوسی) ندن (زالتس قپوسی) نه قدر امتداد ایدیوردی . بو منطقه بوهمیا عسکر یله اشغال ایدلمشدی . قوماندانی میر آلالی ارنست فون براندن شتاین ایدی . بوقوت درت بلوکه تقسیم اولنمشدی .

مدافعه منطلقه لرینک کریسنه ، ایجابنده خروج

حرکتی اجرا ایتک ایچون سواری قطعائی تقسیم اولمشدی . بونلردن (کدرنتنه رقبوس) کریسنده هانس قاجیانهر قطاعتندن استلاس شنیچین معیتده ۱۶۰ سواری ، لینه حارد لوخنر معیتده ۲۰۰ سواری ؛ بوهمیالیلرک کریسنده زان دوهاردهک معیتده ۵۰ سواری ایله ۳۲ حجار بولنیوردی . متباقیسی ده فولفانغ فون روغندوف ایله نیقلاس فون طورن ، زیغموند وایخزه لبرغ وپول باکیچ معیتده اولمق اوزره مواقع مختلفه یه تقسیم ایدلمشدی . سواری هر نه قدر خروج اجرایی ایچون تقریب اولمش ایدیسده محاصره ائناسنده استفادلی بر صورتده استخدام اولنه مدیغندن سپرلر کریسنده پیاده کی ایفای وظیفه ایلمشلردی .

طوپچی و جبخانه قوماندانلی اولریخ لایسه رک عهده سنه تودیع اولمشدی . مجموعی ۷۶ راده سنه بالغ اولان طوپلر شهرک محیطی اوزرینه تقسیم ایدلمش ، موقعلری محاصره ائناسنده ایجابنه کوره تبدیل اولمشدی . (پیهر قله سی) اوکنده کی سپره (شلاغ بروکه) پی آتش آلتنده بولندیرمق ایچون ۳ ، قله اوزرینه ۲ طوپ قونلمشدی . (پره دیکر مناستری) نک باغچه - سنده کی دیواره درت مازغال آچیلهرق ۲ طوپ ، (شتوبن قپوسی) نی آتش آلتنده بولندیرمق ایچون

کلیسا طامنه وسائر محلله ۴ طوب قونمشدی . (شتوبن
قپوسی) ایله (کهرنتهر قپوسی) بینسه اون مازغال
آچیله رق ۹ طوب قونمش وکافه سی ده قارشیده کی اولره
توجیه اولنمشدی . بومازغالار دها صکره اوریله جک ،
طوپلر کریده کی اولره یراشدیریله جکدی . بونلردن
بشقه (یاقوب مناستری) نه ۲ ، نهق فون رایشاخک
بولندیغی منطقه یه ۳ اوبوس ایله ۳ کوچوک هاون و ۱
طوب ، (کهرنتهر قله سی) جوارینه ۲ ، قله نک اوسنه
۶ (سنت قلارا کلیسای) نه ۱ ، طامنه ۱ ، سائر محلله یه
۵ طوب قونلمش ، بو طوپلر بالاخره عثمانلیلر طرفدن
اوجهته آچیلان کدی کلره توجیه اولنمشدی . (آوغوستین
مناستری) نه ۲ مازغال آچیله رق ۳ طوب قونلمش ،
بو طوپلر عثمانلیلری واروشلردن چیقارمت ایچون
استعمال اولنمشدی . فقط عثمانلیلر واروشلردن دها اول
چکلدکلرندن بو طوپلردن هیچ برتلفاته دوچار اولمامشلردی .
ینه اوجوارده خندق خارجی بی آتس آلتده بولندیرمق
ایچون (بورغ قله سی) نه ۴ ، سائر طرفلرینه ۶ ،
(بورغ قله سی) ایله (شوطن قپوسی) اره سنه ۱ ، دیوارده
آچیلان سکر مازغاله ۳ ، (شوطن قپوسی) نه ۲ ،
اوکنده کی طابیه یه ۲ ، (یودن قله سی) نه ۳ ، قله طامنه
۱ طوب قونلمشدی . کذا (رهغن سوقاغی) نده ۲

طوب قونیه‌رق طونه ایله طونه اوزرنده کی اطه‌یه توجیه
ایدلمش ، (وردر قپوسی) ایله (زالتس قپوسی) ۲
طوبله تجهیز اولمشدی .

محاصره اثناسنده ایجاب ایدن عملیات تحکیمیه‌نک
سوق واداره‌سی قرالک انشاآت مأموری چوشه‌نک
عهده‌سنه تودیع اولمش ، لوازم ریاستی پوق فونله‌ئو
پولدسورف ایله یوبست لیغفن به‌رغره‌نک نظارتنه احاله
ایدلمشدی . بوندن بشقه‌عسا کر محافظه‌نک قسم اعظمی آلمانیا ،
آوستریا واسپانیا عسا کرندن مرکب بولندیغندن هربری
برر قطعه‌یه تقسیم اولنه‌رق کندی پرنسلیرنک معینه
الحاق اولمشلردی (۱) .

عثمانیلرک تکمیل حرکاتی (سنت سته‌فان قله‌سی)
ندن ترصد ایتمک پک قولای ایدی . حتی عثمانیلرک هجوم
حرکاتنه مباشرت ایلدکلرینی اخبار ایچون بورایه بر
بایراق چکامشدی .

قطعاتک شو صورتله تقسیمی ختام بولدینی ائنده
عثمانیلر بتون ترتیباتی اخذ ایتمشلردی . (ویانه) اطرافی
جسیم چادرلر ، کلیتی آرابه‌لرله بر محشر هیجا حالی
آلمشیدی . هر طرفده آلالی یشیللی بایراقلر موج اید -

---

(۱) قوپلویزر ، آوستریالیلرله عثمانیلر بیننده محاربات ،

بیور، بوشانلی اردو ویانه اطرافنده برموکبه مظفریت وجوده کتیر بیوردی .

عثمانلیلر ترتیبات لازمه یی آلدقندن صکره سورلره تقرب ایچون عملیات ترابیه اجراسنه لزوم کورولدی . (آوغوستین مناستری) ندن (شتوبن قپوسی) نه قدر اولان قسمده برفعالیت نمایان اولمغه باشلادی . عثمانلیلر بوخط اوزرنده مقدماتی تخریب اولنان واروشلردن فوق العاده استفاده ایدرک انلری طوپیچی ستره سی مقامنده استعمال ایتدیلر . بعده ستره لر کریسنه طوپلریرلشدیلر - رهرک ویریله جک اوامره انتظار ایلدیلر .

اردوی هایونا قوتی درجه کفایه ده اولدیغندن هجوم قطعاتی دائماً دیکشدریله جک و به صورتله هجوم جبهه سننده تازه و بورولماش قطعهلر بولندیرمغه غیرت ایدیله - جکدی . تکمیل هجوم جبهه سننده دائمی اوله رق ۵۰۰۰ : ۶۰۰۰ کشی استخدام اولنه جقدی .

۲۷ ایلول، بازار ایرتسی .- وقتا که صباح اولدی؛ عثمانلی هجوم قوللری متعدد طرفلردن هجومی احضار ایچون تدارکات لازمه اجراسنه مباشرت ایتدی . ۱۶۰ قدر عثمانلی سفائن حربیه سی شهرک هر درلواد خالاتی قطع و آطهلر اوزرنده اخذ موقع ایتک ایچون نهر بویجه (اوزون کوپری) یه طوغری چیمغه باشلادی . بو طرفلرده دشمن دونما .

سنگ موجود اولمامسی حسیله دونمای هایونک شماله
طوغری حرکتی برقات دها تسهیل ایدلدی . عثمانلی
سفائی طرد و تبعید ایچون تقریباً ۳۰۰۰ کشتی قوتنده ۸
بلوک پیاده ایله ۱۰۰ قدر سواری (زالتس قپوسی) نندن
چیه رق (شلاغ بروکه) دن بالمرور اطیه طوغری
چیقیدیلر واطهده بولنان عثمانلی عساکرینی تکرار
کیلرینه کیرمکه مجبور ایتدیلر ایسهده طونه نهری اوز-
رنده کی کوپرینک تخریب ایدلسنه مانع اولامادیلر .
شهرک مدافعه سی نقطه نظر نندن کوپرینک هیج برامیتی
قالمانجه ، خروج اجرا ایدن قطعات کوپرینک تخریب
ایلمکه باشلادیلر . بونک اوزرینه عثمانلی سفائی (نوسدروف) ه
طوغری چکیله رک بوراده اخذ موقع ایتدیلر ؛ خروج
اجرا ایدن قطعه لر ایسه ، رجعت ایدر ایتمز (شلاغ بروکه)
بی تخریب ایله اکتفا ایدیلر . آرتق او آندن اعتباراً
طونه نهری نیک صول ساحل ایله اولان ازیساطی
کامللاً زائل اولمش بولونیوری . یالکری برفدائینک ، مح-
صره اثناسنده قرال فردیناند ایله عساکر محافظه قوما-
ندان قونت نیقلاس زالم بیننده تأسیس مخبرات ایچون
نهری یوزه رک کچمسيله بر رابطه تأمین ایده بیلمشلردی .
ینه اوکون بفالتس قونتی فرهدریق ، طونه
نهری نیک صول ساحلنده کائن (قره مس) موقعنده قره یه

اخراج ایدلمش اولان قطعائی معیتنه آلهرق (ویانه) به طوغری حرکتهاشلامش، فقط طونه نهری اوزرنده کی کچیکیدلرک غیر قابل مرور برحالده اولدیغنی کورمجه، درحال کیری دونمش وشهر داخلنده وقوعه ککن حالاتدن خبردار اولوق ایچون (بیزامبه رغ) ده برترصدپوسته سی تاسیس ایلمشدی،

۲۸ ایلول، صالی - محاصرین، عمایات محاصره ایله مشغول اولدیغنی اثناده محصورین (بورغ قپوسی) ایله (که رنتنهر قپوسی) ندن ۲۵۰۰ کشی ایله برخروج حرکتی اجرا وعثمانیلر اوزرینه شدتله تعرض ایدرک اسکندر چاوش ایله ایکی یایا باشی وبرقاچ یکیکچری بی شهید ایلدیلر. کذا کندیلری ده اوج کشی تلفات ویره رک رجعت ایتدیلر (۱).

اوکله دن صوکره، (اوزون کوپری) جوارنده قره یه عسکر اخراج ایتک ایچون (نوسدروف) دن سکز قدر سفائن عثمانیه ورود ایتدی ایسه ده (وردر قپوسی) جوارنده بولنان اسپانیالیر بوتشبتی عقیم براقدرندن سفائن مذ کوره کلدکلری یره عودت ایلدیلر. او آقشامدن اعتباراً شهر داخلنده چان صدالری، تفنک باطیردیبری، طوب کورولتیلری آفاقی طومتغه

---

(۱) هامره، تاریخ دولت عثمانیه، جلد ۲، ص ۹۷

باشلادی . حتی عثمانیلرک بودرجه شدتله تضیقاته باشلاملری مدافعینی ایقاظ ایلدیکندن آلمانلر ، بوهمیالیلر وبالخاصه اسپانیالیلر ۳۰ : ۱۰۰ کشیدن مرکب کوچک قطعهلرله (زالتس قپوسی) نذن ودیکر خروج قپولرندن (شوطن قپوسی) قارشیسنده کی باغله خروج ایتشلر ، عثمانلی قطعاتی هیجانه دوچار وبعض افرادی شهید ایلدکلری کی کندیلری ده تلفات کلیه ده دوچار اولدیلر .

۲۹ ایلول ، چهارشنبه — (سن - میشل) کونی عثمانیلر محاصره عملیاتنه فاصله ویرمک ایسته مشاردی . فقط محصورین عثمانیلرک بو استراحتی بر نعمت غیر مترقبه عدایده رک عثمانلی قطعاتی تعجیز ایچون مکمل برفرست تلقی ایتدیلر . مدافعین میانند . بولنان اسپانیالیلر ، قوماندانلری معیتنده اولدقلری حالده عثمانلی اردوکاهنه بالهجوم وزیر اعظم ابراهیم پاشایله معیتنده کی سواریلری بار کیره یینمکه مجبور ایلدیلر . اسپانیالیلرک بو تعرضی عثمانیلری بسبتون غیرته کتیردی . عموم قطعات عسکریه کوکره مش آرسلانلر کی اسپانیالیلره تعرض ایده رک کافه سنی رجعته مجبور ایتدکلری کی سنجاقدارلری آنطونیو قوندارنوی تلف ایلدیلر (۱) .

---

(۱) آوستریا مؤرخلرندن په سهل ایله هامهر ، بوخروج انساننده ۲۰۰ عثمانلینک تلف ویا اسیر اولدیغی هیچ بر

بونك اوزرينه ابراهيم پاشا ، سورك اك ضعيف
نقطه لرني كشف ايجون بالذات طولاشمق ايسستى .
هر زمان صارمش اولديغي صيرمه لي ، بياض صارينغ
يرينه رنكلي برشال صاروب ويانه سورلرينه طوغرو
ايلريلدى (۳) . عمليات محاصره نك نه درجه ترقى ايتمش
اولديغنى اكلا دقن صوكره قرارگاهه عودت ايتدى .

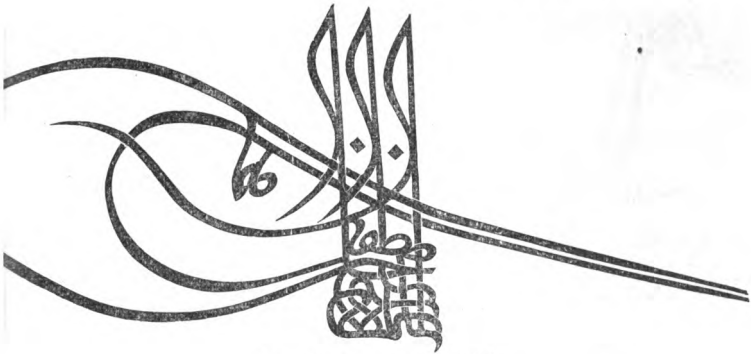
برقاج كوندن برى سيللر كچي جوشان اولان ياغمورلره
اوكون شدتلى برده صغوق انضمام ايتدى . هوالرك بو
درجه كسب برودت ايتشى ، منطقه معتدله يه آليشقين
بولنان افراد عثمانيه يه مضر بر صورتده تاثير ايدرك تلفات
كلييه حصولنه بادي اولدى .

اوكوندن اعتباراً شهر داخلنده ارزاق آزمغه باشلادى .
لوازم رئيسى يوق فون له ئوپولد سسدورفك امرى ايله
هر بلوكه يوميه بر صغير ويرلدى . اولرده شراب ، ارزاق

وشيغه يه مستند اوليه رق بيان ايدييور ايسه ده پچوى حقيقت
حالى شو وجه ايله اعتراف ايدييور : « يوم مزبورده دخي
جمع كثير قلعه دن چيقوب محكم جنك اولوب يايا باشيلردن ايكي
بهادر آهنپوش و درگاه عالي چاوشلردن فرزه ديمكله معروف
اولان اسكندر چاوش جام شهادت ايله دنياى فانيي فراموش
ايلديلر . » جلد ۲۱ ص ۱۳۶

(۲) هاهمه رك بيان ايتك ايسستى كچي خروج ، بو اولسه كرك .
(۳) ابراهيم پاشا بو وقعه يي درت سنه صوكره ، آوستريا
سفيرينه كندى نقل ايتمشدر .

تقسیم ایدلمشدی . بو آایلردن بری میر آلای قونچ
غو تسمانك، دیکری ده یاقوب فون وردہ ناووک قوماندہ-
سند، بولنیوردی .

سلطان سلیمان قانونینک طغراسی
ایکنجی منطقه : جنوبده (کهرنتهر قپوسی) ندن
(آوغوستین مناستری) نه قدر امتداد ایدیوردی . بو
منطقه تیروول وقرانیادن کلن ۳۰۰۰ کشی ایله اشغال
اولمشدی . قوماندانی نهق فون رایشاخ ایدی . مجموع
قوت آلتی بلوکه تقسیم ایدلکه برابر عثمانلیلرک تعرضه
اک زیاده معروض بولندیغندن تفسکه مسلح اسپانیوللرله
بر درجه دها تتویه اولمشدی .

اوجنجی منطقه : غرب جنوبیده (آوغوستین
مناستری) ندن (بورغ قپوسی) نه قدر امتداد ایدیوردی .
بومطقه ۱۰۰۰ ایستریالی ایله اشغال ایدلمشدی . قوماندانی
آهل فون هولنک ایدی .

دردنجی منطقه : (بورغ قپوسی) ندن (شوطن قپوسی) نه قدر ممتد بولنیوردی . بو منطقه ۲۲۰۰ کشی ایله مدافعه اولنمقده ایدی . قوماندانی له تونار فرایه ر فون وولز ایدی . تکمیل قطعات یدی بلوکه تقسیم ایدلمشدی . بوندن بشقه ، یوزباشی هانس فون غرایزه نه ک ایله له تونار هاووزر معیننده ، مساح اهالی ایکی بلوک تشکیل ایتیش اولدینی حالده بولنیور ، اهالینک قسم دیکری شهرده نظام وانتظامی محافظه یه وبلدیله رئیس ایله حاکم اداره سنده اولدقاری حالده اطفای آتش وظیفه سیله موظف بولنیورلردی .

باشنجی منطقه : شمالده (شوطن قپوسی) ندن (وردر قپوسی) نه قدر ممتد بولنیوردی . بو منطقه ۲۰۰۰ آوستریالی ایله اشغال اولنمشدی . قوماندانی وایبرهخت فون تهبه رسدورف ایدی . بو منطقه ده فضله اوله رق تفنگله مسلح ۷۰۰۰ اسپانیالی موجود ایدی . آلتنجی منطقه : (وردر قپوسی) ندن (زالتس قپوسی) نه قدر امتداد ایدیوردی . بو منطقه بوهمیا عسکرله اشغال ایدلمشدی . قوماندانی میر آلالی ارنست فون براندن شتاین ایدی . بوقوت درت بلوکه تقسیم اولنمشدی .

مدافعه منطلقه لرینک کریسنه ، ایجابنده خروج

حرکتی اجرا ایتک ایچون سواری قطعاتی تقسیم اولنمشدی . بولردن (کهرنتنه رقبوس) کریسنده هانس قاجیانر قطعاتندن نستلاس شیدچین معینده ۱۶۰ سواری ، لینه حارد لوخنر معینده ۲۰۰ سواری ؛ بوهمیالیلرک کریسنده ژان دوهاردهک معینده ۵۰ سواری ایله ۳۲ حجار بولنیوردی . متباقیسیده فولفانغ فون روغندوف ایله نیقلاس فون طورن ، زیغموند وایخزه لبرغ وپول باکیچ معینده اولق اوزره مواقع مختلفه یه تقسیم ایدلشدی . سواری هر نه قدر خروج اجرایی ایچون تفریق اولنمش ایدیسده محاصره ائناسنده استفاده لی بر صورتده استخدام اولنه مدیغندن سپرل کریسنده پیاده کبی ایفای وظیفه ایلدملردی .

طوبچی و جبخانه قوماندانلی اولریخ لایسه رک عهده سنه تودیع اولنمشدی . مجموعی ۷۶ راده سنه بالغ اولان طوبلر شهرک محیطی اوزرینه تقسیم ایدلش ، موقع لری محاصره ائناسنده ایجابنه کوره تبدیل اولنمشدی . (پیهر قله سی) اوکنده کی سپره (شلاغ بروکه) بی آتش آلتنده بولندیرمق ایچون ۳ ، قله اوزرینه ۲ طوب قونلمشدی . (پرهدیکر مناستری) نک باغچه - سنده کی دیواره درت مازغال آچیلهرق ۲ طوب ، (شتوبن قپوسی) نی آتش آلتنده بولندیرمق ایچون

کلیسا طامنه وسائر محلله ۴ طوپ قونمشدی . (شتوبن
 قپوسی) ایله (کهرنتهر قپوسی) بینسه اون مازغال
 آچیله رق ۹ طوپ قونمش وکافه سی ده قارشیده کی اولره
 توجیه اولنمشدی . بومازغالار دها صکره اوريله جک ،
 طوپلر کریده کی اولره یرلشدیريله جکدی . بونلردن
 بشقه (یاقوب مناستری) نه ۲ ، نه ق فون رایشاخک
 بولندی بی منطقه یه ۳ ابوس ایله ۳ کوچوک هاون و ۱
 طوپ ، (کهرنتهر قله سی) جوارینه ۲ ، قله نک اوسنه
 ۶ (سنت قلارا کلیسای) نه ۱ ، طامنه ۱ ، سائر محلله رینه
 ۵ طوپ قونلمش ، بو طوپلر بالاخره عثمانلیلر طرفدن
 اوجهتده آچیلان کدی بکله توجیه اولنمشدی . (آوغوستین
 مناستری) نه ۲ مازغال آچیله رق ۳ طوپ قونلمش ،
 بو طوپلر عثمانلیلری واروشلردن چیقارمت ایچون
 استعمال اولنمشدی . فقط عثمانلیلر واروشلردن ده اول
 چکدکلرندن بو طوپلردن هیچ برتلفاته دوچار اولما مشلردی .
 ینه او جوارده خندق خارجی بی آتشن آلتنده بولندیرمق
 ایچون (بورغ قله سی) نه ۴ ، سائر طرفلرینه ۶ ،
 (بورغ قله سی) ایله (شوطن قپوسی) ارسنه ۱ ، دیوارده
 آچیلان سکر مازغاله ۳ ، (شوطن قپوسی) نه ۲ ،
 اوکنده کی طابیه یه ۲ ، (یودن قله سی) نه ۳ ، قله طامنه
 ۱ طوپ قونلمشدی . کذا (ره غن سواقخی) نه ده ۲

طوپ قونیه‌رق طونه ایله طونه اوزرنده کی اطه‌یه توجیه
ایدلمش ، (وردر قپوسی) ایله (زالتس قپوسی) ۲
طوبله تجهیز اولمشدی .

محاصره اثناسنده ایجاب ایدن عملیات تحکیمیه‌نک
سوق و اداره‌سی قرالک انشاآت مأموری چوشه‌نک
عهده‌سنه تودیع اولمش ، لوازم ریاستی پوق‌فون‌له‌تو
پولدسدورف ایله یوبست لیلغن به‌رغهرک نظارتنه احاله
ایدلمشدی . بوندن بشقه‌عسا کر محافظه‌نک قسم اعظمی آلمانیا ،
آوستریا و اسپانیا عسا کرندن مرکب بولندیغندن هربری
برر قطعه‌یه تقسیم اولنه‌رق کندی پرنس‌لرینک معیتنه
الحاق اولنمشلردی (۱) .

عثمانیلرک تکمیل حرکاتنی (سنت سته‌فان قله‌سی)
ندن ترصد ایتمک پک قولای ایدی . حتی عثمانیلرک هجوم
حرکاتنه مباشرت ایلدکلرینی اخبار ایچون بورایه بر
بایراق چکلمشدی .

قطعاتک شو صورتله تقسیمی ختام بولدیغی اثناده
عثمانیلر بتون ترتیباتی اخذ ایتمشلردی . (ویانه) اطرافی
جسیم چادرلر ، کلیتلی آرابه‌لرله برمحشر هیججا حالنی
آلمشیدی . هر طرفده آلالی یشیللی بایراقلر تموج اید -

---

(۱) قوپلویزر ، آوستریالیلرله عثمانیلر بیننده محاربات ،

بیور ، بوشانلی اردو ویانه اطرافنده برموکبه مظفریت وجوده کتیریوردی .

عثمانلیلر ترتیبات لازمه‌نی آلدقندن صکره سورلره تقرب ایچون عملیات ترابیه اجراسنه لزوم کورولدی . (آوغوستین مناستری) ندن (شتوبن قپوسی) نه قدر اولان قسمده بر فعالیت نمایان اولمغه باشلادی . عثمانلیلر بوخط اوزرنده مقدماتی تخریب اولنان واروشلردن فوق العاده استفاده ایدهرک انلری طوبجی ستره‌سی مقامنده استعمال ایتدیلر . بعده ستره‌لر کریسنه طوبجی ریشدیر . ره‌رک ویریه‌جک اوامره انتظار ایلدیلر .

اردوی هایونا نوتی درجه کفایه‌ده اولدیغندن هجوم قطعاتی دائماً دیکشدریره‌جک وبع صورتله هجوم جبهه سننده تازه و بورولماش قطع‌لر بولندیرمغه غیرت ایدیه - جکدی . تکمیل هجوم جبهه سننده دائمی اوله‌رق ۵۰۰۰ : ۶۰۰۰ کشتی استخدام اولنه‌جکدی .

۲۷ ایلول ، بازار ایرتسی .- وقتاکه صباح اولدی ؛ عثمانلی هجوم قوللری متعدد طرفلردن هجومی احضار ایچون تدارکات لازمه اجراسنه مباشرت ایتدی . ۱۶۰ قدر عثمانلی سفائن حربیه‌سی شهرک هر درلوادخالاتی قطع و آطه‌لر اوزرنده اخذ موقع ایتک ایچون نهر بویجه (اوزون کوپری) یه طوغری چیمغه باشلادی . بو طرفلرده دشمن دونما -

سنگ موجود اولمامسی حسـیله دو نهای هایونک شماله
طوغری حرکتی برقات دها تسهیل ایدلدی . عثمانلی
سفائی طرد وتبعید ایچون تقریباً ۳۰۰ کشتی قوتنده ۸
بلوک پیاده ایله ۱۰۰ قدر سواری (زالنس قپوسی) ندن
چیقهرق (شلاغ بروکه) دن بالمرور اطهیه طوغری
چیقدییلر واطهده بولنان عثمانلی عساکرینی تکرار
کیلرینه کیرمکه مجبور ایتدییلر ایسهده طونه نهری اوز-
رنده کی کوپرینک تخریب ایدلمسنه مانع اولمادیلر .
شهرک مدافعه سی نقطه نظرندن کوپریلرک هیچ برامیتی
قالما نجه ، خروج اجرا ایدن قطعات کوپریلری تخریب
ایلمکه باشلادیلر . بونک اوزرینه عثمانلی سفائی (نوسدروف) ه
طوغری چکیلهرک بوراده اخذ موقع ایتدییلر ؛ خروج
اجرا ایدن قطعه لر ایسه ، رجعت ایدر ایتمز (شلاغ بروکه)
ینی تخریب ایله اکتفا ایلدییلر . آرتق او آندن اعتباراً
طونه نهری نیک صول ساحل ایله اولان اربطاطی
کاملاً زائل اولمش بولونیوری . یالکیر برفدائینک ، محـا-
صره اثناسنده قرال فردیناند ایله عساکر محافظه قوما-
ندان قونت نیقلاس زالم بیننده تأسیس مخبرات ایچون
نهری یوزه رک کچمسیله بر رابطه تأمین ایده بیلمشلردی .
بینه اوکون پھاللس قونتی فرهدریق ، طونه
نهری نیک صول ساحلنده کائن (قره مس) موقعنده قره یه

اخراج ایدلمش اولان قطعائی معیتنه آلهرق (ویانه) یه
طوغری حرکتیه باشلامش، فقط طونه نهری اوزرنده کی
کچیک دیرک غیر قابل مرور برحاله اولدیغنی کوربحجه،
درحال کری دونمش وشهر داخلنده وقوعه کلن حالاتدن
خبردار اولمق ایچون (بیزامبه رغ) ده بر ترصدپوسته سی
تأسیس ایلمشدی،

۲۸ ایلول، صالی - محاصرین، عمایات محاصره
ایله مشغول اولدیغنی اثناده محصورین (بورغ قپوسی)
ایله (که رنتهر قپوسی) ندن ۲۵۰۰ کشتی ایله برخروج
حرکتی اجرا و عثمانلیلر اوزرینه شدتله
تعرض ایدرک اسکندر چاوش ایله ایکی یایا باشی
وبرقاج یکچیری بی شهید ایلدیله. کذا کندیلری ده اوج
کشتی تلفات ویره رک رجعت ایتدیله (۱).

اوکلهدن صوکره، (اوزون کوپری) جوارنده
قرهیه عسکر اخراج ایتک ایچون (نوسدروف) دن
سکنز قدر سفائن عثمانیه ورود ایتدی ایسه ده (ورددر
قپوسی) جوارنده بولنان اسپانیالیلر بوتشبتی عقیم
براقدرلندن سفائن مذکوره کلدکری یه عودت ایلدیله.
او آقشامدن اعتباراً شهر داخلنده چان صدالری،
تفنگ پاطریدیله، طوب کورولتیلری آفاقی طوتمغه

---

(۱) هامره، تاریخ دولت عثمانیه، جلد ۱، ص ۴۹۷

باشلادی . حتی عثمانلیلرک بودرجه شدتله تضيقاته باشلاملری مدافعینی ایقاظ ایلدیکندن آلمانلر ، بوهمیالیلر و بالخاصه اسپانیالیلر ۳۰ : ۱۰۰ کشیدن مرکب کوچک قطعهلرله (زالتس قپوسی) نذن و دیگر خروج قبولرندن (شوطن قپوسی) قارشیسنده کی باغله خروج ایتشلر ، عثمانلی قطعاتی هیجانه دوچار و بعض افرادی شهید ایلدکلی کی کندیلری ده تلفات کلیه یه دوچار اولدیلر .

۲۹ ایلول ، چهارشنبه — (سن - میشل) کونی

عثمانلیلر محاصره عملیاتنه فاصله ویرمک ایسته مشلردی . فقط محصورین عثمانلیلرک بو استراحتی بر نعمت غیر مترقبه عدایده رک عثمانلی قطعاتی تعجیز ایچون مکمل بر فرصت تلقی ایتدیلر . مدافعین میانند . بولنان اسپانیالیلر ، قوماندانلری معینده اولدقلری حالده عثمانلی اردوگاهنه بالهجوم وزیر اعظم ابراهیم پاشایله معینده کی سواریلری بار کیره یینمکه مجبور ایلدیلر . اسپانیالیلرک بو تعرضی عثمانلیلری بسبتون غیرته کتیردی . عموم قطعات عسکریه کو کره مش آرسلانلر کی اسپانیالیلره تعرض ایده رک کافه سنی رجعته مجبور ایتدکلی کی سنجاقدارلری آنطونیو قوندارنوبی تلف ایلدیلر (۱) .

---

(۱) آوستریا مؤرخلرندن پهسهل ایله هامهر ، بوخروج

اثناسنده ۲۰۰ عثمانلینک تلف ویا اسیر اولدیغنی هیچ بر

بونك اوزرينه ابراهيم پاشا ، سورك اك ضعيف
نقطه لرینی كشف ایچون بالذات طولاشمق ایستدی .
هر زمان صارمش اولدیغی صیرمه لی ، بیاض صاریغك
یرینه رنكلی برشال صاروب ویانه سورلرینه طوغرو
ایلریدی (۳) . عملیات محاصره نك نه درجه ترقی ایتمش
اولدیغی اكلا دقدن صوكره قرارگاهه عودت ایتدی .
برقاچ کوندن بری سیلرکچی جوشان اولان یاغمورلره
اوکون شدتلی برده صغوق انضمام ایتدی . هوارك بو
درجه کسب برودت ایتسی ، منطقه معتدله یه آلیشقین
بولنان افراد عثمانیه یه مضر بر صورتده تأثیر ایده رك تلفات
کلیه حصوله بادی اولدی .

اوکوندن اعتباراً شهر داخلنده ارزاق آزالمغه باشلادی .
لوازم رئیس یوق فون له ئوبولد سسدورفك امری ایله
هر بلوکه یومیه بر صغیر ویرلیدی . اولرده شراب ، ارزاق

و یقیه مستند اولیه رق بیان ایدیور ایسه ده پچوی حقیقت
حالی شو وجه ایله اعتراف ایدیور : « یوم من بورده دخی
جمع کثیر قلعه دن چیقوب محکم جنک اولوب یایا باشیلردن ایکی
بهادر آهنپوش و درگاه عالی چاوشلرندن فر فره دیکله معروف
اولان اسکندر چاوش جام شهادت ایله دنیای فانی ی فراموش
ایلدیله . » جلد ۲۱ ص ۱۳۶

(۲) هامه رك بیان ایتک ایستدیکی خروج ، بو اولسه كرك .

(۳) ابراهیم پاشا بو وقعه یی درت سنه صوكره ، آوستریا

سفرینه کندی نقل ایتشد .

اون ، ات ، طوز ، یاغ هر نه وارسه کافه سی عسا کر
مخافه ایچون طوپلاندی .

۳۰ ایلول ، پنچشنبه — هو الرک شدتی برمدت ده
دوام ایتدی ؛ یاغور و فورتنه لر بتون کیجه اطرافی
ولوله لر ایچنیده براقدی . بر طرفدن شدتی بر بورا
آغا جبری کو کندن صارصیور ، دیگر طرفدن بتون
اراضی بی سیلر باصه رق محاصرین و محصورین فوق العاده
مشقتله معروض بولنیوردی . فقط عثمانیلر ، دشمنی
آنسزین باصمق ایچون هو الرک فالغندن ده استفاده
ایلمکدن خالی قالمادیلر . از جمله شمالمده (شلاغ بروکه)
جوارنده بولنان علوفه جی باشی پروانه بک محافظلر
اوزینه شدتلی بر تعرض اجرا ایتدی ؛ بولردن برقسنی تلف ،
برقسمنی ده رجعت ایلمکه مجبور ایتدی . پروانه بک بونکله ده
اکتفا ایتدی . طونه نهرینک صول ساحلنه یرلشدیردیکی
طوپلر واک زیاده غایت جسیم برطوپله شدتلی آتشلر
اجرا ایلدی که ، (شلاغ بروکه) ایله (زالتس قله سی)
بیننده کی قسمی خیلیدن خیلی لر زدار ایتکه موفق اولدی .
۱ تشرین اول ، جمعه — صباحلین محاصرین خطی
اوزرنده فوق العاده بر فعالیت نمایان اولدینی ائنده وزیر
اعظم ابراهیم پاشا سائر وزیر ایله بر لکده (نه به رسد -
روف) ده بولنان اوتاغ هایونه کلدی . صباحه طوغری

(پیبهر قلهسی) جو ارنده مدافعین طرفندن بر عثمانلی
 نفری مشاهده ایدلدی . بونفر کندوبسنک اساساً
 خرسیان اولدیتی ادعا ایدیور ، شهره کیرمک ایچون
 بیگ درلو استرحاملرده بولنیوردی . مدافعین ، نفری در حال
 قلعه داخلنه آدیلر . نفرک افاداتندن عثمانلیلرک (کهر -
 نتهر قلهسی) نک ایکی نقطه سنه لغم حفر ایدرک بو واسطه
 ایله سور اوزرنده کدیگ آچق فکرنده بولندقلرینی
 خبر آدیلر (۱) . مدافعین بو حواده اولا هیچ اهمیت
 ویرمدیلر ؛ فقط عثمانی اردوسنک قوتنه دأر معلومات
 آلمق ایچون نفری صیقشدیروب صحیح اولدیغنی اکلار
 اکلماز بو حوادهده قناعت ایتدیلر . مدافعیندن آبل
 فون هولنهک قومانداسنده کی منطقهده بولنان ژوزهو فوهر ،
 عثمانلیلر طرفندن حفر اولنان لغملره قارشى مقابل لغم
 حفر ایتک ارزوسنده بولندیغنی بیان ایتدی ؛ استحصال
 ایلدیکی مساعده اوزرینه لغم عملیانه تشبث ایدرک
 عثمانی لغملرندن برینی باطلامزدن برساعت اول بولمغه
 ومذکور لغمک تأثیراتی هیچ بر ضرر حصوله کلدن
 ازالیه موفق اولدی . آرتق او آندن اعتباراً عثمانلیلرک
 لغمنر حفریله سور وقله لری هدم ایتک وسورلرده
 مناسب کدیکلر آچدقدنصکره شهره داخل اولمق فکرنده

بولندقلری اگلاشایدیغندن محصورینک بتون نظر دقتی
عثمانیلرک لغم عملیاتنه منحصر اولدی .

اون آلتجی عصرده عثمانلی اردوسی

فی الحقیقه، سلطان سلیمان اردوسنده کی قوماندانلر لغم
عملیاتنه فوق العاده اهمیت ویریورلردی (۱). مدافعین

(۱) « خصوصاً بعد مسافه اولغین حصن آشوب قلعه
کوب طوپلر کتورلما مکله خندقلرین طولدیرمق و حاجتاً ثقب
اولمق تدبیر اولمغین . » پچوی ، جلد ۱ ص ۱۳۶

بوکا تماميله واقف اولدقلرندن سېرلره ياقين بولنان اولرك
مخزنلرينه دائمی نوبتچيلر ديكمشلر، عثمانليلرك تشبثاتندن
بوصورتله خبردار اولماغه غيرت ايلمشلردی . نوبتچيلر
اوافق برکورولتی، جزئی برحرکتی خبر ویره جکلر -
دی . حتی بومقصدی برقات دها تسهیل ایچون فوق
العاده کرکین برطاوول اوزرينه بقله قويمشلر ، غایت
جسيم لکنلره صو طولديره رق بونلرك اهتزازندن لغم
عملیاتی اکلامق فکرنده بولمشلردی .

مدافعین ، شایان اهمیت برکوراتی ایشیدیر ایشتمز
درحال مقابل لغم حفرینه تشبث ایدیور ، برچوق
لغملری ظاهره چیقارمغه ، برچوقلرینی محو وافنايتمه
موفق اولیوردی ؛ حتی بعضاً عثمانلی لغملری داخلنه
کیره رک سطح زمین اوزرنده وقوعه کلان مصاصدمات
مدهشه دن دها خونریزانه محاربه لر اجرا ایلوردی .

فقط عثمانلیلر ، لغم عملیاته پک ایرکن باشلادقلری
حاله مدافعین بونی پک کچ خبر آله بیلمشلردی ؛
سببی ده ، عثمانليلرك سورلر اوکنه ییقلان خانه مخزن -
نلرندن استفاده ایدوب دشمنك نظر و آتشدن مستور
اولدقلری حاله لغم عملیاته بورادن مباشرت ایتلمی
ایدی .

عثمانليلرك اك زياده (آوغوستين مناستری) ندن

(شتوبن قپوسی) ایله (کهرتنهر قپوسی) بیننده کی جبهه یه قدر اولان قسمی هجوم اصلی منطقه سی انحازا یتشلر، سورلری مدهش برطوپچی آتشیله دوکدکن صوکره هجوم اصلی یی بوجبه دن اجرا ایلمکه قرار ویرمشلردی . مدافعینک بوجبه ده بولنان قوماندانی ، سئق فون رایشاخ ایدی . عثمانلیلر ، مدافعینک ثباتنه ایکی مثل بر ثبات ایله مقابله ایلمشلردی . حتی بوجبه اوزرنده ییقیلان خانه اتقاضندن بالاستفاده غایت اوزون موازیلر حفر ایدهرک تدریجی بر صورتده ایلریله مشلر ، کندیلرینه دشمن آتشنه مقاومت ایدهرک سپرلر وجوده کتیره رک کریلرنده کمال مهارتله اخذ موقوع ایتشلردی . طوپچی آتشنده ائک زیاده (سن سته فان کلیساسی) ایله شهرک ائمه مهم مبانسی اوزرینه توجیه ایلمشلردی .

عثمانلی طوپلرینک سپرلرده حصوله کتیردیکی خسارات غایت جزئی ایدی ؛ اول امرده بیوک چاپلی طوپلر (باغراد) ده بر اقیلوب عملیات محاصره یه اشتراک ایتک اوزره یالاکز کوچوک چاپلی طوپلر کتیرلمشدی . بونلردن کلی بر تأثیر حصوله کتیریله میور ، افرادک تجربه سنلکی بونقصانی برقات ده احس ایتدیریوردی . مع مافیه عثمانلیلر مدافعینک ثبات و مقاومتنی کسرا یچون صوک درجه فعالیت ابراز ایدیورلر ، زیر زمین محاربه سنده

اینانیلیمیه جق خار قه لر اظهار ایده رک طاقت فرساتشیلر ده بولینورلردی .

۲ تشرین اول ، — عثمانیلر کمال فعالیتله لغملر حف ایتدکلی ائنده ایدی که ، (شوطن قپوسی) نذن برقاچ کشی خروج اجرا ایده رک سمنده بکی محمد بک اوزرینه تعرض ایتدیلر . فقط عثمانیلر لغم عملیاتنه دوام ایتمکه برابر مدافمینک حرکاتی ترصد ایتمکدن ده خالی قالمادقلرندن عثمانیلرک مقاومت غیر مأموله سی قارشیسندن نیه اوغرادقلربی بیلیمیه رک منزهماً رجعت ایتدیلر (۱) . بوخروجک تمامیه اجرا ایدلدیکی ائنده ایدی که ، مدهش برکورولتی ایشیدلمش ، (که رنتنه رقه سی) نذن متادیاً اجرا ایدیلن آتشلرک تأثیریه سپرلری قلمشدی .

۳ تشرین اول ، بازار ایرتسی — عثمانیلر برطرفدن لغم حضریاتنه دوام ایدیور ، دیکر طرفدن کدیک آچق ایچون متصل طوپچی آتشی اجرا ایلورلردی . بو آتش ، تأثیر قطنی حصوله کتیرمک ایچون اونی مدت دوام ایتدی . عثمانیلر بونکله ده اکتفا ایتدیلر ؛ (که رنتنه ر قپوسی) اوکنده کی (شـلاغ بروکه) بی فوق الماده بر فدا کارلق ابراز ایده رک یاقدقلری کبی دشمنله کوکس

(۱) مدافمین ۳۰ تلفات و ۱۰ اسیر ویرمشلردر . هامهر

تاریخ دولت عثمانیه ، جلد ۱ ، ص ۴۹۷

کوکسه شدتلی مصادمه لرده اجرا ایلدیلر . حتی صوباشی قاسم بک ایله سائر ذوات بومصادمات مدهشه ائناسنده شهید اولدیلر .

۴ تشرین اول ، صالی — عثمانلیر ، مدافعینی ضعیف دوشورمک ایچون خارجله اولان مداخلاتی قطعه صوک درجه غیرت ایلدکلی کبی سپرلی طوبچی آتشی آلتنده بولندرمقدن ده بر لحظه فارغ اولمادیلر ، بو طوبچی آتشی ، تشرین اولک دردنجی کیجه سی صاحبیره قدر دوام ایتدی . فقط صباح اولوبده اطراف وحوالی سیسلر ایچنده نابدید اولدینی ائناده شهر دن ده مدهش کورولتیلر ایشیدلمکه باشلادی . (کهرنتنه ر قله سی) اوزرنده کی طوبلردن بری متمادیاً اجرا اولنان آتشلره تحمل ایده میهرک سامعه خراش بر کورولتی ایله پاطلادی . بوموانع غیر مترقبه ، عثمانلیرک مؤثر آتشلری آلتنده قالان مدافعینک قوه معنویه سی اوزرینه الیم بر تاثیر اجرا ایتدی . مدافعین ، عثمانلیرک دیوارلری آشمغه تشبث ایده جکلرندن قورقورق بتون کون سلاح آلتندن آیرلمادیلر خصوصیه منطقه قوماندانی نوق فون رایشاخ ، مشوقانه نطقلر ایراد ایده رک افرادی تشجیع ایلمکه باشلادی . بوائناده ، مدافعینک مدهش آتشلرینه کوکس کره رک خندقلره قدر داخل اولان یکیکچریلر ، قلعه مازغالرینه عثمانلی

سنجاقلری رکز ایتمککه تشبث ایلدیلر ؛ فقط مدافعینک خروج اجرا ایلدیکنی کورر کورمز هیچ برتلافاته میدان ویرمدن کری چکلمکی موافق کوردیلر .

۵ تشرین اول ، چهارشنبه — عثمانیلر دشمنک تعرضه مقابله ایتمکدنینه خالی قالمادیلر ؛ بوسنه بکاری ، معیتلری خلیقه لقم عمایاتی اجرا ایتمککه ، خندقلری طو - لدیروب هجوم نردبانلری قورمنه مأمور اولدیلر (۱) ، وزیر اعظیم ابراهیم پاشا ایسه بر طرفدن بطریقه موضعلرینی تفتیش ایلدیور ، دیگر طرفدن قطماتک هجوم استقامتلرینی تعیین ایلدیوردی . ابراهیم پاشا سورلر یاقینده تعرضی اداره ایلدیکی اثناده ایدی که ، مدافعین طرفدن درحال طانییدی ؛ تکمیل دشمن طوپچیسی هجوم خطلرینه مدهش آتشار یاغدیره رق ابراهیم پاشانی مشکل برو - ضعیفده بولندیردی . دشمنک طوپچی آتشدن ، اوکون خروج اجراسنه حاضر لاندینی تخمین اولندی . مدافعین ایسه خروج اجراسی ایچون ده اقسامدن ترتیبات آنجاذینه مباشرت ایلمشدی .

۶ تشرین اول ، پنجشنبه — صباحه طوغری مدافعینک خروج حرکتی اوزاقدن اوزاغه بللی اولمغه

---

(۱) کلیاً ارباب بیار قلعه دیوارینی قازمق و آقنجهی بکلرینه نردبان یایمق و عموماً قیوخلق و اناطولی عسکری خندق طولدیرمق امر اولندی . « پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۳۶

باشلادی. آلمان ، بو همیالی واسپانیالیلرله قطعات سائرده.
دن مرکب ۸۰۰۰ کشیلك بر قوتله شدتلی بر خروج
حرکتی اجرا اولندی (۱) . بو قوت اک کزیده
قطعاتدن متشکل ایدی .

خروج اجرا ایدن قطعات ، اورتهلق آغارمغه
باشلامازدن اول ظلمات لیلدن بالاستفاده (زالتس قپوسی)
نه قدر کلدی . اصل مقصدلری ، خندق بویجه (بورغ
قپوسی) نه قدر کلك واورتهلق آغارمغه باشلار
باشلاماز ، خندق داخلنده بولنان عثمانلی عمله لریله بطریه لری
باصه رق عثمانلیرک خط رجعتی قطع ایلمک ایدی .
بوحر کتده موفقیت حاصل اولدینی تقدیرده عثمانلیر
تلفات کلبه یه دوچار ایده جکلر ، عکس تقدیرده دوشو -
ندکلری تهلکه یه کندیلری دوچار اوله جکلردی .

(۱) استرغون پسقپوسی پول و ارادای اردوی هایونه بو
اشاده التحاق ایتشدی . منشآت فریدونک — روزنامه سلیمان .
(۲) قویلو بزرخروج اجرا ایدن بوقوتی ۵۰۰۰ ، په سهل ایله
پنجوی و ها سائر مؤرخلرده ۸۰۰۰ کشی کوستریورلر .
بوقوت ، مؤرخین اجنبیه نك ادعاسنه کوره مدافعینک نصفی
دیمکدر . حال بو که مدافعه منطقه لرندن یالکز برنده ۸۰۰۰
کشی بولندینی تقدیرده دیگر بش منطقه دهده بونکله متناسب
قوتلر بولتی لازم کله جکندن ویانه مدافعینک هر حالده ۱۷۰۰۰
کشیدن پک فضله اولسی و بناء علیه ۵۰۰۰۰۰ کشی یه قریب
بولنسی اقتضا ایدر .

عثمانلیلر دشمنک بوحرکاتی بدایتده ترصد ایله دکلرندن نتیجه سنی عقیم بر اقمغه صوگ درجه غیرت ایلدیلر . اول امرده دشمنک ایلری یوریشنی ممکن مرتبه اشکال ایلدکلری کبی قطعاتی تلفات کلیه یه ده دوچار ایلدیلر . خصوصیه دشمنک تقرب حرکتی اجرا ایتمزدن اول کونشک طلوع ایتمش بولنمی دشمنک کافه حرکاتی ساحه علانیه چیقاردیغندن عثمانلیلر خندقده عملیات حفریه ایله مشغول اولان افرادی کمال مهارتله کری یه چکدیلر . دهها صکره اولانجه قوتلریله دشمنه اودرجه شدتلی بر تعرض اجرا ایلدیلرکه ، دشمن افرادی بو تعرض نا کهمانی قارشیسندن نیه اوغرادقلرینی اکلایه میهرق هزیمت کلیه ایله فرار ایلدیلر ؛ برچوغی ده بررینه قاریشهرق کند - یلرینی خندقلره آتمغه مجبور اولدیلر (۱) ،

منطقه قوماندانلرندن یوزباشی وولف هاشن ، مدا - فعینک رجعتی حمایه یه صوگ درجه غیرت ایتمدی ؛ فقط تهلاکیه کئندینی دوچار ایدهرک عثمانلی قلیجلی آلتنده ترک حیات ایلدی . دشمندن پک چوق افراد تلف اولدینی (۴) « حضر مبارکک اوچنجی کونی ینه قلعه دن خیلی کافر چیقوب برمنبرد عظیم ایتمدیلرکه چشم فلک نظرین کورمک واقع اولمامش ایدی . اول کون جک وجدال بر مرتبه اشتهالی بولدیکه غزان اسلام کفار عصات ایله تملماً قارشمشلر ایدی . »

حالده «عثمانليلردن پك جزئى ضايعات وقوعه كئيش ايدى» (۱).
عثمانليلر دشمنك رجعت ايتديكئنى كورنجه فراريلرى
شدتله تعقيب ايدهرك انلرله برابر شهره داخل اولمق
ايستديلر؛ فقط اواثاناده كديكار درجه كفايه ده آچيلمامش
وقولده مسدود بولمئش اولديغئدن شهره كمال سهولتله
داخل اولاماديلر . مع مافيه اكتساب ايلدكلى موفيقى
قطعى برصورتده تامين ايجون اوكله يه طوغرى دوه لرله
اوت و آغاج دمتلى كتيره رك خندقلى طولديرمغه
غيرت ايلديلر . مدافعين ايسه عثمانليلرك بو فعاليتدن ، هجوم
قطعى اجرا ايتك آرزوسنده بولندقلرينه قائل اوله رق
صباحه قدر مدافعه يه حاضر بولديلر .

۷ تشرين اول ، جمعه — مدافعين ، عثمانليلرك
بوتداركات سريعه يي متعاقب تعرض ايتدكلى كورنجه
قرارگاهارينه چكديلر ؛ فقط برمدت صكره هيسچ مأمول
ايتدكلى برزمانده عثمانلى افرادينك سپرله طوغرى
ايلريادكلى خبر آير آلماز ، آنى بر تعرضه دوچار اولماق
ايجون يكرمى درت ساعت سلاح باشنده قلمنه مجبور
اولديلر . عثمانليلرك غايه مقصدى سورده كديك آچق
وشهره كديكلردن داخل اولمق ايدى . بونك ايجون

(۱) قوپلوزر ، آوسترياليلرله عثمانليلر بيننده محاربات ،

ص ۵۱ — نشأت فريدون بك ، روز نامه سلیمان .

تہ ق فون رایشاخک بولندیغی منطقه دہ کی سورک آلتنی قازمغہ ، بورالرہ کلیتلی باروت طولدیرمغہ باشلادیلر . عملیات کاملاً ختام بولوبدہ باروتی آتشلہ دکلری زمان ، (سنت قلازا) جوارندہ کی سورک مدہش برکورتی ایلہ ایلہ ہواہ پران اولدیغنی کوردیلر .

ظلمت لیل اطرافی احاطہ ایلدیکی زمان ، مدافعین شہری قورتارہ جقلرینہ قطعی براعتہاد وحاصل ایلمکہ باشلامشلردی ؛ چونکہ قرال فردیناندایلہ پفالتس قوتی فرہ دریقندن کلن برمکتویبدہ قوای امدادیہ نک کلٹ اوزرہ بولندیغی ، شہرک قریباً تخلیص اولنہ جنفی بیان ایلمشدی مدافعین بوخبر مسرت اثری آلیر آلاماز اعلان شوق وشادمانی ایچون طوپلر آتمغہ ، آتشلر یاقغہ باشلادیلر . عثمانلیلر ایسہ شہر داخندہ حصولہ کلن بوتبدل ناکہانینک اسبابنہ واقف اولمدقلرندن سلیمان قانونی ایلہ برابر بتون وزرا ، مدافعینک خروج حرکتی اجراسنہ حاضر لائقمده اولدیغنہ قائل اولہرق افرادی آت اوزرنده بولندیردیلر .

۸ تشرین اول ، جمعہ ایرتسی — دشمن ، عثمانلیلرک امیددی وجہ ایلہ خروج حرکتی اجرا ایتمدی ایسہدہ اوافق تفک محاربه لر اجرا ایتمکدن ینہ خالی قالمادی .

حتی آقشامه طوغری سور داخلنه کتیردیکی برقاچ
عثمانلی اسیرندن پادشاهک بش یردن کدیک آچق تشبندنه
بولندیغنی ، بوکاده انجق اوج کونده موفق اوله بیله جکنی ،
کدیکلر آچیلیر آچیلماز هجوم قطعی حرکتک شدتله
اجرا اولنه جغنی خبر آلدی . فی الحقیقه اوکون سلطان
سایمان قوای محاصره نك همان نصفنی مر یودنرله تمجیز
ایده رك سور دن شهره داخل اولمغه مأمور ایتمش ،
قطعات مذکوره درت بکلر بکنک قومانداسی آلتنه
ویرلمشدی .

۹ تشرین اول ، بازار — عثمانلیر بوترباتی اتخاذ
ایتد کدنصکره (کهرتنه رقیوسی) آلتنده کی مازغالردن
شهره داخل اولمق ایستدیلر . فقط بو حرکتک ، مؤثر
طوپجی آنشلی آلتنده اجراسی غیر قابل اولدیغنی
کورونجه ، قطعاته کنیش برطریق غالبیت آچق ایچون
سورلرده کدیک آچغه تشبث ایلدیلر . لغم ترتیباتی اکیال
ایدرا تیمز ، (کهرتنه رقیوسی) ایله (سنت قلا رامناستری)
بیننده کی سور قسمی اوزرنده ایکی لغم آ تشله دیلر ؛ لغملرک
تأثیری سورلر اوزرنده حاصل اولور اولماز کمال سرعتله ایلری
(۱) قوپویزر بوذاتی یا کلش اوله رق (کوستندیل
علی بك) دییه قید ایتشدر .

آتیلیدیلر . بوجهوم تمام اوج ساعت دوام ایتدی . فقط کدیکلر آرزو ایدلیدیکی درجهده آچیلمامش بولندیغندن هیچ بر موفقیت تأمین ایتمه مکه برأبر پک چوق افرادک تلف اولسنه بادی اولدی (۱) . لغملرک اشتعالی آناسنده دشمنندن ده خیلی افراد تلف اولدی ؛ فقط بو تلفات نسبةً آز مقدارده ایدی . آرتق او آندن اعتباراً مدا فعین ، عثمانیلرک بوجهه دن شهره کیرمک عزمنده بولند قلرینه قناعت حاصل ایدرک عثمانیلرک تعرضات ناکهانیه - سنه مقابله ایتمک ایچون سورک بو قسمی اوزرنده نوبت بکلمکه باشلامشدر ، مدافعه قوماندانلرندن نیقلاس زالم وقاچیانر کبی اک دکرلی عسکرلر بوجهه یی ترصد ایتمکه اکتفا ایلمشردی .

عثمانیلر ایسه ، موفقیتله نتیجه لنه مین بو تعرضی متعاقب ، مدافعینی یورمق وانلرک قوه مؤقاومتلرینی کسر

---

(۱) « ماه حزبورک آلتنجی کونی بعد العصر ایکی یردن لغمه آتش ویرلدی . اول محک قلعه لری و دیوارلری هوایه پرآن اولدی . یورویشه متهی اولان غازیلر کدیک آچیلدی ظن ایدوب یوریدیلر . ولکن مستوفی کچید اولیوب کفار دخی اول محله آماده وحاضر بولتمغه طرفیندن فراوان آدم هلاک اولدی . » پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۳۶ ، ۱۴۶

— هامر ، جلد ۱ ص ۴۹۸ — منشآت فریدون بک —

ایتمک ایچون سورلرده بربرینی متعاقب کدیکلر آچهرق
تعرض ایتمکه ، دشمنک هیجانی برقات دها آرتدیرمغه
قرار ویرمشلردی . عثمانلیلرک بوصورتله حرکت ایتملرینه

مدافعه قوماندانی : نیقلاس زالم

موسمک پک بیوک برتائیری اولمشدی . صغوغک شدتی
افراددن بعضلرنی حرکت ایدمه جک درجهده بی مجال
براقبور، سلطان سلیمان یاشهری سریعآفتح ایتمکویا بو

کیفیت قابل اوله مدینگی تقدیرده بیهوده یره ضایعات وقو
عنه میدان ویرمدن کری چکلمک ایسته یوردی. خصوصیه
فردیناندک ویانده ده بولونماسی، یو آرزوسنه برقات دهاقوت
ویریوردی. او کون مدافعه قوماندانی نیقلاس زام
(قره مس) ده بولنان پفالس قوتی فره دریقه بر مکتوب
یازمش و بومکتوبده عثمانلیلرک پک اوزاق محللرد طاغلدقلر
ینی، بناء علیه (طولن) و (وینه روالد) جهتندن کله جک
برامداد اردوسنک قطعی بر تاثیر اجرا ایده بیله جکنی
بیان ایلمشدی. بوندن بشقه، فره دریقک بو مکتوبی
قرال فردینانده (سریعاً) کوندرمسنی، الده بولنان
عسا کر مدافعه مقدارینک عثمانلیلره مقاومت ایده میه جک
درجده آرز اولمسندن طولایی عسا کر امدادیه نک سرعت
ارسالنه همت ایلمسنی رجا ایتمش، عثمانلیلر (بورغ
قپوسی) ایله (شتوبن قپوسی) بینند متعدد لغملر وضع
ایتدکلرندن سورک مدافعه سی غیر قابل بولندیغنی و بو
سیدن طولایی عسا کر امدادیه نک سرعت ارسالنه اشد
احتیاج حاصل اولدیغنی درمیان ایلمشدی.

۱۰ تشرین اول، بازار ایتسی — عثمانلیلر هجوم
ترتیباتی اتخاذ ایتدکلر صوکره سورلر اوزرنده کدیک
آچمق ایچون طوبجی آتشنه سورکلی بر صورتده داوم
ایتدیله. حتی سورلر اوزرندن شهره داخل اولمق

غایت مشکل اولدیغنی بیلدکلری حالده محضا عسا کر مدا -
فعه نك قوهٔ مغنویه سنی کسر ایچون ، شدتلی آتشلر
آلتنده سورلر اوزرینه چیقمه غیرت ایلدیلر . عثما -
نیلیرک بوغیرت بسالتکارانه سی اوزرینه دشمن ده مقاو -
متدن خالی قالمادی . هر ایکی طرفدن آتیلان لغملرک
کورلتیسی ، اطرافی توز دومانلر ، مدهش ولوله لر ایچنده
براقدی .

عثمانیلیرک شدت مهاجماتی قارشیسنده دشمن حقیقهٔ
مأیوسانه عد اولنه جق غیرتلر ایراز ایدیوردی : بر
طرفدن عثمانلی طوپلریله آچیلان کدیکلری تعمیره غیرت
ایدیور ، دیگر طرفدن (سنت قلارا مناستری) جهتده
ترنپتلر ، بوریلر ، طاوولر چالديره رق عسا کر مدا -
فعه نك شوق وغیرتی تزیدده مسارعت ایلیوردی .

۱۱ تسرین اول ، صالی — صیاحلین اطراف عمیق
برسکونت ایچنده بواندیئی ائنده مدهش برکورولتی ،
مدافعینک بتون هیججاتی تزیدد ایتدی . عثمانلی
طوپلرینک آفاقی دومانلر ایچنده براقان ولوله -
سی مدافعین اوزرنده قوهٔ مغنویه پی صارصه جق
برتأثیر حصوله کتیرمه کباشلادی . (کهرنتنه رقله سی) نك
سقی شدتلی کورولتیلرله ییقیلوب آلتنده بولسان یدی
نقری برآنده محو ایتدی . بوانهدام ، مدافعین اوزرنده

مضر برتأثیر اجرا ایتدی . اطرافی احاطه ایدن دومانلر
اره سنده مدهش برکورولتی سورلرک قوه مؤقاومتی
لرزه ناک ایدیور ظن اولندی ؛ عثمانلیلر ، (که رنتنه ر
قبوسی) نده کی لغملری آتشله مشلر ، شهره آتشلر
ایچنده برهجوم نمونه سی کوسترمک ایسته مشلردی .
بوهجوم بالذات سلیمان قانونی طرفندن اداره اولنوردی .
عثمانلیلر ، سوکیلی قوماندانلرینک آتشلر ایچنده
خارقه بسالت ابراز ایلدیکنی کورونجه ، مجسم برشراره
سطوت کسیدیلر . غیرت وفدا کاری بی یکدیگرینه
مزج ایده رک دشمنک طوب آتشلرینه قارشى برثبات
قهرمانانه ایله آتیلدیلر . بوهجوم ، اوکله یه قدر دوام
ایتدی . دیوارلرده آچیلان کدیکلرک درجه کفایه ده
بولنماسی ، محاصریندن انجق برقاچ قطعه نك تعرضی
تسهیل ایده بیلدی . یانیه بکلر بکی لطفی بک ایله اولونیا
بکلر بکی سلیمان بک طرفندن اجرا اولنان بوتعرض ،
کدیکلرک کافی درجه ده آچیلما مسندن طولانی هیچ
برموفیتی انتاج ایتدی . هجوم قوللری بومدهش
تعرض انناسنده ۱۰۰۰ کشی یه یاقین تلفات ویره رک
رجعت ایتمکه مجبور اولدیلر . دشمنک تلفاتی انجق
اوتوزه بالغ اولمقده ایدی .
عثمانلیلرک بوتعرضی دشمنی پک زیاده دوچار خوف

ایتمشدی . حتی اوکون مدافعه قوماندانی نیقلاس زالم اوکله یه طوغری پفالس قوتی فرهدریقه برمکتوب کوندرمش ، بومکتوبده عثمانلیلرک سوردده ایکی کدیك آچدقلیغی ، بوکدیکاردن اجرا اولنان تعرضک غایت مدهش اولدیغی ، عساکر مدافعهک عثمانلی مهاجماتی قارشیسینه بیتاب قالدیغی ، اززاق و ذخیرهک آرنق توکنمک اوزره بولندیغی ، حتی بواحتیاجاتک هر دقیقه تراید ایلدیکنی ، بناءً علیه عساکر امدادیهک سریعاً کوندرلسنه احتیاج حاصل اولدیغی بیان ایلمشدی (۱).

۱۲ تشرین اول ، چهارشنبه — عثمانلیلرک قوه مغویه سی بوموفقیتمسزلکنه قطعاً خللدار اولمامشدی . قطعات یرلی یرینه چکیلیر چکیلیر بتون قوماندانلر طوپلانمشلر ، یکیدن تعرض اجراسنه قرار ویرمشلردی . عثمانلیلر کیجه این مدافعینک چکامسندن بالاستفاده سورک متعدد نقطه لرینه لغملر حفر ایتدیلر . (که رنتنه قپوسی) ایله (شتوبن قپوسی) بیننده کی لغملری شفقاه برابر آتشیلرک کنیش برکدیك آچمهغه موفق اولدیلر .

---

(۱) بومکتوبک وصولی هنکامنده قرال فردیناند ، قوت فرهدریقی چاغرمش ، (طولن) اوزرندن ویانه یه طوغری بریورویش اجراسنه حاضرلاشمشدی . هامهر ، برنجی ویانه محاصره سی ، ص ۹۱

بعده مدافعینی آنسزین باصمق ایچون کدیگدن سرعتله
هجوم ایتدیله . مدافعین میاننده بولنان اسپانیوللر
بو هجومه شدتله مقاومت ایلدیله . حتی ثبات و مقاومتلرینی
برقات دهه تزید ایده رک عثمانلیلری کری چکلمکه مجبور
ایلدیله .

هجوم ائساننده وزیر اعظم ابراهیم پاشا ایله یکچری
آغاسی فرهاد آغا و بهرام پاشا کبی ذوات ، عساکری
تشویق و تشجیع ایچون فوق العاده غیرت ابراز ایتشلر ،
فقط قطعی بر تأثیر کورمه مشلردی ؛ افراد ، سورلر
اوز لرینه اجرا ایدیلن و هیچ بر موفقیتله نتیجه لئه مین
بومتادی هجوملردن بیقمشلر ، ارزاق و ذخیره فقدانندن
طولای قوه مقاومتلری منکسر برحاله کیشلردی .

اوکون مدافعه باش قوماندانی نیقلاس زالم ، پفالتس
قوتی فرمدریقه تکرار مکتوب کوندرمش ، بومکتوبده
عسا کر مدافعه نك صوڪ درکئه سفالته دوچار اولدیغنی ،
عثمانلیله مقاومت ایتک امکانش اولدیغندن بویاده ترتب
ایده جک مسئولیتک تماما کندیسنه راجع اولدیغنی بیان
ایلمشدی . حتی تکمیل مدافعه قوماندانلری
اودرجه یه قدر قناعت حاصل ایلمشلردی که ، شاید عسا کر
امداده ورود ایده جک اولورسه ، وقوعه کله جک بر
تعرضه عثمانلیله همه حال موفق اوله جقلر ، کندیلری

حیاتلرینی قورتارمغه ، صوك قوه مؤقاومتلرینی صرف
ایتمکه مجبور اولاجقلردی (۱) .

دشمن بودرجه برکشمکش افکار ایچنده بولندیغی
اثناده عثمانلی اردوکاهلرنده هجوم ایچون حاضرلقلر
کورولیوردی . ابراهیم پاشا ، او کون اوکله دن صوکره
بتون قوماندانلری اطرافنه طوپلامش ، ایدیلن
مذاکرات حربیه ده هجوم قطعی اجرا ایتنک آرتق وقتی
کچمش اولدیغی ، خصوصیه ارزاقک فقدانی وشدت
شتانک تأثیری محاصره حرکاتنک تمادیسنه مساعد اولمدیغی
بیان ایدلمشدی . بوندن بشقه ، بو آنه قدر اجرا ایدیلن
آقینلر اثناسنده دشمنه ایقاع اولنان خساراتک فردینا-
نده برجزای کافی اوله جنی ، مع مافیه تشرین اولک اون
دردنجی کونی صوك بر هجومدها اجرا اولنه رق بوندن ده
موفقیّت حاصل اولامدیغی تقدیرده کری دونمک موافق
اوله جنی درمیان اولتمشیدی .

فی الحقیقه عثمانلی اردوکاهنده احوال اودرجه وخیمه بی
بولمشدی که ، اردوی هایونک فک محاصره ایتسنه مجبوریت
قطعیه حاصل اولمشدی . اردو ایله برابر کتیریلن ارزاق
ییتمش ، ویانه جوارنده بولنه بیله جک ما کولات کاهلا
صرف اولتمش ، متمادی یاغمورلر ، شدتلی فورتنلر ، مقا-

(۱) قلوبلویزر ، آوستریالیلرله عثمانلیلر بیننده محاربات ، ص ۵۵

متسوز برودت لر افراد و حیواناتك بنیان مقاومتی صارصه جق
تأثیر لر اجرا ایلمشدی . بوتأثیر افرادك معنویاتنه قدر
سرایت ایتمش ، یکیچری صفیری ارهسنده اویغونسز -
لقلر حصوله کتیره جك مرتبه مضره یه واصل
اولمشدی (۱) .

۱۳ تشرین اول ، پنجشنبه کونی — حضرت پادشاه
مذاکرات حربیه نتیجهسنده صوڪ بر هجوم اجراسنه قرار
ویرد کدن صوڪره عموم قطعاته شجاعت آمیز امر لرویرلدی .
فقط اول امرده سورلر اوزرنده جسم کدیکلر آچهرق
طریق غالبیتی تأمین ایتمک ایجاب ایلدیکندن موجود
طوپلاره سورك هجوم قطعی اجرا اولنه جق نقطهسنه
متمادی وشدتلی آتشلر اجرا ایلدی . بو حاضرلق ،
غایه امله معطوف اولدیغندن فوق العاده برتهالکله اجرا
ایدیلوردی . طوپ دومانلری ، آتش پارتیلری ویانه
اطرافنی بر محشر بسالت حالنه کتیریور ؛ قوماندانلر
صفلر اوکنه کچهرک افرادی تشویق ایدیور ، سورلردن
ایلك اول داخل اوله جق نفرک صوباشی ایسه سنسجاق
بکی ، سپاهی ایسه صوباشی اوله جفی ، حتی هیچ تیماری
یوق ایسه کندیسنه ۳۰،۰۰۰ آچیه احسان اولنه جفی تبشیر
(۱) پچوی ، جلد ۱ ص ۱۳۶ - منشآت فریدون بك -
روزنامه سلیمان .

ایدیلوردی. بوتبشیرات، افرادک عروق بسالنتی برقات
دها تحریک ایدیوردی. هجوم حاضر لقلرینک بودور
مهعی ائناسنده سلطان سلیمانده ابراز سطوت ایتمکدن خالی
قالیوردی. بر طرفدن کدیگری معاینه ایچون اسب
جلادتی سوزلر اوزرینه سوزیوردی؛ دیگر طرفدن
اردوی هایونه طریق مظفریت وجوده کترین بو کدیگری
حسن صورتله آچیلمش بولمیشدن طولایی ابراهیم پاشایه
بیان ممنونیت ایلوردی.

مدافعین، عثمانیلرک بوتدارکاتندن بتون نیتلیری
کشف ایتمشله، انلرده غیرت ابرازندن خالی قالیوردی.
مدافعه قوماندانلرینک اک تجربه دیده لرندن قاچانلر ایله
باکیچ، متعدد خروجلر اجرا ایدرک جسارتلر ابراز
ایدیوردی، عثمانیلرک تدارکات مده شه سنه قارشى معیارنده کی
افراده شجاعت نمونلری کوستریوردی. حتی بونلر
سمندر بکی محمد بک فرقه سنه قارشى اجرا ایلدکری بر
خروج ائناسنده بر نفر اسیر ایتمشله، نفری صوکه درجه
عذاب واضطرابه دوچار ایدرک صوکه هجومده موفقیت
حاصل اولامدینی تقدیرده حضرت پادشاهک فک محاصره
ایتمک عزمنده بولندیغنی نفردن خبر ایتمشلردی.

۱۴ تشرین اول، جمعه — محاصره نک صوکه کونی

عثمانی اردو کمانده عظیم بر فعالیت نمایان اولدی.

طرفدن طوپار مناسب تقظهله يرلشديريليور ، ديكر طرفدن هجوم قوللري نردبانلر وسائر ايله هجوم اجراسنه حاضرلانيوردی .

اوگون صباحه طوغری بتون قوللر ، ابراهيم پاشا ايله سائر بکک بککری معیتده اولدقلى حلاله هجوم قطعی اجراسنه حاضرلاندیلر. افراد بینده عدم انضباطی ایما ایدن حالار کورولدیکندن بتون قوماندانلر، شجاعت آمیز نطقلر ایراد ایده رک افرادک غیرت دینه سنی، شجاعت فطریه سنی ایقاظ ایلدیلر. اول امرده بیوک برکدیك آچمش وشهره بوکدیکن داخل اولمق ایجاب ایتمش اولدیغندن (کدرتنهر قپوسی) جوارنده تنظیم ایلدیگری

شارل کهنک امضاسی

ایکی لغمی آتشمه دیلر. فقط مدافعین ، (بورغ قپوسی)

جوارینه وضع اولسان لغنی کشفه موفق اولدیغندن بو طرفدن کدیك آچغه موفق اولامادیلر . عثمانلیلرک هجوم منطقه سی قارشیسینده باش قوماندان نیلاس زالم ایله صولده نهق فوق رایشاخ بولدیوردی ؛ حتی نیقلاس زالم، لغمردن صچرایان برپارچه ایله قالچه سندن یاره لغمش، معنی افرادینی تشجیعدن یینه خالی قالمه شدی .

عثمانلیلر ، لغملری آتشر آتشه مز ، کال شدتله ایلری آتیلدیلر . فقط بو صوک هجوم ، صوک شدتی حاز اولمدیغندن قطعی برصورتده ایلریلمکه موفق اولامادیلر . دشمنک ثباتکارانه مقابله لرینه کال متاتله کوکس کردیلر ایسه ده سورلری کچمکه بردلو مقتدر اولامادیلر .

حضرت پادشاه بو هجومکده موفقیتله نتیجه لغمدیکی کورونجه بیهوده تلفات ویرمه مک ایچون قطعاتک کری چکله زینی امرایتدی (۱) . بو صوک مهاجمه قهرمانانه ده شو صورتله عقیم قالمش اولدی . ۸۰ مترو طولنده آچیلان برکدیکه قارشی اجرا ایذیلن بو تعرض اساساً اودرجه برعزم قطعی ایله اجرا ایذلمهش اولدیغندن عثمانلیلر انجق ۷۵۰ کشی تلفات ویرمشلردی .

(۱) قوپلویزر ، آوستریالیلرله عثمانلیلرینده محاربات ، ص ۵۷ — منشآت فریدون بک ، جلد ۱ ص ۵۷۴ — غزوات سلطان سلیمان خان .

فقط اوکله یه طوغری عثمانلی اردوگاهنده بر حرکت نمایان اولدی . بو فعالیت آقشاملره قدر دوام ایتدی . کیجه ، پوشیده سیاهیله آفاقی ستره باشلادیغی هنکامده اردوگاهدن چیقان مدهش آلور اطرافنی دهشت ایچنده براقدی .

عثمانلیلر کری چکلمکه قرار ویرمش ، جوارده بولان یرلری احراق ایتمکه باشلامشردی . حضرت پادشاه ، او آنه قدر ایقاع اولنان خساراتی فردیناندی مجازات ایچون کافی کورمش ، اردونک (بودین) اوزرینه چکلمسی ایچون او امر لازمه اعطا ایلمشدی .

تاریخ عالمده ودها طوغریسی آوستریا تاریخلرنده بر صحیفه دهشت حصوله کتیرن بوتشبت قهرمانانه اثناسنده عثمانلیلر ۲۰,۰۰۰ کشی تلفات ویرمشلر ، متین سورلر کریسنه التجا ایدن مدافعینی ۲,۴۰۰ کشیلک بر تلفاته دوچار ایلمشردی .

(۲) ویانه محاصره سی ۲۰ کون دوام ایتمشدر . بومدت طرفنده اجرا اولنان متعدد هجوملر اثناسنده عثمانلیلر انجیق ۲۰,۰۰۰ تلفات ویرمشلردر . قانتیه میر بوتلفاتک ۸۰,۰۰۰ ، ایستوانفی ۲۰,۰۰۰ ، ادرنه لیوس ۱۰,۰۰۰ ، قوپلویزر ، ۵۰,۰۰۰ اولدیغنی بیان ایدیورلرایسه ده مؤرخین مومی الهم قوه مدافعه حقنده کی فکر لرینی بوبابدهده اساس اتخاد ایله کلرندن مومی الهمک تلفات حقنده ویردکلری بومعلوماته اعتماد اصلا جائز اولاماز .

۵. اردوی هایونک عودتی

حضرت پادشاهك عودت فكنرنده بولنسی — محاصره نك
فكي — اردوی هایونك كری چكلمسی اوزرینه ویانه جوار
نده بولنان قوای امدادیه نك دخولی — اردوی هایونه عطا یا
توزیبی — محاصره بی متعاقب اجرا اولنان حرکات — دشمنك
مانعانی — عثمانلی آقینلری — مشهور قاسم بلك ایستریایه
دخولی — اینسبروقده آقینجی مفرزه لری — آقینجی
اووه سی — قاسم بلك فداکارلنی — ۱۲۶۰۰۰ عثمانلی
قهرمانی — اردوی هایونك (بودین) ه مواصلتی — زاپولا
یک مجارتاج قرالیسنه تائلیتی — اردوی هایونك استانبوله
عودتی .

تشرین اولك اون بشنجی کونی اردوی هایونك
رجعت حاضر لقلری کورولمکه باشلادی . عثمانلیلرک بو
حرکتی ، مدافعینی عظیم برمسرته غرق ایتدی . آقشامه
طوغری (ویانه) داخلنده طوپ صدالری ، شوق
ومسرت آوازهلری اطرافه طنین انداز اولدی . تشرین
اولك اون آلتنجی کونی عثمانلی چادرلری نظردن نهان
اولدبغی اثناده (سنت سته فان کلیساسی) نده بر دعا
قرائت اولندی . بوعا اثناسنده کلیسارک بتون چاکلری
یک آواز اوله رق ویانه حوالیسنی ولوله لر ایچنده
براقدی . مدافعین ، عثمانلیلرک مهاجمات متوالیه سندن

اودرجه دوچار دهشت اولمشدی که، سرورندن نه یاپاچغی شاشیرمشدی . حتی فردیناندک سفراسندن بوزبهق ، محاصره عثمانیاندن خلاص اولان ویانهنک فک محاصره یی متعاقب احوالی تصویر ایله یکی صروده شو صورتله بیان حسیات ایلمشدی :

« قارشیمزده بولنان خصم کندیمز کبی دکلدی . قارشیمزده بولنانلر، عثمانیلردی. غیور، ماهر، قعاتکار، منتظم، مشاق سفریه یه متحمل، تعیبهده ماهر، خدمات عسکریه متاعبه آلیشمش عسکرلردی . انلر بو کبی اوصاف جلیله سایه سزه مظفریتار قازانمشلر، برچوق حکومتلر ارسندن طریق غالبیت آچمشلر، ایران حدودندن اعتباراً بتون ممالکی قبضه تسخیره آلمشلر، ویانه یی سلاح سطوتلریله تهدید ایلمشلردی (۱) . »

اردوی هایون (ویانه) اوکلرندن چکلدیکی ائنده ایدی که، شهرده بولنان قوماندانلر عثمانلی اردوگاهلرینک انقباض پریشانی اوزرینته مهاجمات مذبوخانه اجرا ایلدیلر (۱۷ تشرین اول) . اوچ کون صوکردهده (۳۰ تشرین اول) ، (قره مس) ده بولنان پفالس قوتی فرهدریق ایله فردیناند طرفندن تدارک اولانان

حیاتلرنی قورتارمغه ، صوك قوه مقاومتلرنی صرف
ایتمکه مجبور اولاجقلردی (۱) .

دشمن بودرجه برکشمکش افکار ایچنده بولندی
اشناده عثمانلی اردوگاهلرنده هجوم ایچون حاضرلقلر
کورولیوردی . ابراهیم پاشا ، او کون اولکهدن صوکره
بتون قوماندانلری اطرافنه طوپلامش ، ایدیلن
مذاکرات حربیهده هجوم قطعی اجرا ایتمک آرتق وقت
کچمش اولدیغی ، خصوصیه ارزاقک فقدانی وشدت
شتانک تأثیری محاصره حرکاتک تمادیسنه مساعد اولدیغی
بیان ایدلمشدی . بوندن بشقه ، بو آنه قدر اجرا ایدیلن
آقینلر ائناسنده دشمنه ایقاع اولنان خساراتک فردینا
نده برجزای کافی اولهجنی ، مع مافیه تشرین اولک اون
دردنجی کونی صوك بر هجومدها اجرا اولنهرق بوندن ده
موفقیت حاصل اولامدیغی تقدیرده کری دوتک موافق
اولهجنی درمیان اولنمشیدی .

فی الحقیقه عثمانلی اردوگاهنده احوال اودرجه وخیمه یی
بولمشدی که ، اردوی هایونک فک محاصره ایتمسه مجبوریت
قطعی حاصل اولمشدی . اردو ابله برابر کتیریلن ارزاق
یتمش ، ویانه جوارنده بولنه بیله جک ما کولات کاملاً
صرف اولنش ، تمادی یا غمورلر ، شدتلی فورتنه لر ، مقلا

---

(۱) قلوبلو یوزر ، آوستریالیلرله عثمانلیلریننده محاربات ، ص ۵۵

متسوز برودت لر افراد و حیواناتك بنیان مقاومتی صارصه جق
تأثیر لر اجرا ایلمشدی . بو تأثیر افرادك مغنویاتنه قدر
سرایت ایتمش ، یکچری صفلری اره سنده اویغونسز -
لقار حصوله کتیره جك مرتبه مضره یه واصل
اولشدی (۱) .

۱۳ تشرین اول ، پنچشنبه کونی — حضرت پادشاه
مذاکرات حربیه نتیجه سنده صوڪ بر هجوم اجر اسنه قرار
ویرد کدن صوڪره عموم قطعاته شجاعت آمیز امر لویرلدی .
فقط اول امرده سورلر اوزرنده جسم کدیکلر آچهرق
طریق غالبیتی تأمین ایتك ایجاب ایلدیکندن موجود
طوپلرله سورك هجوم قطعی اجرا اولنه جق نقطه سنه
متمادی وشدتلی آتشلر اجرا ایلدی . بو حاضرلق ،
غایه امله معطوف اولدیغندن فوق العاده برتهالکله اجرا
ایدیلوردی . طوپ دومانلری ، آتش پارلتیلری ویانه
اطرافنی بر محشر بسالت حالنه کتیریور ؛ قوماندانلر
صفلر اوکنه کچهرك افرادی تشویق ایدیور ، سورلردن
ایلك اول داخل اوله جق تفرك صو باشی ایسه سنجاق
بکی ، سپاهی ایسه صو باشی اوله جنی ، حتی هیج تیماری
یوق ایسه کندیسنه ۳۰,۰۰۰ آچه احسان اولنه جنی تبشیر

---

(۱) پچوی ، جلد ۱ ص ۱۳۶ - منشآت فریدون بك -
روزنامه سلیمان .

ایدیلوردی. بوتبشیرات، افرادك عروق بسالتی برقات
دها تحريك ایدیوردی. هجوم حاضر لقلرینك بودور
مهمی اثناسنده سلطان سلیمانده ابراز سطوت ایتمکدن خالی
قالیوردی. بر طرفدن گدیگری معاينه ایچون اسب
جلادتی سورلر اوزرینه سوریور؛ دیگر طرفدن
اردوی هایونه طریق مظفریت وجوده کترین بوکدیگرک
حسن صورته آچیلمش بولمیشدن طولانی ابراهیم پاشایه
بیان نمونیت ایلوردی.

مدافعین، عثمانلیلرک بوتدارکاتندن بتون نیتلرینی
کشف ایتشلر، انلرده غیرت ابرازندن خالی قالیورلردی.
مدافعه قوماندانلرینک اک تجربه دیده لرندن قاجانلر ایله
باکیچ، متعدد خروجلر اجرا ایدرک جسارتلر ابراز
ایدیور، عثمانلیلرک تدارکات مدهشسه سنه قارشی معیتلرنده کی
افزاده شجاعت نمونلری کوستریورلردی. حتی بونلر
سمندر بکی محمد بک فرقه سنه قارشی اجرا ایلدگری بر
خروج اثناسنده برنفر اسیر ایتشلر، نفری صوکه درجه
عذاب واضطرابه دوچار ایدرک صوکه هجومده موفقیت
حاصل اولامدیغی تقدیرده حضرت پادشاهک فک محاصره
ایتمک عزمنده بولدیغی نفرندن خبر آلمشوردی.

۱۴ تشرین اول، جمعه — محاصره نك صوکه کونی
عثمانلی اردو کمانده عظیم بر فعالیت نمایان اولدی. ۲۰

طرفدن طوپار مناسب نقطه لره يرلشدير يلبور ، ديكر طرفدن هجوم قوللري زردبانلر وسايره ايله هجوم اجراسنه حاضر لانيوردى .

او كون صباحه طوغرى بتون قوللر ، ابراهيم پاشا ايله سائر بكار بكارى معيتنده اولدقلى حالدده هجوم قطفى اجراسنه حاضر لاندیلر . افراد بيننده عدم انضباطى ايما ايدن حاللر كورولديكندن بتون قوماندانلر ، شجاعت آمير نطقلر ايراد ايدهر ك افرادك غيرت دينه سنى ، شجاعت فطريه سنى ايفاظ ايلديلر . اول امرده بيوك بر كديك آچش وشهره بوكديكن داخل اولق ايجاب ايتش اولديغدن (كرتنه ر قپوسى) جوارنده تنظيم ايلديكلى

شارل كهنك امضاسى

ايكى لغى آتشمه ديلىر . فقط مدافعين ، (بورغ قپوسى)

جوارینه وضع اولنسان لغنی کشفه موفق اولدیغندن بو طرفدن کدیک آچغه موفق اولامادیلر . عثمانلیلرک هجوم منطقه سی قارشیسینده باش قوماندان نیلاس زالم ایله صولده نهق فوقرایشاخ بولنیوردی ؛ حتی نیقلاس زالم، لغملردن صچرایان برپارچه ایله قالجهسندن یاره لغمش، معینی افرادینی تشجیعیدن بینه خالی قالمه شدی .

عثمانلیلر ، لغملری آتشلر آتشله مز ، کمال شدتله ایلری آتیلدیلر . فقط بو صوک هجوم ، صوک شدتی حاز اولمدیغندن قطعی برصورتده ایلریلمکه موفق اولامادیلر . دشمنک ثبانکارانه مقابله لرینه کمال متانتله کوکس کردیلر ایسه ده سورلری کچمه که بردلو مقتدر اولامادیلر .

حضرت پادشاه بو هجومکده موفقیتله نتیجه لغمدیکنی کورونجه بیهوده تلفات ویرمه مک ایچون قطعاتک کری چکله زینی امرایتدی (۱) . بو صوک مهاجمه قهرمانانده شو صورتله عقیم قالمش اولدی . ۸۰ مترو طولنده آچیلان برکدیکه قارشنی اجرا ایدیلمن بوتعرض اساساً اودرجه برعزم قطعی ایله اجرا ایلمه مش اولدیغندن عثمانلیلر انحق ۷۵۰ کشی تلفات ویرمشلردی .

(۱) قوپلویزر ، آوستریالیلرله عثمانلیلریبنند محاربات ، ص ۵۷ — منشآت فریدون بک ، جلد ۱ ص ۵۷۴ — غزوات سلطان سلیمان خان .

فقط اوکله به طوغری عثمانلی اردوکاهنده بر حرکت نمایان اولدی . بو فعالیت آقشاملره قدر دوام ایتدی . کیجه ، پوشیده سیاهيله آفاقی ستره باشلادیغی هنکامده اردوکاهدن چیقان مدهش آلور اطرافنی دهشت ایچنده براقدی .

عثمانلیلر کروی چکلمکه قرار ویرمش ، جوارده بولنان یرلری احراق ایتمکه باشلامشردی . حضرت پادشاه ، او آنه قدر ایقاع اولنان خساراتی فردیناندی مجازات ایچون کافی کورمش ، اردونک (بودین) اوزرینه چکلمسی ایچون او امر لازمه اعطا ایلمشدی .

تاریخ عالمده ودها طوغریسی آوستریا تاریخلرنده بر صحیفه دهشت حصوله کترین بوتشبت قهرمانانه اثناسنده عثمانلیلر ۲۰,۰۰۰ کشی تلفات ویرمشلر ، متین سورلر کریسنه التجا ایدن مدافعینی ۲,۴۰۰ کشیلک بر تلفاته دوچار ایلمشردی .

(۲) ویانه محاصره سی ۲۰ کون دوام ایتمشدر . بومدت ظرفنده اجرا اولنان متعدد هجوملر اثناسنده عثمانلیلر انجق ۲۰,۰۰۰ تلفات ویرمشلردر . قانتیه میر بوتلفاتک ۸۰,۰۰۰ ، ایستوانفی ۲۰,۰۰۰ ، ادرنه لیوس ۱۰,۰۰۰ ، قوپلویزر ، ۵۰,۰۰۰ اولدیغنی بیان ایدیورلرایسه ده مؤرخین مومی الیهم قوه مدافعه حقنده کی فکر لرینی بو باده ده اساس اتخاذا ایله کلرندن مومی الیهمک تلفات حقنده ویردکلری بومعلوماته اعتماد اصلا جائز اولاماز .

۵. اردوی همایونک عودتی

حضرت پادشاهک عودت فکرنده بولنسی — محاصره نك
فکی — اردوی همایونک کری چکلمسی اوزرینه ویانه جوار
نده بولنان قوای امدادیه نك دخولی — اردوی همایونه عطایا
توزیبی — محاصره بی متعاقب اجرا اولنان حرکات — دشمنک
مانعاتی — عثمانلی آقینلری — مشهور قاسم بکک ایستریایه
دخولی — اینسبروقده آقینجی مفرزه لری — آقینجی
اووهسی — قاسم بکک فداکارلنی — ۱۲۶۰۰۰ عثمانلی
قهرمانی — اردوی همایونک (بودین) ه مواصلتی — زاپولا
یک مجارتاج قرالیسنه تائلیتی — اردوی همایونک استانبوله
عودتی .

تشرین اولک اون بشنجی کونی اردوی همایونک
رجعت حاضر لقلری کورولمکه باشلادی . عثمانلیلرک بو
حرکتی ، مدافعینی عظیم برمسرتیه غرق ایتدی . آقشامه
طوغری (ویانه) داخلنده طوب صدالری ، شوق
ومسرت آواز لری اطرافه طنین انداز اولدی . تشرین
اولک اون آلتنجی کونی عثمانلی چادرلری نظردن نهان
اولدینی اثناده (سنت سته فان کلیساسی) نده بر دعا
قرائت اولندی . بیدعا اثناسنده کلیسالرک بتون چاکلری
یک آواز اوله رق ویانه حوالیسنی ولوله لر ایچینده
براقدی . مدافعین ، عثمانلیلرک مهاجمات متوالیه سنیدن

اودرجه دوچار دهشت اولمشدى كه. سرورندن نه ياپاجغى شاشيرمشدى. حتى فردينانك سقراسندن بوزبهق، محاصره عثمانياندن خلاص اولان ويانهك فك محاصره ي متعاقب احوالى تصوير ايلديكى صروده شو صورتله بيان حسيات ايلمشدى :

« قارشيمزده بولنان خصم كنديمز كي دكلدى . قارشيمزده بولنانلر، عثمانيلردى. غيور، ماهر، قناعتكار، منتظم، مشاق سفر يهيه متحمل، تعيهده ماهر، خدمات عسكريه متاعبه آليشمس عسكركلردى. انلر بو كي اوصاف جليله سايه مظهر يتلر قازانمشلر، برچوق حكومتلر ارسندن طريق غالبيت آچمشلر، ايران حدودندن اعتباراً بتون ممالكي قبضه تسخير آلمشلر، ويانه يي سلاح سطوتلر يله تهديد ايلمشلردى (۱). »

اردوى هايون (ويانه) اوكلرندن چككديكى ائناده ايدى كه، شهرده بولنان قوماندانلر عثمانلى اردوكاهلرينك انقباض پريشانى اوزرينه مهاجمات مندبوخانه اجرا ايلديلر (۱۷ تشرين اول). اوج كون صوكروده (۲۰ تشرين اول)، (قره مس) ده بولنان پفالس قوتى فزه دريق ايله فردينانك طرفدن تدارك اولانان

عسکرلر، برسرورجینانه ایله شهره داخل اولدیلر (۱).
شهر داخلنده انضباط تأمین اولنور اولنماز فردینانده بر
مکتوب کوندره رك عثمانلی اردوسنك رجعتی اخبار
ایلدیلر .

اردوی هایون رجعت حرکته منتظم بر صورتده
دوام ایتدی . حضرت پادشاه ، افراد عثمانیه نك ثبات
وتحملندن فوق العاده ممنون قالمش اولدیغندن عموم
قطعاته بیکر آچه عطیه سنیه توزیع ایتدیردی (۲) .

سلیمان قانونی عسا کر عثمانیه نی بو صورتله تلطیف ایده رك
(لایتا) صویندن کچدیکی ائناده ، وزیر اعظم ابراهیم
پاشا (وینه ریبرغ) ده اخذ موقع ایده رك اردوی هایونك
رجعتی حمایه ایلدی . ینه بو ائناده (ویانه) دن مرخصلر
کله رك مبادله اسرا تکلیفنده بولندیلر . عثمانیلر بو تکلیفه

---

(۱) فره دریقك (قره مس) ده بولنسی (ویانه) نك
مدافعه سی ایچون واقعا او درجه بر اهمیتی حائز دکلدی؛ فقط
موسی الیه عثمانیلرک محاصره سی هنکامنده (مارش نهغ) و
(طولنه رفله د) جهتلرینه اجرا اولنان آقنیلره مانع اولق
ومدافعینه بو صورتله خدمت ایتك ایسته مشدر ، قوپلویزر ،
ص ۶۳ ، ۶۴ .

(۲) « حضرت پادشاه عاطقتنشانك قوللری یاننده مرحمت
وشفقتلری دریای تموج ایدوب مقابله خدمتده یکچیرییه
بیکر آچه انعام واحسان بیوروب » پچوی ، جلد ، ص ۱۳۵

کمال ممنونیتله موافقت ایتدیلمر (۱)

اردوی هایون رجعت حرکتی اجرا ایلدیکی ائنده دشمن ایقاع مشکلات ایتمکدن اصلا قالمشدی . حتی اردوی هایونک مرورایدی جکی کچیدلرک کافه سنی طوتمش ، شدت شتا اورته سنده مزعج بر صورتده وقوعه کلن یورویشلری برقات ده اشکال ایلمشدی .

سلطان سلیمان بو محذورک رفغنی مذاکره ایچون بر مجلس عقدینی امر ایتدی . بتون وزرا بو باده کی فکر لرینی بیان ایلدکدن سوکره حدرد بکلرینک شجعیانندن قاسم بک ، مقدار کافی آقینجی ایله دشمن مملکتی تاراج ایتک و دشمنی محافظه جان قیدینه دوشوره رک اردونک یورویشنی بو صورتله تسهیل ایلمک موافق اوله جغنی بیان ایتدی . قاسم بکک بوتکلیف قهرمانانسی ممنونیتله قبول ایلدی . در حال ۱۲۶۰۰۰ آقینجی قهرمانی قاسم

(۱) قولویزر ، بو باده کی مذاکره نک حسن صورتله نتیجه پذیر اولدیغنی بیان ایدیور ایسه ده پچوی شو وجه ایله بیان افکار ایلیور . « قلعه دن برکافر چیقوب حضرت خداوندکار دن استپمان ایلوب محبوس اولان مسلمانلری صالیور دیلر . » حضرت پادشاه دخی بجدن آلنان آلتمش اسیری آزاد بیور دیلر . پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۳۸ — توارخ اجنبیه ده بو ۶۰ اسیر ۶۰۰۰۰ کشی اوله رق کوسترلمکده در -- حتی اسرا میاننده بولنان قریستوف سه دلیچده التفات پادشاهی به مظهر اوله رق صالیورلمشدر .

بك معيته التحاق ايدەرك آلمانیا حدودلرينه ، ايسستريا
طاغلرينه طوغرى ايلز يله مکه باشلادی (۱) . (ويانه)
جوارينه آريلان برمفرزه ، (فيشامه ند) ، (شوه حات) ،
(نه به رسد ورف) ، (ذيمه رينغ) ، (سنت مارقس)
(اينچه رسدورف) . (ماونه ر) ، (برون) ، (نه نچه
رسدورف) ، (شونبرون) ، (اوطاقرينغ) ، (دوبلينغ)
(هایلغين شتاد) شهرلريني تاراج ايتدکلى کچي (بادن)
شهريني ودها صوکره (غونترا مسدورف) ، (طرابس
کيرخن) ، (رايژن بهرغ) ، (لهئسسدورف) و
(لوبه رسدورف) شهرلريني تخريب ايلديلر . برمفرزه ده
(لوبه رسدورف) دن آريله رق (پوطن شتاین) ،
(آلتن مارق) ، (قلاين ماریاچهل) ، (قانومبهرغ)
(هاین فهلد) اوزرندن (ويلهلمسبورغ) ،
(هوغ شته تن) و (کيرخ بهرغ) ه قدر واصل اولدی .
بعده شمال طرفلرده (سنت پولتن) ، (کيرخ شته تن)
و (پيرا) طرفلريني دوچار خسار ايدرك (مولق)

(۱) « اما که قام وويوده اول زمانک مراد ممتازی اون
ايکی بيک سرباز عریده باز ایله دیاردشمنه آقینلر ایدوب غواص
وار دریای بی پایانک براوجندن براوجنه طالوب او کشور
معموری خاطر عاشق کچی اثرینسادن صدرحله دور ایلدیلر .
عاقبت آلمان ایللرنده بی نام و نشان اولوب انلردن فرد واحد
قورتلمدینی مشهوردر . » صولاقزاده ، ص ۴۷۴

حدودینه ، بورادن ده ۶۰۰۰ کشتی قوتسندہ اولدینی
 حالده (نئس) نہری وادیسنی بالتعقیب (زالتسبورغ)
 ودها صکرہ (اینسبروق) ودها جنوبدہ کی شہر لہ قدر
 واصل اولدیلر . حتی آوستریالیلرک عثمانلی آقینجیلرینہ
 (رہنہر اونڈبرنہر) یعنی (قوشیچی ویاچیچی) نامنی
 وپردکلرینہ و (اینسبروق) ک جنوبندہ کی اووہینی
 (برنہرفلد) یعنی (آچیچی اووہسی) تسمیہ ایلد -
 کلرینہ قیلیرسہ ، قاسم بک معیتندہ کی آقینجی مفرزہ لرینک
 بورالہ قدر پای انداز سطوت اولدقلمی اکلشیلیر .
 قاسم بک مفرزہسی ، ایستریا طاغلمی اورتہسندہ
 مآثر فداکاری ابراز ایلدیکی اثنادہ دیگر بقون (وابدہو
 فن) دن کچہرک (ایبس) دن کری چکلمش ، بعدہ (وینہر
 نویسٹاد) اوکنہ کلہرک میخال اوغلی معیتندہ کی مفرزہ
 ایلہ برلشمشدر . محاصرہ اثناسندہ (وینہر نوشتاد) ،
 (قلوستہر نویبورغ) و (رہغنس بورغ) جوارینی
 تاراج ایدن بو آقینجیلر ، اردونک رجعتی اثناسندہ
 ایفای خدمت ایتمکن خالی قالماشلر ، اردوی ہایونک
 سلامتی اوغورندہ قانلرینک صوک داملہسنی ایستریا
 وادیلرندہ آقیمشلردر (۱) .

(۱) « حتی غزات ظفر سماندن بعضیلری اسکندر
 کوپریسی (اینسبروق) دیکلہ معروف طونہ اوزرندہ برجسر
 قدیم کورلدکدہ » صولاقزادہ ، ۴۷۳

قاسم بکک شجاعت قهرمانانه سیله اجرا اولنان بو آقینلردن پک نافع نتیجه لر حصوله کلدی . دشمن فی الحقیقه محافظه اموال قیدینه دوشدیکندن اردوی هایون سهولته یوروشه دوام ایتدی .

تشرین اولک اون یدنجی کونی اوتاغ هایون (زیمرینغ) دن قالدیرلدی ، اردوی هایون (لایتا) نهری جوارینه واصل اولدی . برقاچ کون صکره ابراهیم پاشاده اردوی هایونه التحاق ایتدی . یاغمورلر شدتله دوام ایدیور ، یولار کچلمز برحاله کلیوردی . نهر کاملاً فیضان ایتش ، اطراف بطاقلر ایچنده قالمشدی . بارکیلر ودوملر بوچامورلی اراضیدن کچمکه بزدلرلو مقتدر اوله میور ، اردو ارزاق و ذخیره فقدانندن فوق العاده زحمت چکیوردی .

فقط بومدهش یاغمورلری بر مدت صکره شدتلی برقار فورتنه سی تعقیب ایتدی . مجارستان اووالری کثرت برفدن بم بیاض کسیدی (۱) .

عثمانلی اردوسی بو قار فورتنه لری ارمه سنده ، بو بم بیاض صحرا اورته سنده برو قار حماسه کارانه ایله ایلریلیور ،

(۱) « بر صرتبه قار یاغدی که کویا طوفان اولدی ، »

عظمت و مهابتتی (ویانه) سورلرینه قدر ایصال ایتمکدن متولد برغورور جنکاورانه ایله یورویشه دوام ایدینیوردی . اردوی هایون بوشدتلی قاصیرغهلر ، بومدهش بورالر ایچنده (آلتن بورغ) شهرینه واصل اولدی . .
 طویلرله جیبخانه آرابه لرینک بر قسمی یوللرده براقلمش اولدیغندن اقسام متباقیه سنی بورادن ایلری کتورمک قابل اولامادی . برقاچ کون صکره ابراهیم پاشا (آلتن بورغ) ه واصل اولدی ؛ باقی قالان طویلری کمیلره ارکاب ایتدی . سائر آغمر لقلری احراق بالنار ایدهرک اردونک مزاحمتی بووجه ایله تخفیف ایلدی . سفائن حربیه دن برچونخی (پرسبورغ) اوکندن کچرکن دشمن آتشنه هدف اولدی .

تشرین اولک یکرمنجی کونی سلطان سلیمان (رعاب ، یانق قلمه) جوارینه واصل اوله رق ابراهیم پاشانک ورودینه انتظار ایتدی . اردوده بو قدر مشاق و متاعب اوزرینه انضباطک زائل اولسی ، ابراهیم پاشانک تدابیر شدیدله اجرا ایتسنه لزوم کوستردی .
 تشرین اولک یکرمی بشنجی کونی سلطان سلیمان اردوسی (بودین) ه داخل اولدی . زاپولای طرفندن فوق العاده بر حرمتله استقبال اولندی . یکرمی سکرنجی کونی (پشته) ده مدبدب بر دیوان هایون عقد اولندی .

زاپولای « دستبوسی » پادشاهی ایله مباہی اولوب خلعت
فاخره خسروانی وانواع عنایت پادشاهی ایله مشرف
اولدی . « (۱) . زاپولایک ودها طوغریسی . مجارلرک
تأمین موجودیتی ایچون اجرا اولنان بوسفر هایون ،
زاپولای عمیق برحس منتداری به مستغرق ایتیش
اولدیغندن زاپولای کمال احترام ایله تبریک مظفریت
ایلدی .

اردوی هایون (بودین) دن مفارقت ایتزدن اول
زاپولایک استراحی اوزرینه مجارستانک اسکى برتاج
قرالیسی اولان قرونا ابراهیم پاشا طرفدن زاپولایه
اهدا اولندی . ابراهیم پاشا مذکور تاجی پیه پهره نی
ولوئی غریتی واسطه سیله زاپولایه کوندردی (۱) .

عثمانلی اردوسی (بودین) دن مفارقت وطونه
نهرینی مرور ایدرک یدی کون صوکره (پته روادین) ه
مواصلت ایتدی (۶ تشرین ثانی) . بعده تشرین ثانیکنک
اوتجی کونی (بلغراد) ه ، اون آلتجی کونی ده
(درسعادت) ه مواصلت ایدرک ویانه سفیرینه شو
صورتله ختام ویرلدی .

---

(۱) پچوی ، جلد ۱ ، ص ۱۳۸ — هامر ، جلد ۱ ،

۳۱ . خاتمہ

ویانہ محاصرہ سنک اہمیتی — عثمانلی لغملرینک تأثیراتی —
عثمانلی طوپچیگیری — فک محاصرہ یی موجب اولان اسباب:
بیوک چاپلی طوپلرک کتیرلمہ سی ، شدت شتا ، ارزاق و ذخیرہ
فقدانی — مؤرخین اجنبیہ نک بوبادہ کی افکاری — آوستریا
اردوسنک تشکیلاتی — عثمانلیلرک سوق الجیشدہ کی مہارتی
— عثمانلیلرہ مجارلرینندہ روابط صمیانہ — عثمانلی آقینلرینک
اسباب واہمیتی — قاسم بک شجاعت قہرمانانہ سی .

ویانہ محاصرہ سی ، شوکت عسکریہ عثمانیہ نک غایہ
کمالنی ارانہ ایدن محاصرات مشہور دندرد . تاریخ عسکریمزده
اونودلماز برخاطرہ عبرت براقان بو محاصرہ مشہورہ
۲۰ کون دوام ایتمش ، بومدت ظرفندہ وقوعہ کلن خروج
وتعرضلر اثناسندہ عثمانلیلر ۲۰,۰۰۰ ، آوستریالیلر
۲۴۰۰ نفر تلفاتہ دوچار اولمشلردرد .

ویانہ محاصرہ سی تاریخ محاصرہ قلاع نقطہ نظرندن دہ
اہمیت مخصوصہ یی حازردر . زیر زمین محارباتی بو محاصرہ
مشہورہ اثناسندہ کمال موفقیتلہ اجرا ایدلمش ، طوپچی
آتشلری فائدہ لی بر صورتہ استعمال اولمشلردر .
خصوصیہ طوپچی آتشی ولغم تأثیراتی ایلہ سورلردہ
کدیک آچدقن صوکرہ هجوم عمومی اجرا ایتمک ،

خندق خارجي بي خانہ اتقاضندن استفادہ ايدہرک تاجلامق کبي عصر حاضر محاربات قلاغندہده مرعی الاجرا اولان اصولر بومحاصره اثناسنده برصورت موجودانده تطبیق اولنمش ، سورلر اوزرینه عثمانلی بایراقلری رکز ایتک کبي شجاعت عثمانیه دال مآثر قهرمانانه اجراسی ایسه ، بومحاصره مشهوره نك طبایع ممیزه سنندن معدود بولنمشدر .

ویانه محاصره سنده عدم موفقیتہ بادی اولان اسباب ، یوالمرک مشکلاتندن ویانه استحکاماتنک تکلفات فوق العاده یه احتیاج کوسترمه سی ملاحظه سنندن طولانی بیوک چاپده طویلرک کتیرلمه سی ، موسم شتانک اولانجه شدتیه حکم فرما اولمسیدر . بیوک چاپلی طویلرک کتیرلمه سی ، کدیکارک صورت سریعہ ومنظمهده آچیلمسی اشکال ایدہرک بتون نعرضلرک عقیم قالسنه واردونک تلفات کلیه یه دوچار اولسنه بادی اولمش ، شدت شتا ایسه افراد اوزرینه مضر برتأثیر اجرا ایلمشدر ؛ اودرجهده که افراد یکرمی کون دوام ایدن بومحاصره مهمه اثناسنده ارزاق و ما کولات بولمقده فوق العاده مشکلاته دوچار اولدیغندن سنهلردن بری طبیعت ثانیه سی حکمنه کیرن قواعد مهمه انضباطدن انحراف ایتمش ، وافرادک بو حرکت نابهنکامی رفع

محاصره‌یه برسبب دیگر تشکیل ایلمشدر (۱) . بعض مؤرخین اجنبیه ، ویا نه محاصره‌سنک رفعی وزیر اعظم ابراهیم پاشانک ائردسائسی اولمق اوزره ارئه ایدیورلرایسه‌ده بوروایتک قطعاً اساسی بو قدر . ذاتاً تواریخ عتیقه عثمانیه ، هر درلو شائبه طرفکیریدن آزاده اوله رق کافه وقایعی اطراف و عنعنه سیله نقل و روایت ایلدکلی حاله ختام محاصره‌یه متعاقب ابراهیم پاشانک بو صورته حرکت ایلدیکنه دائر تواریخ مذکوره‌ده هیچ برقیده تصادف ایدیله مز . بناءً علیه بو بابده کی روایتار ، تحقیق وقایع ایتهمک نقصانندن ایلری کله بر یا کشلقدر . ذاتاً هامه ر ودها سائر مؤرخین بوکی روایتی قطعاً تکذیب ایدیورلر . حال بوکه ابراهیم پاشا کرک محاصره ائناسنده ، کرک محاصره‌دن سوکره فوق العاده آثار بسالت کوسترمش ، اردوی هایونه ابراز ایلدیکی خدمات صادقانه دن طولایی سلطان

(۱) پچوی ، جلد ۱ ؛ ص ۱۳۸ — « سلطان سلیمانک ویا نه بی ضبط ایده مه سنک سبی ، ارزاقک کفایت مقدرده بولنمسی ، عسکرک اعاشه‌سی غیر ممکن اولسی ، عثمانلی سفائنک فردینانک قوماندانلرندن سالوئی طرفندن پره سبورغده ضبط ایدلسی ، و سلطان سلیمانک محاصره طولولرینی کتیرمه مسیدر . « جنرال هورواط یه نوی ، ماجار هوودی قرو قرونیقا ، ص ۱۶ — « سلطان سلیمان ، فردیناند ویا نه ده اولدقدن صکره محاصره‌یه نیچون دوام ایده‌م دیدی . « ماجار نه مزهت تورته‌ی نه‌ته ، جلد ۵ ، ص ۷۷

سلیمان قانونینک ممنونیت مخصوصه سنی جلب ایلمشدر .
ویانه محاصره سی ، آوستریا قرالی فردینانک
(بودین) ی ضیط وزاپولای ایله حرب ایلدیکندن
طولای مجارلرک حقوقی حمایه وفردیناندی تأدیب
مقصدیله اجرا ایلمش برسفردن ودها طوغریسی عثمانلی
اردوسنک شوکت مدبدبه سنه استناداً تشبث ایلمش بر
تجربه ظفردن بشقه بر شی دکدر . واقعا محاصره یه
بر مدت دهام ایلمش اولسه ، شهرک کمال سهولته
فتحی امکان داخنده میدی ؛ فقط ارزاق وسائرهنک
مفقودی اردونک انتظامسزلغنی موجب اولمش ، خصوصیه
« غارتکران عساکر واسطه سیله امر جزا کما ینبغی اجرا
قلمش اولدیغندن ویانه ده محبوس بولنان اسرای اسلامیه نک
سیلیری تخلیه قلمق و مجار قرالنه تعرض اولنماق
اوزره محصورینک وقوع بولان نیاز واستدعالری
موقع قبولده واقع » (۱) اولدیغندن سلطان سلیمان فک
محاصره یی اولی کورمش ، اردوی هایونک منتظماً
رجعت ایتمسنی امر ایلمشدر . بونک ایچون (ویانه) سفری
هرایکی طرف ایچون ده ندیجه قطعیه منجر اوله مامشدر .
عثمانلیلر ، خصملرینه قارشى ارائه سطوت ایدهرک آرزو

(۱) نتایج الوقعات ، جلد ۱ ، ص ۱۰۲ — پچوی ،

جلد ۱ ، ص ۱۳۸

ایتدکری شرائطی قبول ایتدر مکه موفق اولمشار ایسهده ،
ویانه مدافعینی غیرت وفدا کارلقصری مقابلهنده هیج
بر امتیازه مظهر اولامامشدردر (۱) . حتی آوستریالیر ،
قدرت عسکریهلری انتظام سابقتی محافظه ایتمش اولان
عثمانلی اردوسنک آز بر زمان سوکره آوستریاطوپراغنه
یکیدن پای انداز سطوت اولاجغنه قانع اولدقلرندن هم
تدارکات لازمه اجرایی ایچون وقت قزاقمق ، هم ده
قوای کافیّه عسکریه واسترحامات متعدده ایله محارستانی
عثمانلیردن سلاحاً طلب ایلمک ایچون ختام حربی متعاقب
درسمعاده برسفیر اعزاز ایتمشدردر (۲) . بنسآ علیه
عثمانلیارک بوسفر مهم اثناسنده معنأ اولسون دشمنه
بیوک بر مظفریت احراز ایتمش اولدقلری بیانات مذکور
ایله ثابتدر .

دشمنک بوصورتله حرکت ایتسنه ، عثمانلیارک
سطوت ومهابت عسکریهلرینک بالخاصه اجرای تأثیر
ایتمش اولسنه هیج شبهه یوقدر . عثمانلیارک اوزمانکی
سطوت عسکریهسی ، اردولرینک انتظام ومکملیتی اطرافه

(۱) قویلو یزر ، آوستریالیرله عثمانلیلر بیننده محاربات ،
ص ۷۴ — «ویانه مدافعینک غیرت بسالتکارانه سیله عثمانلیلره
قارشئ قطعی بر موفقیت الده ایدیله مه مشدر »

(۲) قویلو یزر ، آوستریالیرله عثمانلیلر بیننده محاربات ،
ص ۷۴ : ۷۵

دهشت ویرمشدرد (۱). اردو قوماندانلرینک مهارتی ،
افرادک مشاق حربیه به تحملی ، دشمن آتشنه قارشی بر توکل
فدا کارانه ایله ایلری آتیلملری ، مجاور حکومتلر اوزرنده قوه
معنویه بی صارصه جق بر تأثیر حصوله کتیرمشدی . تجمعات
سوق الحیشیه ده کی مهارتلی ایسه تأمین مظفریته بر اساس
متین تشکیل ایدیوردی . عثمانلیلر ، اسفار سابقه ده
اولدینی کبی بوسفر مهم ائناسنده ده هدف الحركاته
وصول ایچون اک مهم خطوط الحركاتی تعقیب ایلمشدر ،
کریلرنده دشمن قطعاتندن هیچ بر قوت بر اقامق ایچون
(بودین ، اوفن) ودها سائر قلاع مهمه بی بر بر
ضبط وخط رجعتلری امین بر حالده یورویشلر اجرا
ایده رک (ویانه) بی هیچ بر طرفدن تعجیز ایلمدن
محاصره ایتمکه موفق اولمشدر ؛ اودرجه ده که ، ویانه
جوارنده پفالتس قوتی فره دریق معیتده کی قطعات ،
محاصره اردوسنک حرکتی تعجیز ایچون هیچ بر نمایشه
تثبت ایده مه مش ، عثمانلی آقجیلرینک مصادمات سریعه سنه
مقاومت ایچون تدابیر لازمه اتخاذیله مشغول اولمشدر .
فقط دشمنک عثمانلیلره قارشی هیچ بر مانوره اجرا
ایده میه رک یالکز قوری بر منات ثباتکارانه ، مضر
(۱) قوبلویزر ، آوستریالیلره عثمانلیلر بیننده مهارت ،

برمدانعه مطلقه اجرا ایلمسی اسپانی، اك زياده. آوستريا اردوسنك تشكيلاتنده، آوستريا اردوسى افرادينك تعليم وتربيه سنده آرامق اقتضايدير. آوستريا اردوسى عصر مذكور اثناسنده عثمانلى اردوسنه نظراً غير منتظم وابتدائى برحاله ايدى . اردوده استخدام اولنان عساك كرك قسم اعظمى اجنيلردن وبالخاصه اجر تلى عسكركردن مركبدى. واقعا بونلر جسارت و ثباتده طبيعت فطريه لريني اظهار ايتمكده ايدى ايسه لرده بونلرك تزييد و محافظه سى ايچون پاره يه احتياج واردى ؛ حال بو كه آوسترياده ، اك زياده يولنميان برشى وارسه ، اوده پاره ايدى . حكومت اجراى حرب ايچون لزومى اولان پاره يي بولوبده قطعائى جمع ايدنجيه قدر بك چوق وقت كچر ، اوزمان عثمانلى پيشدرى آوستريانك قلبكاهنه داخل اولمش بولنور ، آوسترياليلر مملكترلريني مدافعه يه وقت بولمادن احراز مظفر يته اجراى تأثير ايده جك بك چوق منافع اكتساب ايتمش بولنوردى . افراد ، پاره لريني وقتيله الماد قلرى زمان هر دولو حسيات وطن پروانه يي فراموش ايدرك سلاح آلتدن قاچارلر ، منافع معززّه مملكتى منفعت شخصيه يه فدا ايدر لردى . دها طوغر بسى نابولونك : « حرب پاره ، ينه پاره ، ينه پاره در ! » حقيقتى آوسترياده جاى تطبيق بولاميه جق بردستور حقيقتدن بشقه برشى دكلدى .

آوستریا ودهاساٹر حکومتلر اردوسی بوکبی احوال الیمه و تشکیلات ناقصه ایچنده بولندقلری حالد عثمانلی اردوسی، تشکیلاتنک مکملیتی، افرادینک پادشاه ووطنلرینه محبتی، حب غزا و احراز ظفر کبی خواص لازمه عسکریه ایله تزین افکار ایده رک دیانت اسلامیه به فرط رعایتی سایه سنده، عسکر لیکه نمونه اوله حق مکملیتلر ابراز ایدردی. فردیناند ایسه اردوی هایونک بوسطوت و همابتی پک آجی تجربه لرله تقدیر ایتمش اولدیغندن ویانه محاصره سنک بتون دهشتلرینی متعاقب آستان سایمانی به التجا ایلمش؛ فقط ینه برچوق سنه لر مملکتی عثمانلی اردوسنک پای سطوت مظفرانه سندن تخلص ایده مه مشدر. ویانه سفری، عرقا مناسبت تامه لری بولنان مجارلرله عثمانلیر بیننده کی روابط جنسیه و مخالصت صمیمانه تک بر نشانه تاریخسیدر. عثمانلیر، آوستریا نفوذی آلتنه کیرمه مک، لسان و حریتلرینی، موجودیت ملیه ونجیبا. نهلرینی محافظه ایتک ایچون سنه لردن بری قان دوکن، حریتلرینی فدای جان ایده رک استحصاله موفق اولان مجارلرک اک جنکاور، اک محب برحامیسی اولمشلر، فطرة حائر اولدقلری فضیلت مردانه الجاسیله هر درلو مشکلاتی اقتحام ایده رک تمام ایکی دومه ویانه سورلرینه طیانمشلر در. خصوصیه مجارستانی کاملاً یدمظفرا -

نه لرینه کچیرد کدن و محارلرک دشمن یکانه سی
 اولوب سطوت قاهره عثمانیه قارشیسنده (ویانه) سورلری
 کریسنه التجا ایدن فردیناند اردوسنه شدتلی برضربه
 تأدیب اوردقدن صوکره (بودین) صحرالرنده برسلطنت
 جوانمردانه ایله زاپولای یانوشه محار تاج قرالیسنی
 اکسا ایتملری ودها طوغریسی : « بز ، محافظه حقوق
 و حیثیتکز ایچون ویانه لره قدر کیتدک . دشمنه شدتلی
 برضربه تأدیب اوردق . ایشته بوده تاج قرالیکنز ،
 اره مزده کی مناسبت جنسیه وروابط صمیمانه نک برنشانه سی
 اولوق اوزره سزی حق مظفریتز اولان بومملکتته قرال
 نصب ایدیورز! : بیاناتی ایما ایده جک برسطوت جلیله
 اظهار ایتملری ، محارلرله عثمانلیر بیننده کی روابط
 دوستانه و مناسبات صمیمانه بی الی الابد پایدار ایده جک
 مائر قهرمانانه دن عد اولنه بیلیر .

ویانه سفرینک طبایع میزه سندن بری ده ، پک بیوک
 میاسده اجرا ایدیان عثمانلی آقینلریدر . آوروپانک
 تاقبکانه قدر اجرا ایدیلهرک اطرافی دهشتلر ایچنده
 براقان بو آقینلر ، بعض مؤرخینک روایاتی وجه ایله ،
 صرف اکتساب غنائم و تخریب بلاد مقصدینه مبنی اجرا
 ایدلیوب اردوی هایلرک تأمین غالبیت و تأیید موفقیتی
 ایچون اجرا ایدیلن حرکات عسکریه دن معدوددر .

سلطان سلیمان اردوسی ویانه محاصره سیله مشغول اولدینی ائشاده دشمنك قونت فره دریق وقرال فردیناند معیتده بولنان و (قره مس) شهرنده فرصت کوزتلیه رك شهره داخل اولامیان اقسامنی برتهدید دائمی آلتنده بولندرمق ، جوار حكومتلردن قوای امدادیه ورودینه مانع اولمق ، عین زماندهده محاصره اردوسنه ارزاق و ما كولات تدارك ایتمك ودها طوغریسی « حرب حربی بسار » قاعده سنه رعایت ایلمك ایچون حدود بکلرندن میخال زاده معیتده کی آقینجی مفرزه سیله ویانه جوارینه متعدد آقینلر اجرا ایدیلش ، اردونك سربست بر صورتده محاصره حرکاتنه دوام ایلمسی قطعی بر صورتده تسهیل اولمشدر .

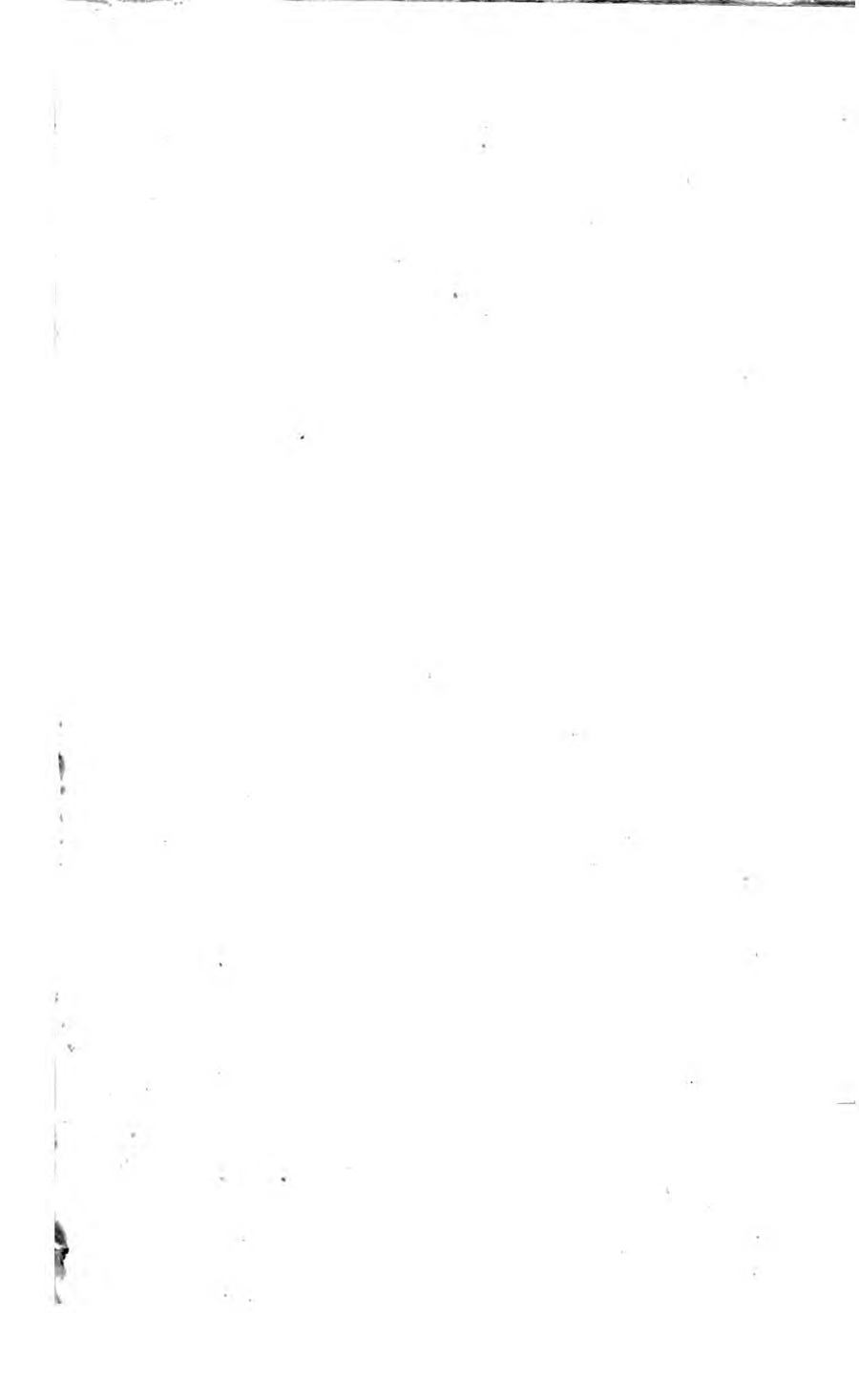
خصوصیله ، اردونك فك محاصره ایتمسنی متعاقب آلمانیا و اوستریا ایچلرینه طوغری اجرا اولنان آقینلر ، تاریخ عسکریده مثلته تصادف اولنه میان خوارق جبارت و فدا کاریدن معدوددر . عثمانلیلر ك شدت حماسه و حب فدا کاریلرینی اثبات ایدن بو حرکات جسورانه ، ۱۸۶۰ ده آمریقا جنراللری ، ۱۸۷۷ ده غورقو ، روس - ژاپون سفرنده میچنقو طرفندن اجرا ایدیلن آقینلر کبی بر فکر عسکریه مبنی و بالخاصه اردونك تأمین غالیته و سلامتی نامنه يك بیوك بر حس و وطنپرورانه یه مبتیسدر . عثمانلیلر ك

بو آقینلری اجرا ایتملرینه دیکر سببده ، موافقت طرفین
ایله فک محاصره ایدن بر اردویه قارشی خصمک تعجیزاتده
بولنسی واردونک رجعت حرکاتی اشکال ایلمسیدر .
عثمانلی اردوسی ، شدت شتا حسیدله فک محاصره ایدوب
(بودین) طوغری رجعت ایلدیکی ائنده دشمنک
بعض قطعاتی اردونک مرور ایده جکی کچیدلری طوتمش ،
عثمانلیلرک حرکاتی سکتهدار ایلمشدر . سلطان سلیمان ،
بو محذورک رفی ایچون مذاکرات حریبه اجرا ایلدیکی
ائنده آقینجی بکارندن قاسم بک ، دشمنی بشقه نقطه لردن
اشغال ایتمک واردونک رجعت حرکاتی تسهیل ایلمک ایچون
بو آقینلرک لزومندن بحث ایتمش ، و آلمش اولدینی امر
پادشاهی اوزرینه ۱۲,۰۰۰ عثمانلی قهرمان ایله بومدهش
آقینلری اجرا ایلمشدر . اووجه ایله که ، قاسم بک
معیتنده بولنان بو ۱۲,۰۰۰ قهرمان ، شانلی اردولرینک
سلامت حرکاتی اوغورنده ایچلرندن هیچ رفرد قالمایجه
قدر فدای جان ایدهرک ایستریا طاغیرینه ، (اینس)
منبعلرینه ، آلمانیا ایچلرینه داخل اولمشر ، جلادت
و حماسه نامه اراقه خون قهرمانی ایله هرک تاریخ
عسکریمزه بر صحیفه شان و بسالت علاوه ایلمشدر .
بناءً علیه اردومزک داستان حماسه
بر منظومه جلادت علاوه ایدهرک بیک درلو مشاق

وہ احم ایچندہ ، قاننک صوک داملہ سنی آقیدینجیہ قدر
عثماندیلق وقهرمانلق نامنہ فدای جان ایدن ، ایستریا
اووہ لرندہ ، ویانہ حدود لرندہ ، آلمانیا ایچلرندہ غنودہ
خاک شہادت اولان بو عثمانلی قهرمانلرینی کمالی تجیل ایلہ
یاد ایتلی یز .

صوک

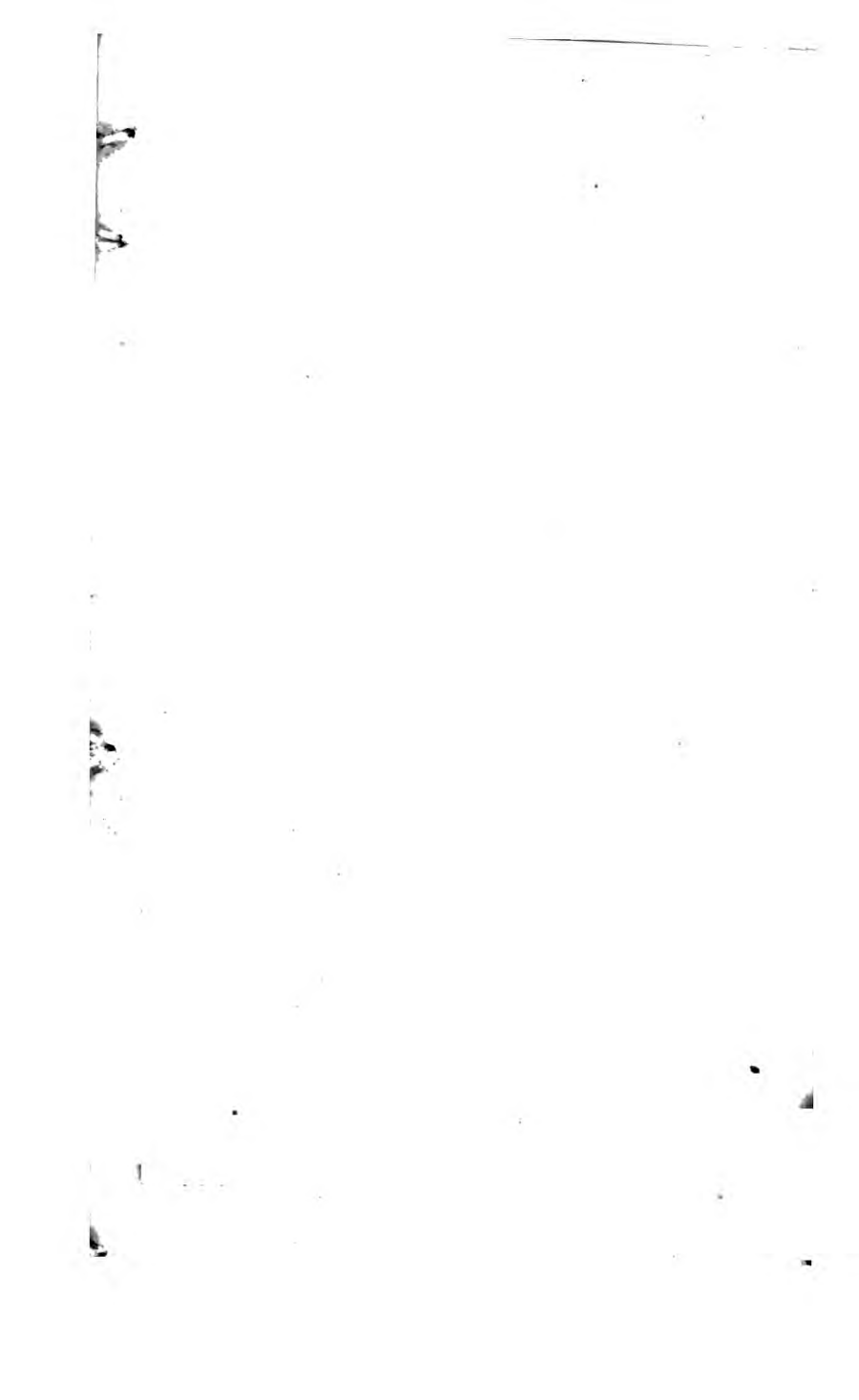

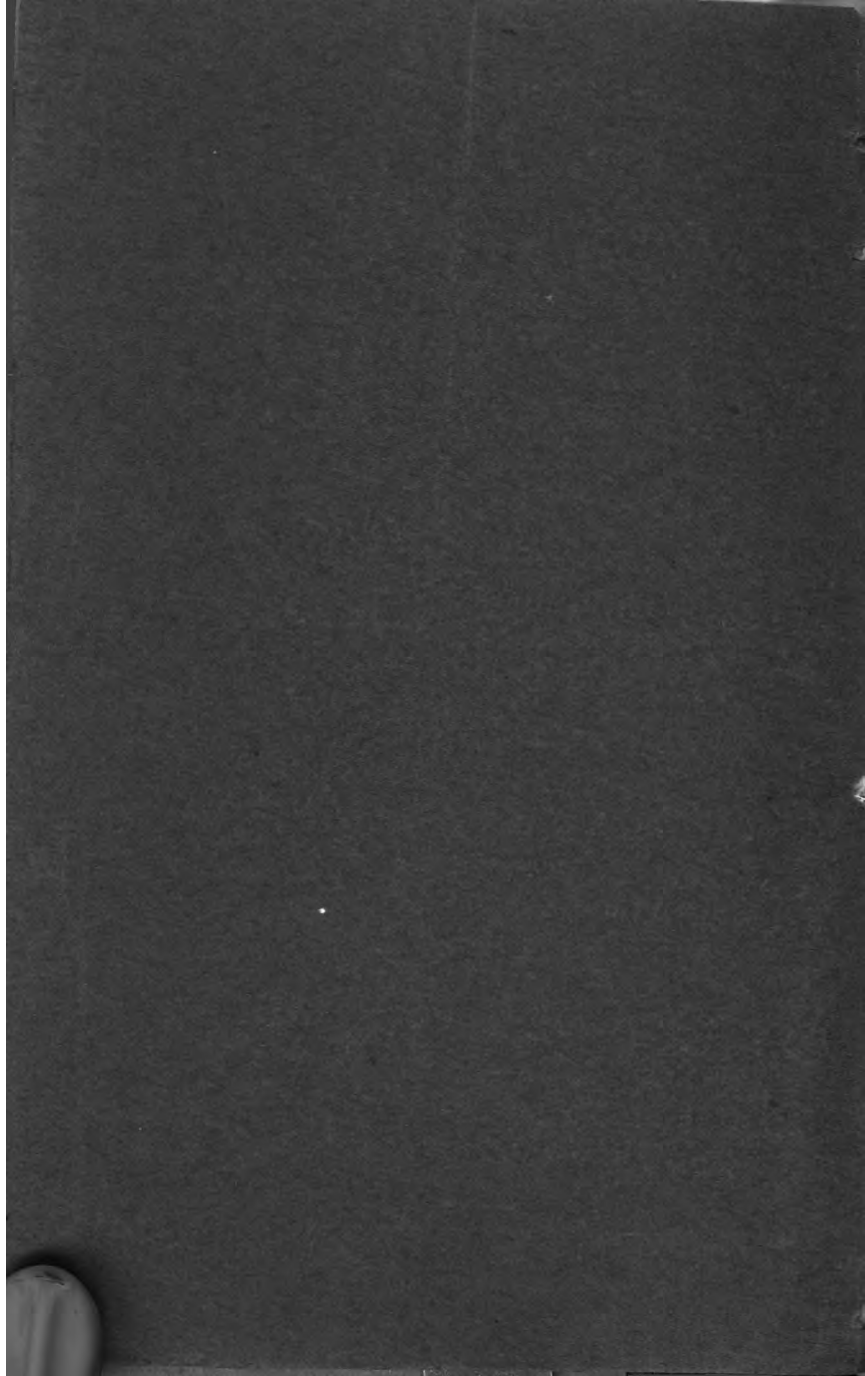

2
11

فیثانی ۷،۵ غروشدرد.

سن غونارده عثمانلی اردوسی

کوپرلی زاده فاضل احمد پاشانک سن غونار میدان محاربه سنه
دائر غایت مهم بر اثر تاریخی و عسکریدر . طرفین اردولرینک
حرکات سوق الجیشیه و تعبیه سنه دائر فوق العاده مهم تدقیقات
و معلومات تاریخیه بی جامعدر . سن غونارده عثمانلی اردوسی ،
برجوقی پلانرله غایت نفیس تصاویری جامعدر . بحرری :
مهندسخانه بری عثمانی نظری فریق احمد مختار پاشادرد . فیثانی :
۸ غروشدرد .

احمد رفیق بک سائر آثار تاریخیه سی :

غزوات جلیله پیغمبری — پیغمبر ذیشان افندمن

حضرت نرینک اصول حربندن واک مشهور غزایردن باحث غایت
مهم برآورد . متعدد قروکیلری جامع اولان بو اثر مهم فوق
العاده مظهر رغبت اولشدرد . فیثانی ۶ غروشدرد .

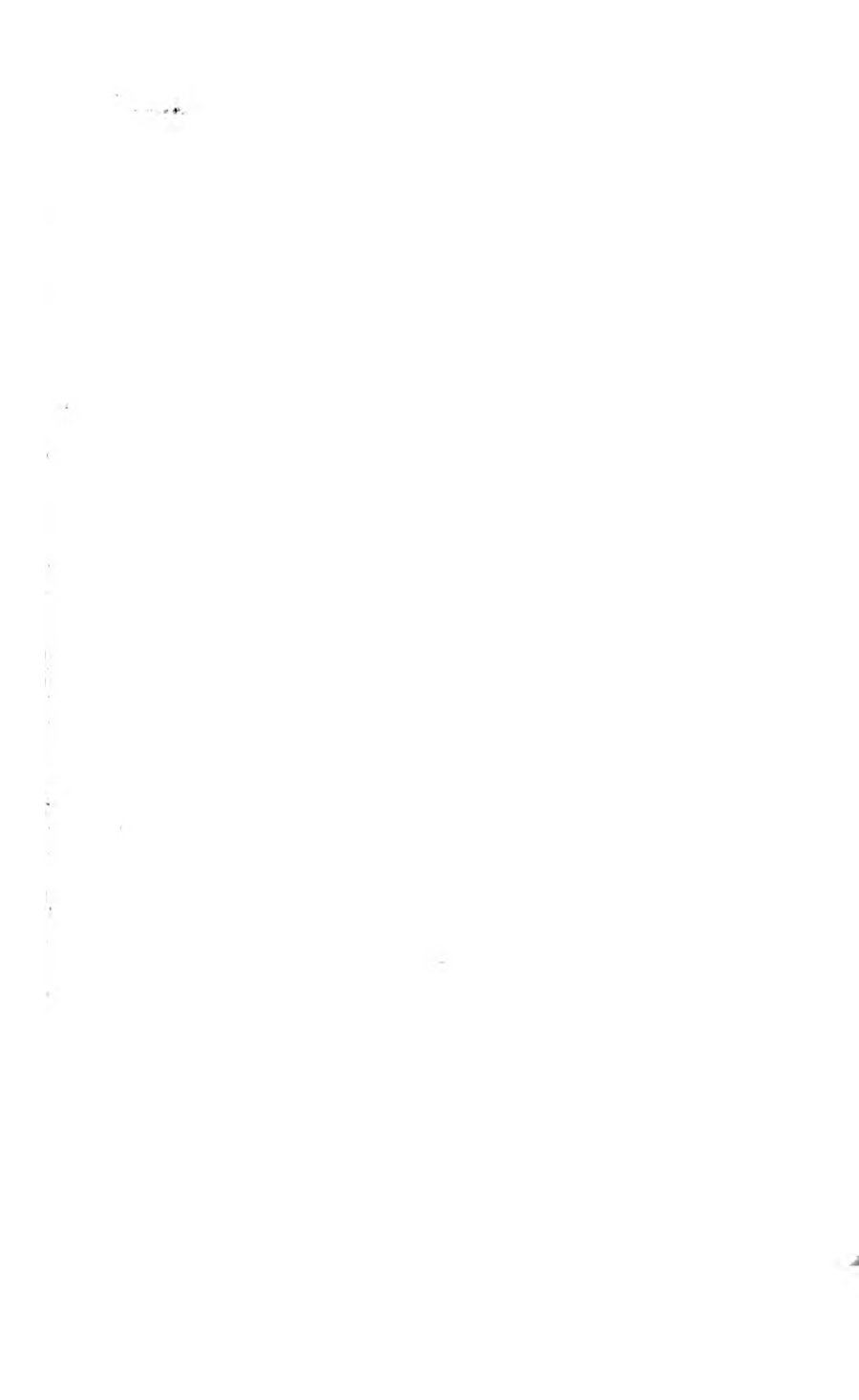
صحائف مظفریات عثمانیه — عثمانلیلرک اصول حربی

ایله قوصوه ، وارنه ، نیکولی ، استانبول محاصره سی ، چالدران
مهاج واکری میدان محاربه لری کبی عثمانلیلرک نامنی اعلا ایدن
اک مشهور محاربه لرینز حقیقده تفصیلات تاریخیه و عسکریه بی ،
متعدد تصاویر و قروکیلری جامعدر . فیثانی ۱۲ غروشدرد .
دردست طبع آثاری :

سلیم اولک حیات سیاسییه و عسکریه سی — یاوز

سلطان سلیم اولک حیات سیاسییه و عسکریه سی جامع ، اک مهم
منابعه مهاجعت ایدیلرک یازلش مفصل برآورد . سلطان سلیمک
اصول حربی ایله اک مشهور سفر لری بو اثرده غایت مدقسانه بر
تصویر ایدلشدرد .

LIBRARY
OF
PRINCETON UNIVERSITY

Princeton University Library

32101 073504316